

BÜLTEN

Merhabalar,

2009 yılının son bülteniyle birlikteyiz. Aralık bültenin önsözü yılın da sonsözleri olacak...

Bir yılı daha geride bırakırken, elbette heybemize koyduğumuz şeyler var... anılar, sevinçler, hüznler, ayrılıklar, kavuşmalar, tutkular ve umutlar.

En çok yitirdiklerimiz üzdü bizi...

Bir kentte nasıl yaşanılır, yaşlanılır; kapı komşularımız kimlerdir, neden selamsız geçer insanlar sokaklardan ve neden karşılaşmak istemezler kimseyle evlerinden çıktıklarında ve neden başarıları hep yerededir iş çıkışında; karşıdan karşıya geçmek isteyen yaşlıların elinden tutup geçirenler var mı hala aramızda, ya da bayramlarda çocukların torbasına şeker koyanlar...

Yâda bu kentte, bizi biz yapan ne kaldı geriye...

Hangi mekân bizi alıp götürdü gençliğimize, hangi mekân bizi alıp kucakladı üniversite yıllarımızda, hangi mekân nefes alıp verişlerimizin yankısıyla kulaklarımızı çınlattı... tutkuyla sevdiğimiz bu şehirde anılarımızdaki mekânlar silikleşirken, yoksanız eğer bu karşı duruşta yanımızda, bu kentte bizi biz yapan ne kaldı geriye...

Mimarlık, insanı hayatla buluşturan, özgürleştiren yüreğimizin, geleceğimizin ve dahi bütün sevgimizin, hayat bulduğu çizgilerin eşsiz birlikteliği... sıkışıp kaldıysa eğer ofislerimize, daraltıldıysa giderek alanlarımız, birer birer kopartıldıysa içi, dışı, kenti, çevresi, yoksanız eğer bu karşı duruşta yanımızda, bu tutkuda bizi biz yapan ne kaldı geriye...

Ne der Brecht?

...

*Çok savaştım, diyormuşsun,
dövüşmem artık.*

Öyleyse dinle:

*Savaşamazsan yok bil kendini,
ister suçlu kendin ol, ister başkası,
kendini yok bil.*

BÜLTEN

Aylık Yerel Süreli Yayın

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Nimet Özgönül

Yayın Kurulu
Bülent Batuman, Emrah Köşeroğlu,
Fadime Yılmaz, Özgecan Canarslan, Pınar Aykaç

Yayına Hazırlayan
Deniz Aygün
Grafik Tasarım
Harman Şaner Çakmak

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.
6000 adet basılmıştır.
Üyelere ücretsiz dağıtılır.

Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu
yazarına aittir.

Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.
Baskı tarihi: Ocak 2009

Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
http://www.mimarlarodasiankara.org

Baskı
Matsa Basımevi
İvedik Org. San., Matbaacılar Sitesi
558. Sokak, No: 42 Ankara
Telefon: (0312) 395 20 54 (pbx)

Hep umutla yaşadım, diyormuşsun,
ama kalmadı, diyormuşsun, bende artık
umutlanacak güç bile.
Ne umduydun peki?
Gel keyfim gel bir savaş mı?
Yanıldığın belli:
Durum senin bildiğin gibi de değil,
durum çok daha da kötü.
Harcamazsak gücümüzün üstünde bir çaba,
hapi yutacağız.
Göremezsek gerekenden daha çok iş,
silinip gideceğiz.
Dört gözle bekler düşmanlarımız,
Bekler yelkenler indirilsin.

Kavga adamakıllı kızıştı,
Savaşçılar iyicene yorgun düştü.
Savaşçılar çok yoruldu mu
savaş yitirildi demektir,
bilirsin.

“Kavga adamakıllı kızıştı”
savaşçılar ayakta,
ayakta duranlara
umutlu yıllar.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
Yönetim Kurulu

Bertholt Brecht, **Halkın Ekmeği**, Çevirenler: A. Kadir, A.
Bezirci, İstanbul, 1974

- 4 ► ODA'DAN
. ŞUBE'DEN YENİ BİR KİTAP SÜRDÜRÜLEBİLİR OTOYOL TASARIMI
. TÜRKİYE KÜLTÜR POLİTİKASI" ARAYIŞINDA "KÜLTÜREL
ÇEŞİTLİLİK, TOPLUMSAL GELİŞİM VE MİMARLIK"
. MİMARLIK DERGİSİ 350. SAYISINA ULAŞTI!
. TMMOB TÜRKİYE VII. ENERJİ SEMPOZYUMU
. TMMOB TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİR(ME) GERÇEĞİ SEMPOZYUMU III
. İSTANBUL'DA SURIYE MİMARLIĞI KONFERANSI VE SERGİ AÇILIŞI
GERÇEKLEŞTİRİLDİ
. "AÇLIĞA, YOKSULLUĞA, İŞSİZLİĞE VE ZAMLARA HAYIR" MİTİNGİ
. TMMOB KAMU EMEKÇİLERİNİN 25 KASIM UYARI GREVİNİ
DESTEKLEMEDİ

- 6 ► MİMARLIK HABERLERİ
. 101'LİK MİMAR AMELİYAT OLDU, İŞE KOYULDU
. 12. ULUSLARARASI MİMARLIK SERGİSİ'NE KADIN ELİ DEĞECEK
. MASSİMİLİANO FUKSAS İSTANBUL'DAYDI
. WAF - DÜNYA MİMARLIK FESTİVALİ ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ
BULDU
. URBAN AGE İSTANBUL ÖDÜLÜ'NÜN SAHİBİ "BARIŞ İÇİN MÜZİK"
PROJESİ OLDU
. ULUSLARARASI BURSA İPEK YOLU FİLM FESTİVALİ'NDE "SİNEMA
VE MİMARLIK" TOPLANTILARI
. "7 TEPEDE 7 MİMAR"
. MİMARLIKTA POSTMODERNİZMİN MUCİDİ, MİMARLIK
KURAMCISI, TASARIMCI VE PEYZAJ MİMARİ CHARLES JENCKS
YAPI-ENDÜSTRİ MERKEZİ'NDE...

- 8 ► BASINDAN
. ANKARA'DA 'RANTIN SERGİSİ' AÇILDI
. ULUS'TA ÜÇ ETAPLI PROJE KABUL EDİLDİ
. AVRUPA MECLİSİ'DE ÖDÜL VERİR Mİ?
. BAŞBAKAN 'KIZILAY MEYDAN OLSUN' DEDİ
. 2010 TOPARLANMA YILI OLUR

- 10 ► SONUÇLANAN YARIŞMALAR
. KADIRLI BELEDİYESİ HİZMET BİNASI VE KÜLTÜR MERKEZİ
ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMASI SONUÇLANDI
. MİMARLAR ODASI KONYA ŞUBESİ SOKAK VE ÇOCUK
FOTOĞRAF YARIŞMASI SONUÇLANDI

- 11 ► DEVAM EDEN YARIŞMALAR

- 12 ► BİNA KİMLİKLERİ SÖYLEŞİLERİ-4
ANITKABİR

- 15 ► TMMOB MİMARLAR ODASI GENEL KURULLAR TAKVİMİ 2010

- ARCHILD | ULUSLARARASI MİMARLIK VE ÇOCUK KONGRESİ ► 16

KONGRENİN ARDINDAN
SEMRA SANİTÜRK

AÇILIŞ KONUŞMALARI
NİMET ÖZGÖNÜL, H. BÜLEND TUNA

"KENTİMİ OKUYORUM" ÇOCUK KİTAPLARI YARIŞMASI
GENEL JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ
AÇIKLAMA RAPORU

- UIA MİMARLIK VE ÇOCUK ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI ► 31

- KAMU, ÖZEL SEKTÖR VE ÜNİVERSİTELER İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ VE
TEMSİLCİLİKLER BÖLGE TOPLANTISI ► 32

- KİM | ANKARA'NIN YAMALARI
HAVAGAZI FABRİKASI ► 34

- DOCOMOMO TÜRKİYE ULUSAL ÇALIŞMA GRUBU
TÜRKİYE MİMARLIĞINDA MODERNİZMİN YEREL AÇILIMLARI-V ► 40

10. KIRSAL ALAN SEMİNERİ ► 44

1. ULUSAL MİMARİ KORUMA PROJE VE UYGULAMALARI
SEMPOZYUMU DUYURUSU ► 47

- MİMARLIK VE EĞİTİM KURULTAYI-V ► 48

- TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ ÖĞRENCİ KOMİSYONU
BİLDİRİSİ ► 51

- İLK TMMOB KADIN KURULTAYI GERÇEKLEŞTİ ► 52

- ACE MİMARLIK MESLEĞİNDE EKONOMİK DARALMA DÖNEMİNİN
SONA ERMESİ KONUSUNDA BELİRGİN İŞARETLER GÖRÜLMEDİĞİNİ
AÇIKLADI ► 54

- DUYURU | SEYFİ ARKAN SEMPOZYUM VE SERGİSİ ► 55

- ARTICLE 25'TEN MİMARLARA YARDIM ÇAĞRISI ► 57

- DÜNYA SOSYAL FORUMU ULUSLARARASI KONSEYİ STRATEJİ
TARTIŞMASI KRİZLE YÜZLEŞME TARTIŞMA TASLAĞI ► 58

- DALGINLIK - MUSTAFA FETHİ ► 62

- GÜROL GÜRKAN'I YİTİRDİK ► 63

- CÜNEYT BUDAK'I YİTİRDİK ► 64

- TEKNİK BİLGİLER
TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ
STANDARTLARI'NIN 13. MADDESİ-ALAN HESAPLARI ► 66

- BASIN AÇIKLAMALARI
DENİZLİ'DE AÇILAN SON İKİ YARIŞMA, KENTİN KAZANIMI
OLMUŞTUR ► 67

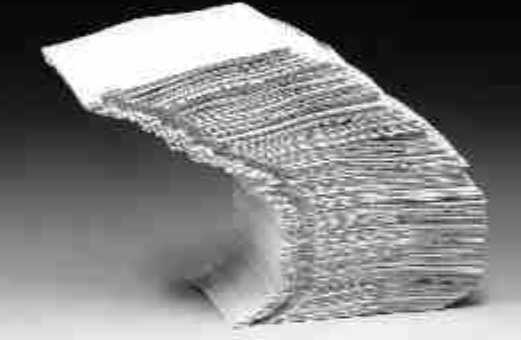
TOKİ BAŞKANI İSTİFA ETMELİDİR!
MESLEK ÖRGÜTLERİNE YÖNELEN BASKICI VE ANTİ DEMOKRATİK
YAKLAŞIMI REDDEDİYORUZ!

- KİTAP TANITIMI
MİMARLIK CEP SÖZLÜĞÜ ► 71
ÜCRETLİ MÜHENDİS – MİMAR ŞEHİR PLANCILARI VE ÇALIŞMA
YAŞAMI

- GELİR GİDER TABLOSU ► 72

34 KİM | KENT İZLEME MERKEZİ
ANKARA'NIN YAMALARI ►

ankara'nın
yamaları

HAVAGAZI
FABRİKASI'NDA
SON DURUM

oda'dan

ŞUBE'DEN YENİ BİR KİTAP

sürdürülebilir otopark tasarımı

Prof. Dr. Orhan Kuntay'ın çevirerek derlediği "Sürdürülebilir Otopark Tasarımı" kitabı TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi yayınları arasında yerini aldı.

Kent plancılarına, mimarlara, peyzaj mimarlarına, yerel yönetim ve kamu yöneticilerine ve özellikle konuyla ilgili eğitim yapan öğretim üyeleri ve öğrencilere kaynak olması amacıyla hazırlanan kitap, otopark planlamasında ve tasarımında performansı artırmak amacıyla ölçütler sunmaktadır.

Otopark düzenlemelerinin uygun yapıp yapılmadığını test etme olanağı da sağlayacak yayın özellikle ortak yaşam alanlarının otoparklardan etkilenmesini önlemek için tasarımlar sunmaktadır.

TÜRKİYE KÜLTÜR POLİTİKASI ARAYIŞINDA

“kültürel çeşitlilik, toplumsal gelişim ve mimarlık”

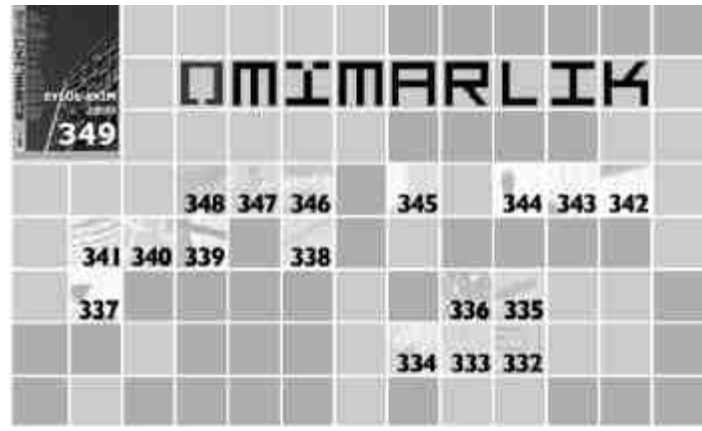
Mimarlar Odası Genel Merkezi ile Antalya, Kayseri, Adana, Mersin, Hatay, Gaziantep Şubeleri; Hatay'da 10-11-12-13 Aralık 2009 tarihlerinde "Türkiye Kültür Politikası" Arayışında "Kültürel Çeşitlilik, Toplumsal Gelişim ve Mimarlık" Sempozyumu düzenlemişlerdir.

MİMARLIK DERGİSİ

350. sayısına ulaştı!

Mimarlık dergisi 350. sayısına ulaştı! Dergi, bunu okuyucularıyla paylaşmak için, yeni sayısı ile birlikte, tüm sayıların kapaklarının yer aldığı "MİMARLIK 1-350 / 1963-2009 posteri"ni veriyor.

Mimarlar Odası tarafından 1963 yılından beri yayımlanan, Türkiye'nin en uzun soluklu ve en yüksek tirajlı mimarlık dergisi olan MİMARLIK, 46 yıllık yayın hayatında, Türkiye mimarlığı ve mimarlık mesleğinde yaşanan değişimlerle birlikte içerik ve tasarım açısından değişimler geçirse de, genel çizgisini sürekli kılmayı başardı. Derginin web sitesi ise, 40. yılı olan 2003 yılından beri güncellenerek, www.mo.org.tr/mimarlikdergisi adresinden izlenebiliyor. Sitede, 1963 yılından beri yayımlanan tüm sayıların içeriklerine, 2003 yılından beri yayımlanan tüm sayıların tam metin ve görsellerine ulaşılabilir. Yayımlandıktan bir ay sonra yeni sayı web sitesinden ücretsiz olarak izlenebiliyor. Dergi 2008 yılından beri, uluslararası veritabanları Arthistoricum.net (Virtuelle Fachbibliothek Kunstgeschichte), Avery Index, DAAI (Design and Applied Arts Index) ve Ulrichs Periodical Directory tarafından taranıyor.

TMMOB TÜRKİYE VII. ENERJİ

sempozyumu

Dünyamız, özellikle son 10-15 yıldır "Yeni Dünya Düzeni" diye adlandırılan bir dizi ekonomik ve siyasi politikalarla, yönlendirilip şekillendiriliyor. Dünya Bankası, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, OECD, Avrupa Birliği gibi kurumların güdümünde şekillenen ekonomi politikaları ile toplumsal yapının bütününde dönüştürücü, bozucu, kuralsızlaştırıcı etkiler yaratmaktadır. Amaç; her türlü kural ve denetimden uzak, sermayeye hizmet eden tek bir "Pazar" yaratılması ve herkesin bu pazara eklenmesidir. Bu gün bu hedefe oldukça yaklaşmıştık.

TMMOB VII. Enerji Sempozyumu; insanın en temel ve doğal gereksinimlerinden olan enerjinin bir kamu hizmeti olarak sunulması anlayışının terk edilmesine yönelik neo-liberal politikaların uygulandığı, özelleştirmelerin hızlandırıldığı, enerjinin küreselleşme süreciyle birlikte sermayeye yeni pazar ve kazanç alanı olarak hedef seçildiği, plansız ve piyasacı yaklaşımlar sonucu yaratılan enerji krizine çare olarak nükleer santrallerin dayatıldığı ortamda yapıldı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) adına 2 yılda bir düzenlenen ve sekreteryasını EMO/Elektrik Mühendisleri Odası yaptığı TMMOB VII. Enerji Sempozyumu Aralık 2009'da Ankara'da gerçekleştirildi.

TMMOB TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİR(ME)

GERÇEĞİ SEMPOZYUMU III

TMMOB, küresel kapitalizmin dünya ölçeğinde dayattığı özelleştirmelerin ülkemizde de nelere mal olduğu konusunda tespitler yapmaya devam ediyor.

İlki 2005, ikincisi 2007 yılında düzenlenen Türkiye'de Özelleştir(me) Gerçeği Sempozyumlarıyla, özelleştirme karşıtlarını bir araya getiren TMMOB, 40. Dönemde düzenleyeceği 3'üncü sempozyumla da, kapitalist küreselleşmenin küresel krizinin yaşandığı, kapitalizmin bu yeni döneminde konuyu bir kez daha masaya yatırmayı amaçlamaktadır.

Türkiye'de özelleştirmelerin başladığı ilk yıllarda, felsefesi "devletin üretimden çekilerek, asli görevi olan alanlara yoğunluk vermesi" olarak gösterilmeye çalışılsa da, geçen yıllarda ortaya çıkan sonuç; işsizliğin artması, eşitsizliğin derinleşmesi, sosyal ve ekonomik dokunun zarar görmesi, göçlerin yaşanması, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma olarak görülmüştür.

Ülkeyi "pazar", Devleti "tüccar", yurttaşı "müşteri" olarak gören küresel kapitalizmin uygulayıcılarının, "AB'ye uyum yasaları" adı altında getirdikleri düzenlemelerle eğitimden sağlığa her alana yayılan özelleştirme uygulamalarında bugün sıra suya, toprağa, ormanlara, kıyılara gelmiştir.

2008 yılı sonlarında yaşanmaya başlanan küresel krizle birlikte kapitalist sistemin yeni bir noktaya evrileceği gerçeğinden hareketle, önümüzdeki dönem sistemin kendi alternatiflerinin de tartışılacağı bir dönem olacaktır.

TMMOB, gelineen noktada, özelleştirme karşıtlarının entelektüel bir bakış açısıyla konuyu mevcut duruma göre değerlendirip, sosyal bir devlete doğru evrilmenin ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunun tespiti yönünde yeni verilerle özelleştirme gerçeğinin bir kez daha vurgulanması gereğini duymaktadır.

"TMMOB Türkiye'de Özelleştir(me) Gerçeği III Sempozyumu"nda, özelleştirmenin günümüzde geldiği nokta, "Ülkemizde ve Dünya'da Yaşanan Özelleştirmelerin Genel Değerlendirmesi", "Özelleştirmelere Karşı Yeniden Kamu ve Sosyal Devlet Anlayışı", "Yaşanan Küresel Ekonomik Kriz Karşısında Yeniden Kamu Girişimciliği" ve "Özelleştirmelerin Sonuçları ve Toplumsal Yansımaları" başlıkları altında incelendi.

"AÇLIĞA, YOKSULLUĞA, İŞSİZLİĞE VE

ZAMLARA HAYIR"

mitingi

Aralarında TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nun da yer aldığı Ankara Emek ve Demokrasi Güçleri tarafından düzenlenen "Açlığa, Yoksulluğa, İşsizliğe ve Zamlara Hayır" mitinginde binlerce kişi AKP Hükümetini ve neoliberal politikaları protesto etti.

Öğlen saatlerinde Gençlik Parkı önünde toplanan binlerce eylemci, "Açlığa, yoksulluğa, işsizliğe zamlara hayır", "25 Kasım'da grevdeyiz" yazılı pankartlar açarak mitingün gerçekleştirileceği Kolej Kavşağı'na yürüdü. Mitingde, Tertip Komitesi adına yapılan konuşmada; işten çıkarmaların durdurulması, çalışma saatlerinin kısaltılarak fazla çalışma uygulamasının yasaklanması, kamu istihdamının artırılması, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin parasız ve kaliteli olarak kamu tarafından sunulması, otomatığe bağlanan zamların geri alınması, zenginleri kurtarma paketleri yerine emekçilerin ve yoksul halktan yana uygulamaların olması ve SSGSS Yasası'nın iptal edilmesi talepleri dile getirildi.

TMMOB KAMU EMEKÇİLERİNİN

25 KASIM UYARI GREVİNİ

desteklemektedir

"Toplu sözleşme hakkımızı çiğnetmemek için, insanca ücret için, Krizin bedelini ödememek için, Demokratik bir çalışma yaşamı için, 25 Kasım'da grevdeyiz" diye yola çıkan KESK'in 23 Kasım 2009'da İstanbul'da düzenlediği basın toplantısına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da katıldı.

KESK Genel Başkanı Sami Evren'in yaptığı basın açıklamasından sonra söz alan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı,TMMOB Yönetim Kurulu'nun 31 Ekim 2009 tarihli toplantısında alınan karar gereğince KESK'in bu etkinliğini örgütlü yapıları ile desteklediğini ifade etti. Etkinliğin Türkiye demokrasi mücadelesi içinde önemli bir yere oturacağını belirten Mehmet Soğancı, 350.000'e ulaşan üye sayısının yaklaşık üçte birinin kamu çalışanı olduğunu belirterek tüm üyelerini de bu etkinliğe destek vermeye çağırdı.

İSTANBUL'DA SURIYE MİMARLIĞI KONFERANSI VE SERGİ AÇILIŞI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Mimarlar Odası'nın Suriye Mimarlar ve Mühendisler Sendikası (OSEA) ile karşılıklı işbirliği protokolü kapsamında etkinlikleri çerçevesinde 9 Kasım 2009 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkılla Binası'nda Suriye Mimarlığı Konferansı düzenlendi. Türkiye ve Suriye'den dinleyicilerin katılımda bulunduğu konferans programının ardından

Konferans programında Suriye Mimarlar Birliği Başkanı Prof. Dr. Abdalrahman Alnassan

Şam'daki Emevi (Omayyad) Camisi'nin yenileme projesi konusunda bir sunum gerçekleştirdi. Alnassan'ın sunumunda, yapının tarihi ve kültürel miras niteliğinin yanı sıra, restorasyon sırasında kullanılan teknikler hakkında bilgi verdi. Bu sunumun ardından Suriye Uluslararası Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

Dekanı Doç. Dr. Wael Samhourı "Suriye Mimarlığında Tarihin Yüku ve Çağdaşlığın Zorlukları" başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi. Samhourı, Arap kültürü ve tarihine vurgu yaparak, bu kapsamda Suriyeli mimarların çağdaş ürünlerini sundu. Konferans programının ardından açılışı yapılan Suriye Mimarlık Ödülleri Sergisi, çeşitli ulusal ve

uluslararası yarışmalarda ödül alan Suriyeli mimarların projelerinden, Suriye'nin çeşitli üniversitelerinden öğrencilerin diploma projelerinden, Abdalrahman Alnassan'ın başta Emevi Camisi olmak üzere çeşitli projelerinden ve Suriye'nin yeni nesil mimarlarının ürünlerinden örnekler içeriyor.

mimarlık haberleri

101'LİK MİMAR AMELİYAT OLDU işe koyuldu

Brezilyalı dünyaca ünlü mimar 101 yaşındaki Oscar Niemeyer geçirdiği bir ameliyattan birkaç hafta sonra, tekrar işine döndü. O Globo gazetesi, Niemeyer'in Niteroi kentindeki önemli binalarla ilgili bir katalog üzerinde çalıştığını belirtti.

Brezilya'nın gelecekte başkenti Brasília'nın büyük kısmını ve ünlü Rio Karnavalında karnaval geçidinin yapıldığı Sambadrome kaldesini tasarlayan ünlü mimar Niemeyer, New York'taki BM binasının tasarımına da yardımcı olmuştur.

23 Eylül'de hasta neye kaldırıldıktan sonra safra kesesi taşları ve bağırsak tümörü ameliyatı olan Niemeyer, 17 Ekim'de taburcu edilmişti.

O Globo gazetesine verdiği demeçte, hastaneye kaldırılmanın "çok yalnızlaştırıcı" olduğunu belirten Niemeyer, "Meşgul olmaya, dostlarımla ilişkilerimi sürdürmeye ve hayat ritmini sürdürmeye ihtiyacım var" dedi.

Niemeyer 15 Aralık'ta 102. yaş gününü kutlayacak.

CNN Türk- 22 Kasım 2009

12. ULUSLARARASI MİMARLIK SERGİSİ'NE kadın eli değecek

Venedik Bienali kapsamında 29 Ağustos - 21 Kasım 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan 12. Uluslararası Mimarlık Sergisi'nin küratörlüğüne SANAA Mimarlık ortaklarından Kazuyo Sejima getirildi. Kazuyo Sejima, Bienal'in 'mimarlık' kanadında görev verilen ilk 'kadın' küratör olma özelliğini taşıyor. 2008 Mimarlık Bienali'nin küratörlüğünü Aaron Betsky üstlenmişti. Sejima ile birlikte Bienal, Massimiliano Fuksas'ın küratörlüğünü üstlendiği 2000 sergisinden bu yana ilk kez meslek pratiğinin içinde olan bir isimle çalışmış olacak.

Hatırlanacağı üzere, Kazuyo Sejima'nın ortağı olduğu SANAA Mimarlık'ın diğer ortağı Ryue Nishizawa, Şubat 2009'da Fibrobeton ana sponsorluğunda, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Mimarlar Odası İzmir Şubesi ve Yapı-Endüstri Merkezi'nin (YEM) davetlisi olarak Türkiye'ye gelmiş ve YEM'de bir konferans vermişti.

Haber: mimarizm.com

MASSIMILIANO FUKSAS istanbul'daydı

Türkiye'de mimarlık kültürü ve mesleğinin geliştirilmesi, çağdaş mimarlık birikiminin zenginleştirilmesi amacıyla Çanakkale Seramik & Kalebodur bu kez de Massimiliano Fuksas'ı ağırladı. Uzun yıllar, kentsel problemler üzerine çalışmalar yapan Fuksas, Santralistanbul'da dün (16 Kasım) gerçekleştirilen etkinlikte, mimarlıkla ilgili görüşlerini ve önemli projelerini mimarlar, akademisyenler ve öğrenciler ile paylaştı.

Fuksas konferansta, 1990'lardan bu yana üzerinde eğildiği Jaffa Barış Merkezi Ferrari Merkez Binası, Hong Kong Chater House'da, Tokyo Ginza Tower'da ve NewYork 5. Cadde'de olmak üzere Armani Mağazaları üçlemesi, Zenith Konser Salonu, İtalya Kongre Merkezi, Milano Fuar Alanı ve Çin Shenzhen Havalimanı gibi önemli projelerini anlattı.

Haber: mimarizm.com

WAF - DÜNYA MİMARLIK FESTİVALİ ÖDÜLLERİ sahiplerini buldu

4-6 Kasım 2009 tarihleri arasında Barselona'da gerçekleştirilen Dünya Mimarlık Festivali kapsamında verilen ödüllerin sahipleri belli oldu. Bu yıl en iyi yapı dalında ödülü Güney Afrika'da bulunan Peter Rich Architects'e ait Mapungubwe Bilgilendirme ve Eğitim Merkezi kazandı. Eski bir uygarlığa ait bir arsa üzerinde inşa edilen bina çevresinin kırılğan yapısına dikkat çekmek amacıyla tasarlandı.

Rafael Viñoly'nin başkanlık ettiği jüri, Kengo Kuma, Farshid Moussavi, Süha Özkan ve inşaat mühendisi Tim Macfarlane'den oluşuyordu. Jüri Mapungubwe Bilgilendirme ve Eğitim Merkezini mimari ve psikolojik açıdan en güçlü proje olarak değerlendirdiğini açıkladı. Yapının araziyle ilişkilenebilmesi ve sürdürülebilirlik, politik ve sosyal gelişme konularında gösterdiği erdemli tutumu jürinin takdirini topladı.

Ayrıntılı bilgi için: www.mimarlarodasi.org.tr

URBAN AGE İSTANBUL ÖDÜLÜ'NÜN SAHİBİ “barış için müzik” projesi oldu

Deutsche Bank Urban Age Ödülü, yedi aylık uzun bir maratonun ardından 4 Kasım Çarşamba günü, Sabancı Müzesi, The Seed'de yapılan bir törenle sahibini buldu.

Ricky Burdett başkanlığında, Arzuhan Doğan Yalçındağ, Çağlar Keyder, Behiç Ak, Enrique Norten, Anthont Williams ve Han Tümertekin'den oluşan uluslararası jüri, Edirnekapı'da 7-14 yaşları arasındaki çocuklara ücretsiz müzik eğitimi sağlayan, Mehmet Selim Baki'nin başlattığı “Barış için Müzik” projesini 100.000 \$ değerindeki Deutsche Bank Urban Age Ödülü'ne değer gördü

Haber: mimdap

ULUSLARARASI BURSA İPEK YOLU FİLM FESTİVALİ'NDE "sinema ve mimarlık" toplantıları

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl dördüncü kez düzenlenen ve organizasyonunu, Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. ile İstanbul Organizasyon'un üstlendiği Uluslararası Bursa İpek Yolu Film Festivali 14-22 Kasım 2009 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Bu yılki festivalin teması 'Sinema ve Mimarlık' olarak belirlendi.

Festival kapsamında gerçekleştirilen seminer ve panel programlarının amacı, “1930'ların başından beri vizörün imgesi olarak keşfedilen Bursa'nın bilinmeyen, hâlihazırda görünmeyen katmanlarını ve yüzeylerini görünür kılmak” olarak tariflendi.

Sinemanın yeniden-ürettiği zamansal-mekânsal-toplumsal hafıza, kentin geleceğine dair tahayyüllerin nasıl kesiştiği ise, festival kapsamındaki toplantılarda irdelendi. Farklı disiplinlerden gelen akademisyenlerin, film yönetmenleri, tasarımcılar ve senaristlerin katılımlarıyla gerçekleştirilecek olan paneller ve seminerler, kenti biçimlendiren mekanizmaları mercek altına aldılar.Böylelikle tıpkı bir film tasarımındaki gibi, kentin tarihsel, toplumsal, ekonomik ve politik olaylarının üst-üste bindirilmesi (superposition), yan-yana getirilmesi (juxtaposition) ve 'yeniden haritalandırılması' planlanıyor.

Haber: mimarizm

“ 7 TEPE DEN 7 mimar ”

W
World Architecture
COMMUNITY

Dünya Mimarlık Topluluğu (World Architecture Community) adlı uluslararası mimarlık danışmanlık kuruluşu organizasyonunda ve Türk Mimarlığı ŞİMDİ serisinin “7 Tepenin 7 Mimarı” sergisi, 3. durağı olarak 4 – 22 Kasım 2009 tarihleri arasında Jakarta'da sergilendi. Sergi, Endonezya Mimarlar Birliğinin ilk kez gerçekleştireceği Jakarta Mimarlık Trienniali 2009'un (JAT) tek davetli yabancı sergisi olarak yer alıyor. JAT kapsamında gerçekleştirilen bu sergide Emre Arolat, Can Çinici, Mehmet Kütükçüoğlu & Ertuğ Uçar, Şevki Pekin, Nevzat Sayın, Melkan Gürsel & Murat Tabanlıoğlu, Han Tümertekin'in üçer projesi yansıtılıyor. Han Tümertekin aynı zamanda Triennial'in davetli konuşmacılarından biri.

2006'yılında kurulan Dünya Mimarlık Topluluğu ilk sergisini 2008 yılında İtalya'nın Torino kentinde, ikincisini ise Mayıs 2009'da Berlin'de gerçekleştirmişti. Bu sergilerin gördüğü büyük ilgi çeşitli davetleri de beraberinde getirdi. Serginin 2010 yılı programında Brüksel ve Viyana var.

Haber: mimdap

MİMARLIKTAKİ POSTMODERNİZMİN MUCİDİ, MİMARLIK KURAMCISI, TASARIMCI VE PEYZAJ MİMARİ charles jencks yapı-endüstri merkezi'nde...

Postmodernizmi mimaride kavramsal olarak tanımlayarak gündeme oturtan Charles Jencks, 23 Aralık 2009'da Yapı-Endüstri Merkezi'nde vereceği “Kritik Modernizm” başlıklı konuşmasıyla bugün yaşadığımız kentsel, ekonomik, politik gelişimin mimarlığa yansımaları, küresel ısınma da dahil olmak üzere tüm boyutları ile tartışmaya açacak. Yalnızca mimarların, tasarımcıların, mimarlık ve sanat tarihçilerinin değil bugünün dinamiklerini kavramak isteyen her kesimden izleyicinin ilgisini çekecek olan konuşmasında Jencks, ilk kez telaffuz edişinin üzerinden 30 yılı aşkın zaman geçmiş olan postmodernizmi irdeleyecek.

Detaylı bilgi için: www.yemetkinlik.com/charlesjencks

basın'dan

ANKARA'DA 'RANTIN SERGİSİ' açıldı

Mimarlar Odası, Çankaya Belediyesi Koleksiyoncular Derneği ile Ankara'da açtığı sergiyle 'rant uğruna Ankara sokak ve caddelerinin nasıl tahrip edildiğini sergiledi...

TMMOB'a bağlı Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Çankaya Belediyesi Koleksiyoncular Derneği ile birlikte, Cumhuriyetin 86 yılı kutlamaları kapsamında organize edilen 'Cumhuriyetin Atatürk Bulvarı' sergisi Konur Sokak'ta açıldı.

Ankara meydanlarının Cumhuriyetin ilk yıllarından bugüne uğradığı değişimlerin fotoğraflarla anlatıldığı serginin açılış konuşmasını yapan Çankaya Belediyesi Başkan yardımcısı Fazıl Güleken, “Cumhuriyete sahip çıkan meslek örgütleri ve meslektaşlarımla birlikte bu sergiyi halkımızla paylaşmaktan gurur duyuyorum” dedi.

TMMOB Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesi Ali Hakkan ise, “Bu 29 Ekim'e özel bir sergi. 86 yılda ticarete ve ranta kurban edilen kamusal alanların geldiği noktayı göstermeye çalıştık. Ulaşım uğruna Sıhhiye Meydanı, Kuğulu Park, Zafer Meydanı trafiğe kurban edildi” diye konuştu.

'İnsana da kente de değer verilmiyor'

Sergiyi meraklı gözlerle izleyen 84 yaşındaki emekli süvari başçavuş Ali Kılıç, 44 yıldır Ankara'da yaşadığını ifade ederek, artık insana değer verilmediği gibi bu büyük kente de değer verilmediğini söyledi. Kılıç, Ankara'nın büyük dönüşümünü, “Her şeyi yok ettiler. Kavaklıdere de büyük bağlar vardı ve bağlardan şarap yapılırdı. Şimdiyse virane oldu. Gar meydanını da yok ettiler. O güzelim heykelleri kaldırdılar. Gökçek, Zafer Meydanı'ndaki heykeli de kaldıracaktı ama gücü yetmedi” diye anlattı.

Birgün Gazetesi-30 Ekim 2009

ULUS'TA ÜÇ ETAPLI PROJE kabul edildi

Danıştay tarafından iptal edilen Ulus Tarihi Kent Projesi olağanüstü toplanan Büyükşehir Belediye Meclisi'nde görüşülürken, projenin üç ayrı etaptan oluşan yeni sınırları CHP'nin muhalefetine rağmen AKP'li ve MHP'li üyelerce oy çokluğuyla kabul edildi.

Büyükşehir Belediye Meclisi, Danıştay'ın kararıyla iptal edilen Ulus Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı Projesi'ni, olağanüstü toplantı yaparak yeniden görüştü. Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in başkanlığında toplanan Meclis'te yine mahkeme kararıyla iptal edilen Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı'nda belirlenen etaplardaki hak sahipleri ile yapılacak işlemler konusu da görüşülürken her iki konuda CHP'nin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla kabul edildi. Ardından gündemin Ulus Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı Sınırı'na ilişkin İmar ve Bayındırlık Komisyonu'nun yapılacak çalışmalara ilişkin raporunun okunduğu Meclis toplantısında konuşmaların ardından “Ulus Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı Projesi kapsamında imarın 19953-19955-19960-19968-19969-19972-19973-19976-19978-19980-19981-19983- 9994-1999 parsellerde mülk sahipleri tarafından talep edilmesi halinde restorasyon ve mühendislik projelerinin bedelsiz verilmesi” ile “Ulus Tarihi Kent Merkezi yenileme alanı sınırının onayına ilişkin İmar ve Bayındırlık Komisyonu Raporu” maddeleri oy çokluğuyla kabul edildi.

Ulus Projesi şu etaplardan oluşacak

Mahkeme kararıyla iptal edilen Ulus Tarihi Kent Projesi'yle ilgili alınan yeni kararlar proje üç etapta yapılacak.

Birinci Etap: Anafartalar caddesi, Kevgirli Sokak, Hıdırlıktepe, Atıfbey İsmetpaşa Kentsel Dönüşüm Projesi güney SİT sınırları ve Çankırı Caddesi çevresi, Hacıbayram Camii, Sümerbank, Valilik Binalarını da kapsayan 34 hektarlı kuzey bölümü.

İkinci Etap: Hisarpark Caddesi, Bentderesi Caddesi, Ankara Kalesi doğusu SİT sınırları, Ulucanlar Caddesi, Anafartalar Caddesiyle çevrili kale, Atpazarı, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Samanpazarını da kapsayan yaklaşık 42 hektarlık doğu bölümü.

Üçüncü Etap: Anafartalar Caddesi, Talatpaşa Bulvarı, Atatürk Bulvarı, İstiklal Caddesi ve Cumhuriyet Caddesi'yle çevrili Atatürk Heykeli, Merkez Bankası, Kültür Bakanlığı, hal ve Suluhanı da kapsayan yaklaşık 54 hektar yüzölçümlü güney bölümü.

Hürriyet Ankara-28 Ekim 2009

2010 TOPARLANMA YILI olur

Türkiye, 2009'da en fazla küçülen ülkeler arasında yer aldı. Gayrimenkul de büyük darbe alırken geçen gelen canlanma belirtileri beklentiyi yükseltti.

Ekonomideki daralmadan nasibini alan inşaat sektöründe 2010'da toparlanma ve büyüme beklentisi var.

AVRUPA MECLİS'E DE ödül verir mi?

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin Büyükşehir Belediyesi'ne verdiği Avrupa Ödülü halen kentin dört bir yanında dev reklam panolarını süslüyor. Ödül çok tartışıldı, bazıları bu ödülün Avrupa'nın en iyi kentlerine verildiğini savunurken, bazıları da ödülün fazla önemsenmemesi gerektiğini dile getirdi.

Yalnızca vakit kaybına neden olacağına inandığım ödül tartışmasını yeniden açmak değil niyetim. Merak ettiğim konu farklı. Ödülü veren Avrupa Parlamenterler Meclisi değil mi? Ta kendileri... Onlardan bir Ankaralı olarak ricam Türkiye'nin Başkenti Ankara'nın yerel parlamenterlerinin -görevdaşlarının- oluşturduğu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin birkaç ayına bir temsilci göndererek gözlemlerde bulunmaları.

Ankara'nın kabul edilsin edilmesin, çok ciddi sorunları var. Metro, kentsel ve demografik yapıya bağlı sorunlar, yatırım planlamalarındaki yanlışlıklar...

Bunların hangisine gerçekçi çözümler bulunsun diye Meclis'te oturum yapıldı?

Metro ya da Kızılırmak gibi büyük projelerdeki fikir ayrılıklarını bırakın, AOÇ hemzemin geçidi gibi yıllardır kentin ayıbı olan, kolaylıkla çözülebilecek bu konuda bile ortak karar alma becerisini gösteremedi yerel parlamenterlerimiz.

İktidar muhalefetin her önerisini 'muhalefet' olarak algıladı, muhalefet iktidarın her projesine 'muhalefet' etti.

Teklifimi yineliyorum.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi bizim Meclis'e bir temsilci yollasın da ödülü verdiği kentin parlamenterleri bu kent için mi Meclis sıralarında oturuyor yoksa siyaset yapmak için mi kararı onlar versin.

"Tabi ki siyaset yapacaklar" diyenleri duyar gibiyim. Tamam siyasetlerini yapsınlar ama arada bir de ortak akılla kente bir çivi çaksınlar.

Hürriyet Gazetesi – 03 Kasım 2009 / Deniz Gürel

BAŞBAKAN ‘kızılay meydan olsun’ dedi

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık'ın önceki gün gerçekleşen sürpriz görüşmesinin ayrıntılarına Hürriyet ulaştı. Çankaya Belediye Başkanı Tanık, Başkent'in göbeği Kızılay'ın araç trafiğine kapatılıp, yaya bölgesi olması konusunda görüştüklerini açıkladı. Tanık, Erdoğan'a Kızılay'ın göbeğine meydan yapılması konusunda düşüncelerini aktardığında, “Her sabah buradan geçiyorum. Yayaların sıkıntılarını görüyorum. Yaya yaşar bir bölge olması lazım. Yeşil alan da olmalı” karşılığını vererek bu düşünceye destek verdiğini söyledi.

Tanık şunları söyledi: Bu bölgenin boşalmaması, yaşam kalitesinin düşmemesi için -kimin yetki alanında olduğu önemli değil- tüm kurumlar işbirliği içinde çalışmalı. Biz de bu düşünceyle Sayın Başbakan'dan üç ay önce randevu istemiştik. Bundan bir buçuk ay önce randevu talebimizi olumlu yönde karşıladı. Ancak o sırada İstanbul'daki sel felaketi oldu ve randevumuz iptal oldu. Başbakan'ın yoğun gündemi nedeniyle de randevumuz önceki gün gerçekleşti.

Başbakan meydanı destekliyor

Görüşmede seçim öncesi ve seçimin ardından söylediğim Kızılay'ın yaya bölgesi olması konusunda konuştuk. Şunu söyleyebilirim ki Sayın Başbakan'ın bizden daha radikal düşünceleri var. Kızılay'ın trafiğe kapatılarak yaya bölgesi olmasının yanında bir yeşil bir meydana kavuşması konusunda da düşünceleri var. Bölgede bulunan ve problemli olan Kızılay Binası, SSK İşhanı ve Emek İşhanı konusunda Sayın Başbakan gayet ilgili ve sorunları biliyor.

Türkiye'nin misafir odası

Başkentin ve Türkiye'nin misafir odasıdır Kızılay. Esenboğa yolu girişi ne kadar önemliyse Kızılay'ın daha yaşanılır hale gelmesi o kadar önemlidir. Sadece Çankaya Belediyesi'nin değil, hem Büyükşehir Belediyesi'nin hem de bakanlıkların sahiplenmesi gerekir. Bu noktada Sayın Başbakanın bizim düşüncelerimizi destekler yönde fikir beyan etmesi çok sevindirici. Yakın zamanda gerekirse Sayın Başbakan'la ve Büyükşehir Belediye Başkanı'yla görüşerek bu konuyla ilgili somut bir çalışma yapılacağı düşüncesindeyim.

Hürriyet Ankara -07 Kasım 2009

Konut kredilerine sübvansiyon uygulaması ve yatırımların cazibesini düşürebilecek düzenlemelerden kaçınılması gibi önlemlerle talebin canlanabileceğini savunan sektör yetkilileri, daralan ekonominin 2010'da yeniden başlamasını bekliyor. Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği'nin tahminlerine göre, 2010'da başlaması beklenen

büyüme eğilimi 2001 krizinden sonra yakalanan hızın (yıllık ortalama yüzde 6) altında olacak. GYODER'e göre 2010-2014 dönemi yıllık ortalama büyüme oranı tahmini yüzde 4 civarında olacak.

Konut alanında 2009 yılının ilk 9 ayında yapı ruhsatlarında 2008 yılına göre yüzde 17 oranında bir düşüş yaşandı. 2009 yılının

ikinci yarısıyla birlikte ekonomideki kısmi toparlanma ve kredi faiz oranlarının düşmesi ile beraber birçok yeni projenin ertelenmiş tanıtımları gerçekleştirildi. Aylık konut kredi faizlerinde 4 yıl öncesine geri dönülmesiyle, 2009 yılı başında yaklaşık 37 milyar TL olan konut kredileri de yüzde 9 oranında artarak 40 milyar TL'yi aştı. Soyak Holding CEO'su

Emre Çamlıbel'e göre bu dönemde hem gayrimenkul alanında faaliyet gösteren şirketlerin tüketiciye yönelik ödeme kolaylıkları sunması, hem de bankaların kredilerindeki faiz oranlarını indirmesi, müşteriler için her zaman elde edilemeyecek önemli bir fırsat oluşturdu. Bu koşullar yeni yılda da devam edecek.

Cumhuriyet Gazetesi– 31.12.2009

KADIRLI BELEDİYESİ HİZMET BİNASI VE KÜLTÜR MERKEZİ ULUSAL MİMARİ PROJE yarışması sonuçlandı

Birincilik Ödülü

Birincilik Ödülü

Müellifler:

Deniz Dokgöz *Y. Mimar, DEÜ*

Ferhat Hacılibeyoglu *Y.*

Mimar, DEÜ / Orhan Ersan Y.

Mimar, DEÜ

Yardımcılar:

Turgut Sakiroğlu, *Mim. Öğr.*

DeÜ / Ethem Tatar, İnşaat

Mühendisi YTÜ / Necdet Tunalı,

Makina Mühendisi DEÜ /

Süleyman Tatar, Elektrik

Mühendisi YTÜ

Jüri Raporu

Kamusal bina geleneğine yerel yaşantıdan yola

çıkarak getirdiği yorum

övgüye değer bulunmuştur.

Olgun, sakin, güvenli ve

tevazu içindeki bina dili

başarılıdır. Binanın yol ve

rekreasyon alanları ile

bütünleşmesi, belediye

binasının halk tarafından

içselleştirilmesi ve binaya

rahat erişilmesi, tasarımı

güçlü kılmaktadır. Projenin

sunumundaki gösterdiği

olgunluk, binanın daha da

gelişerek başarılı bir

uygulamaya ulaşacağını

vaat etmektedir.

İkincilik Ödülü

Müellifler:

Alper Öden, *Y. Mimar ODTÜ (Ekip Baş)*

/ Melike Özbek, *Y. Mimar-ODTÜ /*

Deniz Çakır, *İnşaat Mühendisi-DEÜ /*

Ramazan Halıcı, *Makina Mühendisi-*

GÜMMF / İbrahim Levent Sezgin,

Elektrik Mühendisi-AÜ

Jüri Raporu

Su ile kurduğu iliksi başarılı olmakla birlikte, genel kıyı düzenlemesini kuzey yönünde keşişi eleştirilmiştir. Oluşturulan meydan, parçalı program yaklaşımı, yapı aralarının açık alan kullanımları övgüye değer bulunmuştur. Düşey sirkülasyon elemanlarının birbirleriyle ilişkisi, konsolun fazlalığı eleştirilmiştir.

Üçüncülük Ödülü

Müellifler:

Mert Üçer, *Mimar-ESOGÜ / Ömer*

Gök, *Mimar-ESOGÜ / Yuvacan*

Atmaca, *Y. Mimar-ESOGÜ*

Yardımcılar:

Cihan Gelerli, *Cam Sanatçısı / Serhat*

Ateşoğlu, *Mimar / Bora Kaçar, İnşaat*

Mühendisi-ESOGÜ / Özgür Güney,

Makina Mühendisi-KÜ / Aytaç Durmaz,

Elektrik Mühendisi-Bilkent Ü.

Jüri Raporu

Alt ve üst zemin geçişleri, bina plastiğinde ki yalınlık ve sadelik övgüye değer bulunmuştur. Bina iç konfigürasyonu olumlu olmakla birlikte, meclis salonunun genel düzenleme kurgusuna "yabancı" olduğu saptanmıştır.

1. Mansiyon

Müellifler:

Yakup Hazan, *Y. Mimar*

Yardımcılar:

Emel İşçi, *Mimar-DEÜ / Demet*

Yücel, *Mimar-ODTÜ / Ceyda Gün,*

Mimar-GÜ / Rahmi Ergün, Mimar-GÜ / Ferdi Bozkurt , Tekn. (Modelleme) DPÜ / Umut Cantürk, İç Mimar-Maket / Ömer Faruk Altinkaynak, İnşaat Mühendisi-Dumlupınar Ü. / Levent Tosun, Makina Mühendisi-ODTÜ / Özgür Ulupınar, Elektrik Mühendisi-ODTÜ

Jüri Raporu

Bülbül Deresini kapatıyor olmakla birlikte, belediye meydanını kent merkezine iletme çabası, form denemesi ve iklimle uygun boşluklar yaratması olumlu bulunmuştur. Formların yan yana gelişinde ara elemanlar kullanılmaması problemlili, bunun yanında meclis terası kütlesinin genel kütle anlamına yabancılığı saptanmıştır. Bu çözüm kamu yönetim binasını parçalaması ve bu amaçla yaklaşımı övgüye değer bulunmuştur.

2. Mansiyon

Müellifler:

Güray Karabağlı, *Mimar-DEÜ (Ekip B.) /*

Ali H. Pekdemir, *Mimar-DEÜ / Hasan*

Deniz, *Mimar-ODTÜ / Ersin Gelgi,*

Mimar-DEÜ

Yardımcılar:

Aysel Balkı, *Mim. Öğr.-DEÜ / Mehmet*

Sinan Pekdemir, *İnşaat Mühendisi-*

SADMMMA / Ali Dolu, Makina Mühendisi-

ODTÜ / Mahmut Kaya, Elektrik

Mühendisi-İTÜ

Jüri Raporu

İki su arasındaki geçiş bina

düzenlemeleri ve mekan örnekleri

övgüye değer bulunmuştur. Yakalanan

düşüncenin yeterince ifade edilmemesi

eleştirilmiştir. Plan çözümleri de olumlu

bulunmuştur.

3. Mansiyon

Müellifler:

Tolga İltir, *Mimar-GÜMMF / Bilge*

Kaan Duran, *Mimar-İYTE*

Yardımcılar:

Fatih Taş, *Mimar / Feridun*

Yardımcıları, *İnşaat Mühendisi-UÜ*

Hüseyin Atabay, *Makina Mühendisi-*

Hanover Fachhochschule

Ali Safi Öztürk, *Elektrik Mühendisi-KTÜ*

Jüri Raporu

Üst ve alt meydan bütünleşmesi ve erişebilirlik olumlu, bağlantıların bina ile birleşimleri yeterli görülmüştür. Abartısız sakinliği ve iç konfigürasyon çözümleri başarılı bulunmuştur. Yapının betonarme olmasına rağmen cephede ifade çapraz süsler anlaşılamamıştır.

4. Mansiyon

Müellifler:

Oral Göktaş, *Mimar-İTÜ / Sevince*

Bayrak, *Mimar-İTÜ*

Danışmanlar:

Emine Derya Ertan, *İTÜ*

Yardımcılar:

Dilara Sezgin, *Öğr.-Bahçeşehir Ü. /*

Gülsun Parlar, *İnşaat Mühendisi-YTÜ /*

Cafer Aktürk, *Makina Mühendisi-YTÜ /*

Mehmet Karadurak, *Elektrik Mühendisi-*

İTÜ

Jüri Raporu

Bina yaklaşım ve üst /alt platolara erişebilirlik, işlevlere yönelik çeper ve tasarımları yönelme ve kullanıcı algısı açısından olumlu bulunmuştur. Heykelsi kabuk altındaki tasarımın iç mekan zenginliğini ele alması övgüye değerdi. Binanın çevre ile olan zemin birleşimleri, kurgusu ve tasarımları sorunlu bulunmuştur.

5. Mansiyon

Müellifler:

Burak Pelenk, *Mimar-YTÜ /*

Abdurrahman Çekim, *Mimar-YTÜ /*

Stefan Rizo, *Mimar-Viyana TÜ*

Yardımcılar:

Sevilay Uğur Çekim, *Mimar / Gözde*

Sazak, *Mimar / Seda Kurt, Peyzaj Mimar /*

Halil Fındık, *İnşaat Mühendisi-İTÜ /*

Şafak Yıldız, *Makina Mühendisi-SAÜ /*

Salih Kahveci, *Elektrik Mühendisi-YTÜ*

Jüri Raporu

Çok etkili ve özgün bina kamusalık ve plastiğine rağmen, kurumsallık adına yeterli bir söyleme kavuşmamıştır. Tasarımın kendi özgünlüğü jüri tarafından takdirle karşılanmıştır. Alan özgünlüğünü tanımlayan ve özümseyen rapor ile örnek projelerden biridir. Tüm bu olumlu

yaklaşımına rağmen plan çözümlerinde

kurgusal ilişkisizlikler ve yetersizlikler

saptanmıştır. Böylesi nitelikli bir düşünce

yeterli olgunluğa ulaştırılamadığı için,

içinde barındırdığı gücü yeterince

yansıtamamıştır.

MİMARLAR ODASI KONYA ŞUBESİ SOKAK VE ÇOCUK fotoğraf yarışması sonuçlandı

Toplam 403 kişinin 1360 fotoğrafı katıldığı TMMOB Mimarlar Odası Konya Şubesi tarafından düzenlenen "Sokak ve Çocuk" yarışması sonuçlandı

Birincilik Ödülü

"Ben Oynayamam"

Burak Şenbak, *İstanbul*

İkincilik Ödülü

"Sokak Sanatçıları"

Gürsel Egemen Ergin, *Bursa*

Üçüncülük Ödülü

"Sokak ve Çocuk-2"

Çetin Canbazoglu, *Ankara*

Mansiyonlar

"İsimsiz"

Nevcihan Güroğlu, *İzmir (a)*

"Zeytinbağında Oyun"

Firdevs Sayılan, *İstanbul (b)*

"Mahzun Bakış"

Adem Karakaya, *Konya (c)*

Sergilemeler

Alpay Sönmez, *İzmir*

Hüseyin Türk, *Ankara*

Cihan Karaca, *Aydın*

Sabahattin Özveren, *İstanbul*

Nadire Günday, *Aydın*

Elif Durhan Kuru, *İstanbul*

Burak Tomaç, *Trabzon*

Şahin Karakaya, *Kocaeli*

Bekir Tuğcu, *İstanbul*

Berker Dalmiş, *Kocaeli*

Hatice Kara, *Ankara*

Mustafa Karaçelebi, *Konya*

Selcen Genç, *Ankara*

Taner Akan, *Ankara*

Ali Mermertaş, *Trabzon*

Ahmet Tarımcı, *İstanbul*

Ahmet Çağlar, *Bursa*

Mete Kar, *İstanbul*

Nurşen Coşar, *Ankara*

Nevcihan Güroğlu, *İzmir*

Nedim Ozan Tekin, *Ankara*

İbrahim Aysıl, *İstanbul*

Figen Yazan, *İstanbul*

Tarık Kaan Muşlu, *İstanbul*

Kürşat Bayhan, *İstanbul*

Muharrem Kuru, *İstanbul*

Fahrettin Şankaynağı, *İstanbul*

Murat Öztürk, *Konya*

Hakkı Ceylan, *İstanbul*

Mustafa Akgün, *Konya*

Engin Kaban, *İstanbul*

Davut Akbulut, *Adana*

■ İhracatçı Birlikleri - Ulusal Mobilya

Tasarım Yarışması

Son Teslim Tarihi : 21 Aralık 2009

■ 6. Avrupa Kentsel Mekan Ödülü 2010

Son Katılım Tarihi : 29 Ocak 2010

■ İstanbul BK Şubesi 2. Mimarlık Öyküleri

Yarışması

Yarışmaya son katılım tarihi : 19 Şubat 2010

■ Slovenya, Maribor Kentindeki Drava Nehri

için Üç Proje Yarışması

Son Teslim Tarihi : 26 Şubat 2010

■ Sinan ve Çağı (Sinan & His Age) Konulu Afiş

Yarışması

Son Teslim Tarihi : 01 Mart 2010

■ Altındağ Doğa Parkı, Peyzaj Tasarımı

Öğrenci Proje Yarışması

Son Katılım Tarihi : 02 Mart 2010

■ Avrupa Çelik Köprüler Yarışması 2010

Son Katılım Tarihi : 15 Mart 2010

■ Edirne Belediyesi Selimiye Camii ve Çevresi

Ulusal Kentsel Tasarım Proje Yarışması

Teslim Tarihi : 16 Mart 2010

■ Mimar Sinan Araştırma Merkezi ve Müzesi

Ulusal Öğrenci Mimari Fikir Projesi

Yarışması

Son Katılım Tarihi: : 24 Mart 2010

■ 20. Yüzyıl Mimari Mirasının Dijital

Modellenmesi Konusunda Uluslararası

Öğrenci Yarışması

Teslim Tarihi : 01 Nisan 2010

■ Schindler Ödülleri 2009-10 Mimarlık

Yarışması Başlıyor

Son Katılım Tarihi : 30 Nisan 2010

■ IV. Uluslararası VELUX Ödülü 2010

Son Katılım Tarihi : 03 Mayıs 2010

BİNA KİMLİKLERİ ÇALIŞMA GRUBU

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından Bina Kimlikleri Söyleşileri başlığı ile kurgulanan etkinlikler dizisinin dördüncüsü, 10 Kasım 2009 tarihinde Anıtkabir üzerine gerçekleştirilmiştir. Oturum başkanlığını Elvan Altan Ergut'un üstlendiği söyleşiye konuşmacı olarak Emre Madran ve Baykan Günay konuk olmuştur.

ANITKABİR

Atatürk'ün anısına saygı duruşu ile başlayan söyleşide, sözü ilk olarak Emre Madran almıştır. Madran, Anıtkabir'in yapılış öyküsünü, özelliklerini ve geçirdiği onarımları aktarmıştır. Anıtkabir'in yapım sürecinin bir komisyonca belirlendiğini ve takip edildiğini belirten konuşmacı, yapının konumu için farklı bölgelerin önerildiğini ancak yapının şu an üzerinde bulunduğu tepe olan Rasattepe'nin seçildiğini söylemiştir. Aslında altında kent kalıntısı bulunan bir höyük olduğu bilinen Rasattepe'nin adını o tarihlerde üzerinde bulunan bir rasat istasyonundan aldığını, bölgede 1940 lı yıllarda Mahmut Agop'un başkanlığında arkeolojik sondajlar yapıldığını, Frig dönemine ait buluntuların ortaya çıkarıldığını ve çıkan buluntuların Ankara'daki farklı müzelerde sergilenmekte olduğunu da dile getirmiştir.

Komisyonun, yapının projesini elde etmek için 1941 yılında sadece batılı mimarlara açık bir yarışma ilanına çıkmaya karar verdiğini, ancak Emin Onat, Sedad Hakkı Eldem gibi Türk mimarların bu karara karşı çıktığını anlatan Emre Madran, komisyonun kararını değiştirerek Türk mimarların da yer aldığı uluslararası proje yarışmasına çıktığını belirtmiştir. Mart 1942'de projelerin elde edildiğini, değerlendirme jürisinde 2 Türk 3 yabancı mimarın bulunduğu yarışmaya 27 projenin başvurduğunu, 3 projenin son elemeye kaldığını dile getirmiştir. Konuşmacı, yarışma şartnamesine göre birinci projenin hükümet tarafından seçileceğini bu sebeple komisyonun sadece ilk üçü tespit ettiğini de belirtmiştir. Birinciliği Orhan Arda ve Emin Onat'ın müellifleri olduğu proje kazanmıştır. Ancak projede bazı değişiklikler gerektiği tespit edilerek, mimarlar yapının uygulama projesini hazırlarken, aynı süreçte projenin uygulanmasına da başlanmıştır. Emre Madran, aynı günlerde yapıdaki heykel ve kabartmaların yapılması için ikinci bir şartname hazırlandığını dile getirmiştir.

Anıtkabir'e ait çeşitli eskiz ve çizimlerin bulunduğunu ancak uygulama projesinin mevcut olmadığını söyleyen konuşmacı, bu durumun 1984 yılında Milli Savunma Bakanlığı'nın çevre duvarını yaparken yapıda başka onarımların da gerektiğini tespit etmesi ve projeye ihtiyaç duyması ile ortaya çıktığını anlatmıştır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Milli Savunma Bakanlığı'nın yaptığı sözleşme doğrultusunda, içinde kendisinin de bulunduğu bir ekip tarafından Anıtkabir'in rölövesinin alındığını söyleyen Emre Madran, bu çalışmanın 1 yıl sürdüğünü de aktarmıştır. Sonraki yıllarda yapıda çeşitli onarımların gerçekleştiğini, ancak yapının çok kısa sürede bitmesi istendiği için özellikle iç mekanda ve mozalenin alt mekanlarında inşaat kalitesinin çok üst düzeyde olmadığını altını çizmiştir. Madran, su aldığı için yapıda çeşitli oturma ve kaymaların var olduğunu, bu durumun ciddi bir statik sorun olmasa da çözümlenmesi gereken bir sorun olduğunu belirtmiştir. Yapıya ait diğer bir sorunun kuzey ve güneydeki alçak kabartmaların yıpranması ve taşların ayrılması

olduğunu söyleyen konuşmacı, 90 lı yılların ortasına kadar kısmi restorasyon projelerinin hazırlandığını, basit onarımların yapıldığını ve denetlendiğini söylemiştir. Restorasyon sürecinde yapının müelliflerinden vekalet almış olan Nezih Eldem'in baş danışman olduğunu belirten Emre Madran, İsmet İnönü'nün vefatı ardından Anıtkabir kompleksi içinde Nezih Eldem tarafından İnönü için bir yapı tasarlandığını ancak bu yapı yerine mütevazı bir platform yapılmasına karar verildiğini anlatmıştır. Eldem'in ayrıca çevre duvarların biçimlenmesinde de rol oynadığının altını çizmiştir.

Konuşmasını, Atatürk'ün mozalesi ile ilgili bilgiler vererek bitiren Madran, mozalenin içindeki mermer parçanın 35 ton civarında olduğunu, ancak Atatürk'ün orada değil 16 m kadar aşağıda yattığını belirtmiştir. Yan bloklardan girilen bu mekanda, İslami geleneklere göre yerleştirilmiş küçük bir mezar taşı ve çevresinde de belli periyotlarla değiştirilen 81 il ve Kıbrıs toprağının bulunduğunu da söylemiştir.

Diğer konuşmacı Baykan Günay ise, yapının kentle ilişkisini irdelemiş, Anıtkabir'in en büyük özelliğinin kentle ve toplumla kucaklaşması olduğunu söylemiştir. Yapının halkla, kentle, çevresiyle kurduğu ilişkiyi görsellerle dinleyicilere aktaran Günay, diğer anıtlarda bu özelliğin olmadığını, hepsinin tek başına kalmış nesneler olduğunu, Anıtkabir'i üstün kılan özelliğinde bu olduğunu belirtmiştir. Baykan Günay, Anıtkabir'in yapısından çok mekansal

kurgusunun önemli olduğunu dile getirmiştir. Tasarımcıların biri Ankara Kalesi diğeri TBMM olan iki aksı kullandığını da belirtmiştir.

Yapının iç mekanda toplumu kucaklama ve beraberlik, kente bakınca da kentin geçmişi ve geleceği ile ilinti kurduğunu söyleyen konuşmacı, yapının üslubu konusunda düşündüğünü, Afife Batur'un Anıtkabir için söylediği "Üslup ötesi ve zaman dışı bir tasarım ve büyük ölümün patetik yontusu." sözünün yapıyı çok iyi anlattığını belirtmiştir.

Jansen'in Ankara tasarımları konusunda da bilgi aktaran Günay, Jansen'in kenti çeperlere açma düşüncesinin olduğunu, Anıtkabir'in konumu itibarıyla çekirdek alanda yer aldığını ve kentin önemli bir parçası olduğunu belirtmiştir. 1960'lı yılların haritasını da kullanarak Ankara'nın yapılaşma sürecine kısa değişimlerde bulunan Baykan Günay, Ankara'nın eksenleri konusunda yaptığı çalışmayı dinleyicilerle paylaşmıştır. Eksenlerin önemli bir tasarım kurgusu olduğunu savunan konuşmacı, kentteki önemli alanların eksenleri konusunda bilgi vermiştir. Faşizmle örtüştürülen eksensellik olgusunun,

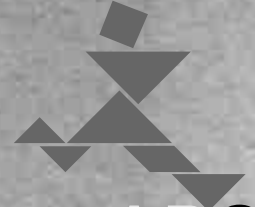
reddedilemeyecek bir tasarım olgusu olduğunu söyleyen Baykan Günay, bu olgunun unutulduğunu ve eğri büğrü kentler üretildiğini belirtmiştir. Eksen ve ızgarayla yapılan düzenlemelerin kurduğu görsel ilişkilerin önemli olduğunu vurgulamış, tasarımlarda kentsel kurguların göz ardı edildiğini dile getirmiştir. Ankara kentinin eksenlerinde bozulmalar olduğunu, duyarsız davranıldığını da örnekler üzerinden dinleyicilere aktarmıştır.

Anıtkabir'in dış mekan ile ilişkisine değinerek, her köşeden kalenin görünmesinin sağlandığını, bunun tasarlama ve şehircilik bakımından önemli olduğunu dile getirmiştir. Konuşmasını çeşitli anıtmezar örnekleri göstererek sonlandıran Baykan Günay, Anıtkabir'in tasarım tarihine geçebilecek her kavramı bulabileceğimiz bir yapı olduğunu ancak, görsel eksen planlama anlayışımızda kullanmadığımız için çevresinde yer alan ve genel görünümü etkileyen yapılar ile önemli hatalar yaptığımızı ifade etmiş, bu durumun hem Atatürk'e hem de İsmet İnönü'ye saygısızlık olduğunu belirterek söyleşiyi sonlandırmıştır.

TMMOB MİMARLAR ODASI GENEL KURULLAR TAKVİMİ

2010

ŞUBE	ÇOĞUNLUKLU	ÇOĞUNLUKSUZ
ADANA	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
ANKARA	13-14 ŞUBAT 2010	19-20-21 ŞUBAT 2010
ANTALYA	09-10 OCAK 2010	16-17 OCAK 2010
BALIKESİR	06-07 ŞUBAT 2010	13-14 ŞUBAT 2010
BURSA	20-21 ŞUBAT 2010	27-28 ŞUBAT 2010
ÇANAKKALE	13-14 ŞUBAT 2010	20-21 ŞUBAT 2010
DENİZLİ	30-31 OCAK 2010	06-07 ŞUBAT 2010
DİYARBAKIR	23-24 OCAK 2010	30-31 OCAK 2010
ELAZIĞ	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
ESKİŞEHİR	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
GAZİANTEP	09-10 OCAK 2010	16-17 OCAK 2010
GİRESUN	09-10 OCAK 2010	16-17 OCAK 2010
HATAY	20-21 ŞUBAT 2010	27-28 ŞUBAT 2010
İSTANBUL BK	20-21 ŞUBAT 2010	05-06-07 MART 2010
İZMİR	23-24 OCAK 2010	30-31 OCAK 2010
KAYSERİ	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
KOCAELİ	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
KONYA	06-07 ŞUBAT 2010	13-14 ŞUBAT 2010
MALATYA	16-17 OCAK 2010	23-24 OCAK 2010
MERSİN	09-10 OCAK 2010	16-17 OCAK 2010
MUĞLA	23-24 OCAK 2010	30-31 OCAK 2010
ORDU	06-07 ŞUBAT 2010	13-14 ŞUBAT 2010
SAMSUN	06-07 ŞUBAT 2010	13-14 ŞUBAT 2010
TRABZON	20-21 ŞUBAT 2010	27-28 ŞUBAT 2010
VAN	20-21 ŞUBAT 2010	27-28 ŞUBAT 2010
ODA GENEL KURULU	09-10-11 NİSAN 2010	16-17-18 NİSAN 2010

ARChild

INTERNATIONAL CONGRESS
ARCHITECTURE & CHILDREN
ULUSLARARASI MİMARLIK VE
ÇOCUK KONGRESİ

NOVEMBER 18-21
KASIM 2009
ANKARA - TURKEY

children and natural environment çocuk ve doğal çevre children and built environment çocuk ve yapılaşmış çevre

children's gardens for a sustainable future sürdürülebilir bir gelecek için çocuk bahçeleri

a bridge to the future with sustainable toy design geleceğe sürdürülebilir oyuncak tasarımı ile geleceğe bir köprü

effects of television images on graphic representation of public space televizyon görüntülerinin kamusal mekânların grafik temsiliyatındaki etkileri çocukların kamusal mekânların grafik temsiliyatındaki

analysis of drawing pictures of preschool children about environment okul öncesi dönem çocuklarının çevre tasarımlarının incelenmesi

children's outdoor play in the urban planning philosophy context and proposal of a "play region" that removes the modular mindset şehir planlama felsefesi bağlamında dış mekân çocuk oyunu ve modül bilincini kıran "oyun bölgesi" önerisi

excluded children or children imprisoned in the city kentte hapsedilmiş çocuk ya da dışlanan çocuk

architecture work-shop for children, iran case study

the genesis of architecture and planning: children's architecture and the sociohistorical urban forms

child and architecture in kayseri kayseri'de çocuk ve mimarlık

evaluation of traditional environment and mass housing settlements from children's perspective in terms of "space; image, identity and meaning" çocukların gözleriyle; geleneksel çevre ve toplu konut alanlarının "mekân; imaj, kimlik ve anlam" açısından değerlendirilmesi

adaptation of design education program into turkish and analysis of its effectiveness tasarım eğitimi programı'nın türkçe'ye uyarlanması ve etkinliği analizi

experiences in architecture and design education for early childhood

how to perceive the cultural heritage with children çocuklarla kültürel miras

views of sixyearold children about architecture as a profession altı yaş çocuklarının mimarlık mesleğiyle ilgili görüşleri

reflections of the concept conservation of historical and cultural environment on children's pictures "tarihi ve kültürel çevreyi koruma" olgusunun çocuk resimlerinde yansımaları

analyzing the decision of making toys to the children at home by parents 3to6year old child 36 yaş grubu çocuğa sahip anne babaların evde oyuncak yapma durumlarının incelenmesi

spaces for education eğitim mekanları

orphanages

cultural and recreation centers kültür ve eğlence merkezleri

rethinking schools – developments in finnish school architecture

italian contribution to innovation in nursery and maternal school architecture, reflecting on to the experience of the emilia romagna region

necessity of child theatre: a child theatre proposal of ankara hergelen square çocuk tiyatrolarının gerekliliği: ankara hergelen meydanı'nda çocuk tiyatrosu önerisi

education program space relationship: a classscale case study eğitim programı mekân ilişkisi: sınıf ölçeğinde bir inceleme

architectural lighting design and energy conservation in primary schools

healing gardens and disabled children: evaluation of the efficiency of outdoor environment of the rehabilitation centers in erzurum city iyileştirme ortamı engelli çocuklar; erzurum'da bulunan rehabilitasyon merkezlerinin dış ortamı yeterliliklerinin irdelenmesi

development of attitude scale toward school physical environment

classroom spaces: 3 cases from izmir, turkey

CHILDREN

Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi'nin ardından...

ARCHILD Uluslararası Mimarlık

ve Çocuk Kongresi Çağdaş

Sanatlar Merkezi'nde 18-21

Kasım 2009 tarihleri arasında

gerçekleşti. 'Çocuklar

Tarafından, Çocuklar İçin,

Çocuklarla Birlikte' ana teması

altında 'İyi Uygulamalar' olarak
belirlenen Kongre'de çocukların

yaşadıkları kente, çevreye ve
mekâna yönelik farkındalığını

sağlamak için yapılan çalışmalar,
deneyimler paylaşıldı, sorunlar

tartışıldı. Kongrede çocuk

bahçelerinden, çocuklar için

mimarlık ve tasarım eğitimine,
eğitim mekânlarından, çocuklarla

yapılan kültürel miras

çalışmalarına, çocuk oyun

alanları ve materyallerinden,

çocukların tasarım sürecine

katılmalarına kadar çeşitli

konular irdelendi.

INTERNATIONAL CONGRESS
ARCHITECTURE & CHILDREN
ULUSLARARASI MİMARLIK VE
ÇOCUK KONGRESİ
NOVEMBER 18-21
KASIM 2009

ARChild Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi'nin ardından...

Kongre Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Çok Sesli Çocuk Korosu'nun konseriyle Çarşamba günü saat 16.00 da başladı. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı ve ARCHILD Kongresi Düzenleme Kurulu Eş Başkanı Nimet Özgönül, UIA Çocuk ve Mimarlık Çalışma Grubu Eş Başkanı ve ARCHILD Kongresi Düzenleme Kurulu Eş Başkanı Hannes Hubrich, TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna, Beypazarı Belediye Başkanı Cengiz Özalp, Çankaya Belediye Başkanı Bülend Tanık'ın katılımıyla açılış konuşmaları gerçekleşti.

Açılış konuşmalarında; Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Nimet Özgönül, 2002 yılında Mimarlar Odası Ankara Şubesinde başlayan çocuk ve mimarlık çalışmalarının mimarlığın toplumla buluşması alanında önemli bir çalışma olduğunu dile getirdi. 7 yıldır yürütülen çalışmalarla, binlerce çocuğa okul çağında ulaşıldığını, mimarlık kültürü ile çocukları buluşturarak kentlilik bilincinin geliştirilmesine olanak sağlandığını ifade eden Özgönül, toplumsal bir eğitim modeli olan gelecek perspektifi olan, toplumun değişik kesimlerini hareketlendiren ve gönüllük temelinde yürütülen çocuk ve mimarlık çalışmalarının mimarlığın toplum tarafından sahiplenilen bir öge olmasında önemli işlevleri olduğunu belirtti.

ARCHILD Kongresi Düzenleme Kurulu Eş Başkanı Hannes Hubrich ise UIA'nın Çocuk ve Mimarlık çalışmalarını

aktardıktan sonra yapı çevre eğitimi ve Almanya'da yapılan çalışmalardan örnekler vermiştir.

TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna, Kentlilik bilinci, kente karşı duyarlılık geliştirilmesinin, her yaşta çocuğa mimarlık ve tasarım kültürünün verilmesine yönelik "Çocuk ve Mimarlık" çalışmalarının önemini vurgulayarak Ankara Şubesi başta olmak üzere pek çok şubenin yürüttüğü bu çalışmalarla mimarlık alanından çocuk eğitimine katkı yapmak, çocuğu ve mimarlığı yaratıcılık üzerinden birbirine bağlamanın hedeflendiğini ve çocuklarda kentlilik bilincinin gelişmesinin önemini vurgulamış ve bu çalışmalar sonucunda duyarlı, düşünebilen ve sorgulayabilen, çevrelerine ilişkin izlenim ve gözlemlerini özgürce ifade edebilen; kentleşme, yapı çevre üzerine gözlemler yapabilen gençlerin eğitimine yardımcı

olmanın önemine değinmiştir

Daha sonra söz alan Beypazarı Belediye Başkanı Cengiz Özalp ise, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Beypazarı Belediyesi ile işbirliğinin çok öncelere dayandığını ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nden çok büyük destek gördüğünü ifade ederek, çocuklara yönelik çalışmalarda belediye olarak, tarihi çevrenin korunması sürecinde her türlü desteği vereceklerini ifade etmiştir.

Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık'ta açılış konuşmalarında son konuşmacı olarak yerini aldı ve Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'ne, yapımından sonra ilk defa mimar eli değdiğini ifade ederek, Çocuk ve Mimarlık kongresinin, afişinde yer alan taş taş üstüne koymanın Anadolu'daki anlamına vurgu yaparak, kentlerde çocuklara yönelik gerçekleştirecekleri

projelerinden ve çocuklar için yapacakları 513 oyun sokağı konusunda bilgi verdi.

Açılış konuşmalarının ardından TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından 2002-2009 yılları arasında yapılan Çocuk ve Mimarlık çalışmaları Şube Yönetim Kurulu üyesi Tezcan Karakuş Candan

tarafından aktarıldı. Toplumsal bir buluşma olan çocuk ve mimarlık çalışmalarının, Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma Uygulama Merkezi, Ankara Valiliği ve Milli Eğitim Bakanlığının destekleri ile gönüllük üzerinden yürütüldüğünü yüzlerce mimarın, mimarlık öğrencisinin, diğer disiplinlerden katılımcıların emekleriyle şekillendiğini ifade ederek sunuşuna başlayan Candan, çalışmanın genel prensipleri, beklentileri ve uygulama adımlarının nasıl gerçekleştirildiğini aktarmıştır. Çocuk ve Mimarlık çalışmaları, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında yürütülen 1000 Mimar 1000 Okulda, okul dışında gerçekleştirilen atölye buluşmaları ve çocuklar için sağlıklı yapı çevreler talebinin ifadesini bulduğu çocuk dostu kent olmak üzere üç aksta yürüttüklerini, son dönemde ise okul öncesi yaş grupları ile de deneyimler gerçekleştirdiklerini aktardı.

2002 yılında başlayan çalışmanın sonuçlarının toplumsal süreç içerisinde görüleceğini, çocukla iletişime geçildiği andan itibaren çocuğun ilişkide olduğu tüm kesimlere ulaşılabildiğini, bugüne kadar 300 okul, 42 okul dışı buluşmada 15.000 çocukla değişik alanlarda yürütülen çocuk ve mekân çalışmalarında, mimarlık kültürünün ve kent

kültürünün paylaşıldığını ifade etmiştir. 2008 kasım ayında düzenlenen ulusal buluşmanın ardından uluslararası deneyimlerin de paylaşılması amacı ile düzenlenen Archild kongresinde Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının 2008-2014 yılları arasındaki 5 yıllık çalışma planını da açıklayan Tezcan Karakuş Candan, çocukların sağlıklı çevrelerde, savaştan ve şiddetten uzak, barış içerisinde yaşama hakları olduğunu ve bu hakkın takipçisi olduklarını belirterek sunuşunu tamamladı.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Çocuk ve Mimarlık sunuşunun ardından Kongre kapsamında düzenlenen ve 5 yıllık program içerisinde yer alan, çocuklara yönelik mimarlık kültürünü anlatan yayınların elde edilmesi amacıyla düzenlenen 'Kentimi Okuyorum' çocuk kitapları yarışmasının ödül töreni gerçekleştirildi. Yarışmaya katılan ve dereceye giren yazarların hiçbirinin mimar olmaması, ancak mimarlık

kültürünü çocuklara bu derece yalın ve güzellikle anlatmaları çocuk ve mimarlık çalışmasının toplum tarafından ne kadar anlamlı bir proje olduğunu da açığa çıkartıyordu. Yazarlar ödülleri alırken Mimarlar Odası'nın çok önemli bir proje yürüttüğünü ve bunun başarılı sonuçlarının olacağını ifade ettiler.

Çağdaş Sanatlar Merkezinin mekânsal çehresini değiştiren Kongre'nin ilk günü sergilerin açıldığı kokteyle sona erdi.

Kongre'nin ikinci gün ortak oturumda UIA Çocuk ve Mimarlık çalışma grubu eş başkanı Ewa Strunzsyka; UIA çocuk ve mimarlık çalışmalarının temelini oluşturan Yapılı Çevre Eğitim Rehberi ve Fransa'da yürütülen çalışmalarla ilgili bilgiler verdi. Birinci günün ikinci konuşmacısı Abdi Güzer, çocuk ve mekân üzerine hem kendi çalışmalarından hem de yurtdışı örnekleri üzerinden çocuklar için tasarlanan proje ve çevrelerden, okul mekânlarındaki tasarım ölçütlerine ilişkin bilgiler vererek değerlendirmelerde bulundu. Üçüncü konuşmacı Almanya'dan kongreye katılan Ercan Ağırbaş'tı. Ercan Ağırbaş sosyal konutlarda çocuk oyun mekânlarına yönelik Almanya'da uygulanan örnekler

üzerinden konuşmasını gerçekleştirdi.

Kongrenin ikinci gününde 2 paralel oturumda gerçekleştirilen, Çocuk ve Doğal Çevre Çocuk Ve Yapılaşmış Çevre, Çocuk Ve Yapı, Çocuk Ve Kültürel Miras ve Eğitim Mekânları konularında 8 oturumda 20 bildiri sunuldu.

Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Çocuk Bahçeleri, Sürdürülebilir Oyuncak Tasarımı İle Geleceğe Bir Köprü, Televizyon Yoluyla Aktarılan İmajların İlköğretim Çağındaki Çocukların Kamusal Mekânı Grafik Temsiline Etkileri, Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Çevre Konulu Resimlerinin İncelenmesi, Şehir Planlama Felsefesi Bağlamında Dış Mekân Çocuk Oyunu Ve Modül Bilincini Kıran "Oyun Bölgesi"

Önerisi, Kente hapsedilmiş ya da dışlanan Çocuk, İran'da çocuklar için Mimarlık Atölyesi, Kayserde Çocuk ve Mimarlık, Çocuk Gözüyle; Geleneksel Çevre Ve Toplu Konut Alanlarının "Mekân; İmaj, Kimlik ve Anlam" Açısından Değerlendirilmesi, Kentleşme Formlarının Tarihçesi Ve Çocuk Mimarlık, Adamın Babası, Altı Yaş Çocuklarının Mimarlık Mesleğiyle İlgili Görüşleri, Erken Çocukluk Döneminde Tasarım Ve Mimarlık Eğitiminin Keşfi, Çocuklarla Kültürel Mirasa Bakmak, Tarihi Ve Kültürel Çevreyi Koruma Olgusunun Çocuk Resimlerindeki Yansımaları, 3-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Anne Babaların Çocuklarına Evde Oyuncak Yapma Durumlarının İncelenmesi, Finlandiya Mimarlık Okullarında Gelişmeler; Okullar Üzerine Yeniden Düşünme, Eğitim

Programı Mekân İlişkisi: Sınıf Ölçeğinde Bir İnceleme, İtalya'da Belirli Bölgelerde Yenilikçi Çocuk Odaları Ve Anaokulu Mimarlığı, Çocuk Tiyatrolarının gerekliliği: Ankara Hergelen Meydanında Çocuk Tiyatrosu Önerisi konularında bildiri sunuşları gerçekleştirildi. Bildiri sunuşlarının arkasından katılımcıların konulara yönelik sordukları sorular kongreye ayrı bir katkı sağlamıştı.

Kongrenin üçüncü gününün konuşmacıları Finlandiya'dan Pihla Meskanen ve Japonya'dan Takeshi İnaba idi. Pihla Meskanen Finlandiya'daki mimarlık okullarının yaz okulları ve atölyelerinde çocuklar için gerçekleştirilen çalışmalarından, örnekler sunarak, çalışmaların gelişim sürecini aktardı.

Japonya'dan katılan Takeshi İnaba ise Japonya'da çocuk ve mimarlık çalışmalarında kullandıkları origami (kağıt katlama sanatı) yöntemi ile gerçekleştirilen etkinliklerden örnekler sundu.

Kongrenin üçüncü gününde iki paralel salonda gerçekleştirilen 6 oturumda; *Eğitim Mekânları, Yetiştirme Yurtları, Kültür Ve Eğlence Merkezleri, Parklar, Çocuk Oyun Alanları Ve Bu Alanlardaki Oyuncaklar Materyaller, Çocuk Hakları Ve Katılımı, Çocuklarla Birlikte Katılımcı Planlama ve Tasarım Süreçleri* temalarında 16 bildiri sunuldu. Üçüncü gün Kongrede; *İlköğretim Okulların Mimarisinde Enerji Tasarrufu Ve Işık Tasarımı, İyileştirme Bahçeleri Ve Engelli*

Çocuklar: Erzurum'da Bulunan Rehabilitasyon Merkezlerinin Dış Mekân Yeterliliklerinin İncelenmesi, Çocuklar İçin Kentte Bir Yaşam Alanı Tasarımına Yönelik Stüdyo Deneyimleri; Çocuk Yaşam Merkezi, Çocuk Oyun Alanlarında Ve Oyuncaklarda Tasarım Ve Değişimler, Çocuk Gözüyle parklardan beklentilerin incelenmesi, Çocuk gelişimci gözüyle Parkların incelenmesi, Çocuk Oyun Alanlarının Mimari Tasarımında İstenen Unsurların Edirne kent Ölçeğinde İrdelenmesi, Eğitim Çevrelerinin Tasarım Sürecine Çocukların Katılımı, Mimar Sinan'ın çocukları ile Mimarlık Atölyeleri, Çocukların Tasarıma Katılımının Sağlanması: İzmir'de Bir Çocuk Müzesi, Engelli Çocukları Engelsiz Yaşıtlarıyla

Kaynaştıran En az Kısıtlayıcı Çocuk Oyun Alanları, Okul Bahçeleri Örneğinde Bir katılım Yaklaşımı, Okul Öncesinde Tasarım Eğitimi: New Mexico Örneği bildiri sunuşları gerçekleştirildi.

Kirişcioğlu, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Yeşim Uysal, gönüllü mimar İlknur Ataman ve ÇOKAUM temsilcisi Tülin Şener'in katıldığı panelde Cengiz Bektaş Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının gelecek

ve Mimarlık çalışmalarında gönüllülüğünün çalışmanın başarısını etkilediğini ifade ederek, Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının 5 yıllık planını aktararak, Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının yapılandırmasının

3 gün süren kongrede hem sunulan bildiriler, hem ana konuşmacılar ve aktarılan deneyimler, 7 yıldır Şubede yürütülen Çocuk ve Mimarlık çalışmalarında önemli bir eşiği oluşturuyordu. Uluslararası deneyimlerle de buluşulan

yönündeki değerlendirmeleri Çocuk ve Mimarlık çalışmalarında uluslararası ortamlarda da ortaklı projelerin gerçekleştirilebileceği bir dönemin başında olduğumuzu gösteriyordu.

Oturlar sonrasında UIA Çalışma Grubu üye ülkelerinden Avustralya'dan Beverley Garlick, 2009 yılında Sydney 'de gerçekleştirilen mimarlık ve okul aktiviteleri, Rusya'dan katılan Nona Aznavouryan ve Inga Abaeva'nın Moskova'daki Sanat Okulu ile ilgili film gösterimi; Kolombiya'dan katılan Antonio Manrique'nin Bogota'da çocuk ve mimarlık eğitimi hakkındaki sunuşları ilgi çekiciydi. Bunların dışında toplantıya katılamayan İspanya temsilcisi Solange Espoille ise Barselona'daki çocuk ve mimarlık çalışmalarına ilişkin gönderdiği görsel bir gösterimle deneyimlerini kongreyle paylaştı.

Kongrenin son oturumu Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde 7 yıldır yürütülen Çocuk ve Mimarlık çalışmalarına katkı koyan değişik aktörlerin katılımı ile gerçekleştirilen panel idi.

Cengiz Bektaş tarafından yönetilen ve Çocuk ve Mimarlık çalışmalarına katılmış olan öğrenci temsilcisi Eda

açısından çok önemli olduğunu, çocukların yaratıcılıklarının açığa çıkartılmasının önemini vurgulayarak Üsküp'de gerçekleştirdiği atölyelerde edindiği gözlemlerini aktardı.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde yürütülen Çocuk ve Mimarlık çalışmalarına önemli bir desteği olan Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü ve Araştırma Uygulama Merkezi adına konuşan Tülin Şener de Ankara'da yürütülen Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının önemli bir noktaya geldiğini, çalışmalar içerisinde yer alan mimarların pratik süreç içerisinde eğitimcilerle karşılaştırılmayacak kadar başarılı olduklarını, ortaya çıkan ürünlerle ve yapılan çalışmalarla çocuğun eğitimine mimarlık alanından önemli destekler verildiğini dile getirdi.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi adına konuşan Yönetim Kurulu Üyesi Yeşim Uysal ise Çocuk

tamamlanarak genel merkez düzeyinde tüm Türkiye'ye yayılacağını ifade etmiştir.

İlköğretim beşinci sınıfta iken Çocuk ve Mimarlık çalışmasına katılan ve şu anda lise üçüncü sınıf öğrencisi olan Eda Kirişcioğlu'da Çocuk ve Mimarlık çalışmalarında mimarlığı ve çevreyi nasıl algıladığını, mimarlığı bir trene ve her süreci vagona benzeterek, her vagona farklı şeyler öğrendiklerini ve her yeni vagona bindiklerinde mimarlığın yaşamlarına ne kadar yakın olduğunu, her vagonun kendi içerisindeki zenginliğini romantik bir bakış açısıyla anlattı. Mimarlığı hayatın içerisinde yaşanan, her gün karşımıza çıkan ve duyarsız kalamayacağımız bir yaşam ortamı olarak sunan Eda Kirişcioğlu, Çocuk ve Mimarlık çalışmalarının geleceğimiz açısından ne kadar değerli bir çalışma olduğunun canlı kanıtı olarak karşımızda duruyordu.

Dünya'dan ve Türkiye'den çocuk-kent, çocuk-mimarlık kültürü konulu çalışmaların ve UIA'nın kurum ve kuruluşlarının katılımıyla çeşitli deneyimlerin paylaşıldığı ve tartışıldığı kongrede, yurtdışından katılan katılımcıların ve UIA üyelerinin kongrenin başarısına ve organizasyonuna yönelik övgü dolu sözleri, UIA Çocuk ve Mimarlık Çalışma Grubu'na yeni bir dinamizmin geldiği

Çocuklar için yapılan her çalışmanın bir anlamı var, bunu bilerek, buna inanarak sevgiyle yürüttüğümüz çalışmaların sonuçlarını görmeye başladığımız bu süreçte adım adım örülen ve uluslararası bir kongreyle taçlandırılan Çocuk ve Mimarlık çalışmalarında emeği geçen herkese çok teşekkür ederiz....

kongrenin ardından...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 2002 yılında başlattığı, öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebildikleri, hayal etmeye ve düşünmeye yönlendiren, yeni fikirler geliştirebilme ortamını sağlayan Çocuk ve Mimarlık çalışmalarını 18-21 Kasım 2009 tarihinde düzenlediği Uluslararası Mimarlık ve Çocuk 'Archild' Kongresi ile taçlandırmıştır. .

Farklı coğrafyalardan çocuk ve mimarlık alanında etkin uğraş veren birçok saygın ismin bir araya gelmesi bu kongrenin ne kadar önemli bir ihtiyaca yanıt verdiğini açıkça göstermiştir.

Uygulamaları ve araştırmaları bir arada görme ve değerlendirme olanağı ... Ulusal ve uluslararası projelere yapılan ev sahipliği... Bilgi birikimi ve tecrübenin paylaşımı... Katılımcıların yaptıkları çalışmalar çeşitli formatlarda sunulmaları... Atmosferin rahatlığı... İnsanların birbirlerini kolay anlamaları ve pürüzsüz tartışmalar...

Zihinlerde de yeni ufuklara doğru yol alınmasını sağlamış, tıpkı bir duvarın üst üste konulan tuğlalarla örülmesi gibi, birbirini destekleyen zincirleme çalışmalar olduğunu bizlere göstermiştir.

Bilimsel gelişime sağladığı katkılarının yanında, meslektaşlar arasındaki ilişkilerin güçlendiği, dostların yeniden bir araya geldiği, bambaşka yeni dostlukların filizlendiği, gelecek güzel günlerin umudu ve coşkusuyla dolu anların yaşandığı etkili bir Kongre olmuştur.

Bana göre bir diğer sonuç da ; "Ne olursa olsun belirlenen hedeften vazgeçilmemesidir. Önemli olan " hedefimizin ne kadar büyük olduğu ve bu hedefin ne kadar yakınına düştüğümüzdür".

Bu vesile ile,

2009-ARCHILD Kongresinin gerçekleşmesinde başta Mimarlar Odası Ankara Şubesi olmak üzere, emeği geçen, katkı veren, desteğini esirgemeyen herkese teşekkürlerimle...

*Semra Sanitürk
Çocuk ve Mimarlık çalışma grubu üyesi*

ARCHILD kongre açılış konuşmaları

Nimet Özgönül, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı, ARCHILD Kongresi Düzenleme Kurulu Başkanı

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin, Mimarlar Odası Genel Merkezi'nin, Çankaya Belediyesi'nin, Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Ve Araştırma Merkezi'nin, Türkiye Okul Öncesi Eğitimi Geliştirme Derneği'nin ve Colarado Denver Üniversitesi Çocuk Gençlik ve Çevresi Araştırma ve Tasarım Merkezi'nin katkı ve destekleriyle birincisini düzenlediğimiz Uluslararası Mimarlık Ve Çocuk Kongresi Archild'e hoş geldiniz.

Çocuk ve Mimarlık çalışmaları 2002 yılında TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bünyesinde, mimarlığın toplumsallaşması, herkes tarafından paylaşılabılır, yaşanabilir olması hedefiyle, mimarlık kültürü ile çocuk kültürünün ve kent kültürünün paylaşılması üzerine kurgulanmış bir karşılıklı öğrenme çalışması, bir toplumsal buluşma ortamı olarak başlamıştır.

İki ayrı aksta başlayan ve 2007 yılında Mimarlar Odası Ankara Şubesi bünyesinde kurulan Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi'yle birlikte

kurumsallaşan çalışmalara, çocuklar için sağlıklı mekânlar oluşturabilmek, yaşanabilir kentler sağlamak için “Çocuk Dostu” kavramı üçüncü bir aks olarak eklenmiştir. Birinci aks Milli Eğitim Bakanlığı ve Ankara Valiliği'nin olurlarıyla “1000 Mimar 1000 Okulda” temasıyla ilköğretim ve ortaöğretim okullarında gerçekleştirilmektedir. İkinci aks ise, Milli Eğitim Bakanlığı müfredatının dışında, “Buluşmalar, Atölyeler ve Etkinlikler” olarak kurgulanmıştır. Hedef kitlesi içerisinde, dezavantajlı grupları da kapsayan bu atölye çalışmaları, engelli çocuklar, sokak deneyimi olan çocuklar, hasta çocuklar, mahkûm çocuklar, göçmen çocuklar, çalışan çocuklar, yoksul çocuklar v.b gruplarla yürütülmektedir. Bu çalışmalar daha çok 1000 Mimar 1000 Okulda çalışmalarını destekleyici yapıda ele alınmıştır. Bugüne kadar “1000 Mimar 1000 Okulda” projesi kapsamında 218 okulda gerçekleştirilen buluşma ve okul dışı mekanlarda gerçekleştirilen 29 atölye çalışmasıyla yaklaşık 15000 çocuğa ulaşılmıştır.

Çok yönlü hedefleriyle, uygulama sürecinde neredeyse toplumun tüm kesimlerine ve kurumlarına dokunabilen projenin temel

amaçları ise:

. Mimarlığın kendi kurgu ve kavramlarını çocuk diline çevirip onlara anlatmak ve anlattıklarını onlardan geri dinlemek, çocuk sadeliği ile gereksiz ayrıntılardan sıyrılıp mesleğe bakışı yenilemek,

. Algıları henüz şartlanmamış çocukların yaratıcılıklarını teşvik etmek, onlara söz ve eylem hakkı vermek yoluyla çocuk kültürüne ve mimarlık kültürüne katkıda bulunmak,

. Çocuklarda kentlilik bilincinin gelişmesine katkıda bulunmak,

Bu adımların her bir aşaması kendi içinde bir öğrenme sürecini ve bilginin yayılması sürecini barındırmaktadır. Mimarlık kültürünün aktarılması olarak planlanan proje, uygulama ve çalışma yöntemiyle birlikte giderek diğer alanlarda da uygulanabilecek “Toplumsal Bir Eğitim Modeli” olarak öne çıkmış ve Proje süresince ortaya çıkan yeni kurumsal ilişkilenmeler meslek grubu olarak mimarları toplumun sivil yapısı içerisinde daha fazla söz sahibi hale getirmiştir.

Örneğin, 1000 Mimar 1000 Okulda Projesi'nde, pedagojik bilgilenmeye sahip olmadığımız için okullarda uygulamak istediğimiz projelerin kurgulanmasını, kurumsal ortağımız Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin bilimsel yardımlarıyla aştık. Aynı zamanda ÇOKAUM da bazı projeleri kendi araştırmalarına konu etmiş, hatta müfredat ve ünite oluşturma konusunda şube ile ortak çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu yolla çocuk kültürü alanında faaliyet gösteren ÇOKAUM ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi arasında ortak bir üretim ortamı oluşturulmuştur.

1000 Mimar 1000 Okulda Projesi aracılığı ilişkilendiğimiz bir diğer kurum UNICEF'tir. UNICEF ve MEB birlikte yürüttükleri “Çocuk Dostu Okul Projesi”nin danışma kuruluna davet edilen Şubemiz projede önemli görevler almıştır. Yurt çapındaki okulların idari, sosyal, kültürel ve mekansal yapısında çocuk lehine gelişmeler sağlamak olarak özetlenebilecek projenin temel felsefesi katılım üzerine odaklanmaktadır. Bir diğer ilişkilene ise Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği(ÇYDD) ve Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı(TEGV) ile olmuştur. ÇYDD Sincan'da yürütmekte olduğu Sosyal Riskin Azaltılması Projesi'nin pilot uygulamasında şubemizin desteğini istemiştir. ÇYDD ile planlanan ortak çalışma çocuk öznesinin ötesinde toplumsal katılım ve kentlilik

bilincinin artırılması hedefiyle gerçekleştirilmiştir.

Tüm bu çalışmalarda, deneysel uygulamalarla çocuklarla kurulacak iletişime yönelik izlenecek yöntemler araştırılırken, bu süreci kurgulayan mimarların da eğitimi ve gelişimini sağlamıştır. Bu açıdan bakıldığında çalışma kapsamında çocuk ve yetişkin, aynı anda bireyin gelişmesine hizmet eden bir eğitim sürecini birlikte yaşamaktadır.

Tüm bu çalışmaların etkileri ve sonuçları ancak sürece yayılarak elde edilecek bir toplumsal etkileşim ve dönüşüm ile değerlendirilebilir. Çalışmalara katılan çocukların çevreleriyle kurdukları iletişim, ebeveynleri ve yakın çevrelerini de bilgilendirme süreçleriyle ele alındığında, Çocuk ve Mimarlık çalışmaları günü isteyen değil geleceği isteyen hedefiyle bir toplumsal eğitim modelini ve ilerici demokratik bir nüveyi de içerisinde barındırmaktadır. Çocuk ve Mimarlık Projesi tamamen gönüllük ilkesi üzerinden yürütülmektedir. Gönüllü mimarların, gönüllü okulların, gönüllü çocukların, gönüllü uzmanların ve gönüllü kurumların desteği ile şekillenen proje, bu açıdan çok değerlidir.

Çalışmaların gerçekleştirilme sürecinde Mimarlar Odası Ankara

Şubesi iletişimi sağlamak, organizasyonu oluşturmak, elde edilen sonuç ürünleri belgelemek, malzemeleri sağlamak ve çalışmaların yayın haline dönüşmesi için gerekli çalışmaları yürütmek konusunda profesyonel destek sağlamaktadır ve bu projenin sürdürülebilirliği açısından önemlidir.

Çocuk ve Mimarlık çalışmaları, mimarlığın kendini varetme sürecinin yeniden kurgulanmasını, toplum ile en temelde iletişime geçme yöntemini ve geleceğin kentlerinin ve kentlilerinin şekillendirilmesini geleceğimize ilişkin kaygıların nedeni olan çocukların penceresinden dünyaya yeniden bakmamızı barındırıyor. Bu çalışma aracılığıyla, çocukların dünyasının içtenliği ve gerçekçiliğini rehber olarak duyarlı, düşünebilen ve sorgulayabilen, tasarıma ve çevreye değer veren bireylerin kendi özgün fikirleri, yapıtları ve görüşleri ile dünyaya katılabilmeleri çocuklar için olduğu kadar, mimarlar ve mimarlık ortamı için de değerlidir.

Sözlerimi, 2008 yılı UIA Genel Kurul seçimlerinden bir gün önce vefat eden UIA Başkan adayı Giancarlo Lus'un yazdığı şiire ithafen, “Daha Güzel Bir Geleceğin Mimarı Çocuklar Olsun!” diyerek bitiriyor, tekrar hoş geldiniz diyorum.

ARCHILD kongre açılış konuşmaları

H. Bülend Tuna, TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı

Saygıdeğer konuklar, değerli meslektaşlarım, Mimarlar Odası adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin düzenlediği "ARCHILD Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi"nde sizlerle birlikteyiz, çocuk ve mimarlık üst başlığı altında değişik temaları irdeleyecek, değerli uzmanların ve meslektaşlarımızın konuyla ilgili sunuşlarını izleyeceğiz. ARCHILD Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi'nin "Çocuk Gözüyle Çevre, Çocuk İçin Mekân, Çocuk Hakları ve Katılım" başlıklarında, çocuk, kent ve mimarlık kültürü merkezli çalışmaların deneyimlerinin paylaşarak zenginleştirilmesine olanak sağlaması hedeflenmektedir. Kongrenin yapılmasına emeği geçen, katkı koyan herkese teşekkürlerimizi sunuyorum. Kongre için ülkemize gelen konuklarımıza, UIA'nın Çocuk ve Mimarlık Çalışma Grubu üyelerine hoş geldiniz diyorum.

Değerli katılımcılar,

Toplumda mimarlık kültürünün yerleşmesini, benimsenmesini, mimarlık değerlerinin sadece ilgili kişi ve kurumlar tarafından değil, herkes tarafından içselleştirilmesini önemseyeceğimizi belirterek konuşmama başlamak istiyorum. Dileğimiz yaşam çevrelerimizin, kentlerimizin bu

topraklardaki kültürel birikime yakışan bir şekilde mimarlıkla bütünleşmesidir. Bu duyarlılıkla hazırladığımız "Türkiye Mimarlık Politikası" metninde şu ifadelere yer vermişiz:

"Mimarlık kültürü ile toplum, mimarlık hizmeti ile kullanıcı arasındaki bağın koparılması olumsuz çevre oluşumunun en önemli nedenidir. Mimarlığın, sanatsal, kültürel, insancıl ve işlevsel özellikleri ile toplumu ve kentleri yeniden buluşturmak, kimlikli, uygar ve esenlikli bir gelecek için, en güçlü güvencelerden biridir."

Kentler sosyal gelişmelerin, kültürel etkinliklerin uygarlıkların oluşup yoğunlaştığı merkezler olarak kentlilik bilincini etkiler. Kentlerin mimari örgüsü bir yandan orada yaşamış, o kentleri biçimlendirmiş olan toplumun tarihsel gelişimini ve kültürel düzeyini yansıtır mimari miras oluştururken, bir yandan da içinde yaşayanların davranış ve yaşam biçimini belirler. Bilinen bir sözdür, tekrar etmek isterim. "Biz binalarımızı biçimlendiririz, sonra da onlar bizi biçimlendirir". Şöyle de diyebiliriz: "İnsanlar kentlerini yaratırlar, kentler de gelecek kuşakları".

Bir kentin gerçek sahibi; o kentte yaşayan, kentle bütünleşen ve kendisini kente ait hisseden kişilerdir. Kentlilik bilinci, kentte yaşayanların kentle bütünleşmesi,

kendini kente ait hissetmesi ve dolayısıyla yaşadığı kente karşı sorumluluk duymasıdır. Kentlilik bilinci, kentsel yaşamı ve kentsel yaşam kalitesini savunmayı ve sahiplenmeyi gerektirir.

Kentlilik bilinci, kente karşı duyarlılık nasıl geliştirilecektir? Bu noktada çocuk ve mimarlık çalışmalarının önemi gündeme gelmektedir. Her yaştan çocuğa mimarlık ve tasarım kültürünün verilmesine yönelik "Çocuk ve Mimarlık" çalışmaların önemini vurgulamak isterim. Bu başlık çerçevesinde şubelerimiz etkinlikler düzenlemekte, çocuk ve mimarlık konusunda dünya ülkelerindeki çocuk ve mimarlık çalışmalarının deneyiminden yararlanılmaktadır. Ankara şubesi başta olmak üzere pek çok şubemizin yürüttüğü bu çalışmalarla mimarlık alanından çocuk eğitime katkı yapmak, çocuğu ve mimarlığı yaratıcılık üzerinden birbirine bağlamak hedeflenmektedir. Herkesin mimar veya planlamacı olmayacağını, ancak doğal olarak mimarlık hizmetlerinin kullanıcısı ve/veya işvereni olacağını, bir kentte yaşayacağını, kentli olacağını düşünüyoruz. Kentlilik bilincine ulaşması yönünde gelişim sağlamasını, mimarlığı sevmesini, önemsemesini hedefliyoruz. Bu çalışmalar sonucunda duyarlı, düşünebilen ve sorgulayabilen, çevrelerine ilişkin izlenim ve özelemlerini özgürce ifade edebilen; kentleşme, yapılı çevre üzerine gözlemler yapabilen gençlerin

eğitimine yardımcı olmak istiyoruz.

Değerli katılımcılar,

Çocukların okullarına yalnız başına ve yürüyerek gidebilmeleri, kenti yayalar için çekici kılmayı ön plana alan, araç kullanmayı ise zorlaştıran bir planlama yaklaşımının hâkim olması, kentlerin genelinde duyumsanabilen rahatlatıcı ortamın en önemli nedeni olmaktadır. "Yürünülebilir kentler" ve "çocuk dostu kentler" tanımlamaları artık kentleşme terminolojisine girmiştir. Ne yazık ki kentlerimizin özellikle çocuklar için giderek daha sorunlu hale geldiğini, çocukların dış mekânlardan yararlanma olanaklarının azaldığını, giderek kapalı alanlara, evlerin içine doğru çekildiklerini ve bunun da çocukların sosyalleşmesi yönünde olumsuz bir etki bıraktığını görmek zorundayız.

Sokağın yaşanabilir sosyal bir mekân olarak kaybı, kentte güvensizliğin artması ve kentsel bozulmayı da beraberinde getirmektedir; oysa sokağın sosyal bir arena olarak algılanması gerektiğini; çocukların sokağını ve yaşam çevresini doya doya yaşaması gerektiğini düşünüyoruz.

Kent içinde, kentle bütünleşmiş, yeterli güven ortamı sağlanmış, çocukların kentlilerle birlikte rahatça oyun oynayabilecekleri ortamların sağlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Çocukların yeni bir şeyler öğrenmelerine olanak tanıyacak, sosyalleşmelerini sağlayacak yeni oyun alanlarının tasarlanması, bu alanların kent planlamasının vazgeçilmez bir ögesi olarak yer alması gerektiğini düşünüyoruz.

Sadece çocuklarla doğrudan ilgili bazı mekânların değil, tüm kentin herkesin erişebilirliğine yönelik olarak tasarlanması gerektiğini; ama özellikle kültür ve eğitim mekânlarının, parkların çocukların ebeveynleriyle birlikte rahatça gidebilecekleri yerler olarak tasarlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Çocuk oyun alanlarının ve oyun alanı donatılarının birbirinin kopyası olarak üretilmeleri yerine özgün tasarımların teşvik edilmesi gerektiğini; mimarların, endüstri tasarımcılarının bu alana da eğilmeleri gerektiğini düşünüyoruz.

Çocuklarımızın yaşadığı kentlerin tarihî ve doğal varlıklarına sahip çıkabilmesinin, ancak onları yakından tanımakla mümkün olabileceğini; eğitimlerinin bir parçası olarak kentlerini, yaşam çevrelerini tanımalarına olanak sağlayacak programların ve teknik gezilerin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Çocukluğun doğasındaki yaratıcılığın ortaya çıkmasını sağlayacak, çocuğun yaşam çevresine yönelik önerilerini aktarabilecek olanakların sunulmasını; bu heyecanın kentlerimizin tasarımına yansıyabileceğini, bunun geleceğimiz için bir umut olduğunu düşünüyoruz.

Geleceğin sağlıklı, yaşanılır, çocuk dostu kentlerini birlikte oluşturabiliriz. Ortak aklın aranması; yapılı çevrenin oluşumunda yer alan herkesin bir parçası olduğu sorumluluk zincirinin kurulması; bilginin, kültürün egemen olabilmesi pekâlâ mümkündür. Kongrenin bu arayışımıza önemli bir ivme kazandıracağı inancıyla, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

INTERNATIONAL CONGRESS
ARCHITECTURE & CHILDREN
ULUSLARARASI MİMARLIK VE
ÇOCUK KONGRESİ

NOVEMBER 18-21
KASIM 2009
ANKARA - TURKEY

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ
ÇOCUK VE MİMARLIK ÇALIŞMALARI MERKEZİ

"Kentimi Okuyorum"

ÇOCUK KİTAPLARI YARIŞMASI

3-6
ve
7-12
yaş

YARIŞMAYA İLİŞKİN GENEL JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Çocuk Mimarlık çalışmaları kapsamında bir çocuk edebiyat yarışması düzenlemesi bu alana yeni ve nitelikli eserler kazandırılması açısından memnurluk vericidir. Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu yarışmanın devamının önemli olduğunu düşünüyor ve yeni düzenlenecek yarışmalarda dikkat edilmesi gereken hususlar olduğunu düşünüyoruz.

Jüri üyeleri arasında esas okuyucu kitlesi çocuk olması dolayısıyla, çocuk üyelerin de fikrinin alınması önem taşımaktadır.

Eserin yayınlanacak olmasının belirtilmesi katılımcılar açısından özendirici bulunacaktır. Ayrıca eserlerin yayınlanmadan önce yetkin editörler tarafından inceleneceği, bu inceleme sonucunda yapılacak değişiklikler ve kitap haline getirilirken resimleme desteği verileceğinin de şartname içinde yer alması olumlu olacaktır.

Şartname hazırlanması ya da yarışma sonucu ödül alan eserlerin sergilenmesi, basımı vs. konusunda danışmanlarla çalışmak, konu ile ilgili kuruluşlardan destek almanın nitelikli eserlerin hazırlanmasında katkı koyacağını düşünüyoruz. Yarışma amaçlarında, kitap sevgisi ve okuma alışkanlığı kazandırmak yanında eserlerin çocuk psikolojisine uygun olması gerektiğinin önemle belirtilmesi gerekmektedir.

Mimarlık ve edebiyat dünyasına değerli eserlerin kazandırılması için katkılarından dolayı TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne teşekkürlerimizi sunuyoruz.

YARIŞMA AÇIKLAMA RAPORU

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Çocuk ve Mimarlık Çalışmaları Merkezi "Kentimi Okuyorum" Çocuk Kitapları Yarışması jürisi 11.11.2009 tarihinde saat 10.00' da TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 5. katta toplanmıştır. Jüri Üyesi Hikmet Temel Akarsu, şehir dışında olduğundan kendisinin önceden göndermiş olduğu değerlendirme raporu toplantı sırasında okunmuştur. Jüri üyesi Ali Cengizkan değerlendirme çalışmasına katılmamıştır.

Toplanan jüri tarafından yapılan
birinci değerlendirme aşamasında
raportörlerin jüriye sunduğu,
yarışma şartname koşullarını
sağlayan 3-6 yaş grubu
kategorisinde 1, 7-12 yaş grubu
kategorisinde 9 yapıt
değerlendirilmiştir.

3-6 YAŞ GRUBU DEĞERLENDİRME SONUCU

İlk değerlendirme aşamasında 3-6 yaş grubu kategorisinde 1 eser olduğu için oy çokluğu ile ödül değerlendirmesi yapılmamıştır. Yarışmanın tekrarlanması uygun görülmüş ve tarih olarak 23.04.2010 önerilmiştir. Bu yeni yarışmanın şartnamesinde yapının öykü ya da masal türünde olmasının belirtilmesi, sayfa sınırlaması olmaması ve yapıtın resimleme olmadan metin şeklinde teslim edilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca şartnamenin daha detaylı düşünülp hazırlanması,

kriterlerin daha net belirlenmesi gerekmektedir. Konunun çocuklarla ilgili olması özellikle de hassas bir yaş grubu kategorisinde bulunmasından dolayı seçilen eserlerin Mimarlar Odası öncülüğünde editör kontrolünden geçtikten sonra resimleme çalışmalarıyla desteklenip, sunuma ya da basıma uygun hale getirilmesi de şartnameye konulması gereken önemli bir konudur. Jüri üyelerinde çocukların da olması düşünülmelidir.

7-12 YAŞ GRUBU DEĞERLENDİRME SONUCU

Yapıtlar, şartnamedeki konuya uygunluk, stil, belirtilen yaş gurubuna uygunluğu, edebi dil, dilbilgisine uygunluk ve özgünlük yönlerinden irdelenmiş 1. değerlendirilmede B-03, B-05, B-06, B-07, B-08 numaralı eserler elenmiş, B-01, B-02, B-04 ve B-10 numaralı eserler jüri üyelerinin oy çokluğuyla olumlu bulunarak bir üst değerlendirmeye alınmıştır. B-09 numaralı eser kimlik zarfı olmaması nedeniyle yarışma dışı bırakılmıştır.

2. değerlendirme sonucu B-04 numaralı eser elenmiş, B-10 Sıra nolu proje BİRİNCİLİK ödülü, B-01 Sıra nolu proje İKİNCİLİK ödülü, B-02 Sıra nolu proje ÜÇÜNCÜLÜK ödülüne layık görülmüştür.

1. ÖDÜL

B-10 Sıra Numaralı
SE7186 Rumuzlu Eser
Hatice Seza Aksoy

Yarışma şartnamesine uygun kentsel ve mimari içeriğe sahip olması, yerel dil ve yerel mimari unsurları kullanması, başarılı kurgusu, macera ve sürükleyici özelliklere sahip olması ve aynı zamanda çocuklar için öğretici bir özelliğinin de bulunması olumlu değerlendirilmiştir.

Ancak sözkonusu çocuk edebiyatı olduğunda yazında bazı usupların (deyim yanlışlıkları, argo terimler, yargıların doğrudan kullanılması vs.) daha özenli kullanılması gerekmektedir.

Bu şekilde yayınlanmadan önce bir editor kontrolünden geçmesi, dil açısından, çocuk gelişimi açısından değerlendirilmesi uygun olacaktır. Ayrıca Gaziantep Mimarlar Odası'ndan hikayede kullanılacak fotoğraf, resimleme ya da harita konusunda destek alınabilir, bunlarla kitap daha da zenginleştirilebilir. Kitap isminin çocuklar için daha ilginç olacak şekilde seçilmesi tavsiye edilmiştir.

2. ÖDÜL

B-01 Sıra Numaralı
NF1809 Rumuzlu Eser
Nilgün H. Kara Babacan

Konu itibariyle şartnameye uygun, çocuklar için merak uyandırıcı bulunmuş, örtük amaçları olumlu bulunmuştur. Özellikle çocuk ve kentli haklarını yaşatarak bu konuda bilgi vermesi olumlu değerlendirilmiştir. Hikaye içindeki etkinliklerin uygulanabilirliğinin denenmesi, sözlük bölümü için detaylı bir araştırma önerilmiştir. Belki resimli bir sözlük kullanılarak bir zenginlik yaratılabilir. Bir editörlük çalışmasından geçirilmesi uygun bulunmuştur.

3. ÖDÜL

B-02 Sıra Numaralı
RY9651 Rumuzlu Eser
Yasemin Bayer (Ekip Lideri)
Reyhan Şihlinskaya

Olay örgüsü oldukça güçlü kurulmuş, bir bilim kurgu romanıdır. Eser boyunca heyecan unsuru ayakta tutulmuş olması, çevre koruma bilincine değinilmesi olumlu bulunmuştur. Diğer iki eserde olduğu gibi editörlük çalışmasından geçirilmesi uygun bulunmuştur.

SEÇİCİ KURUL

Hikmet Temel Akarsu, *Mimar, Yazar*
Atilla Şenkon, *Mimar, Yazar*
Ali Cengizkan, *Mimar, Yazar*
Serpil Ural, *Grafiker, Çocuk kitapları yazarı ve çizer*
Meltem Yenil Coşkun, *Dil Bilimci, TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi*
Zuhal Özer, *Biyolog, TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi*
Ayşe Turla, *G.Ü. Mesleki Eğitim Fak. Çocuk Gelişimi A.B.D. Öğretim Görevlisi*

RAPORTÖRLER

Pelin Özgümüş, *Mimar*
Fatma Başaran, *Mimar*
Özlem Deniz Uğur, *Mimar*

UIA Mimarlık ve Çocuk Çalışma Grubu Toplantısı 21-22 Kasım 2009 / Beypazarı

Uluslararası Mimarlar Birliği Mimarlık ve Çocuk çalışma grubu toplantısı 21-22 Kasım 2009 tarihlerinde Beypazarı'nda gerçekleştirildi. Çalışma grubu eş-direktörleri Hannes Hubrich (Almanya) ve Ewa Struzynska (Fransa), çalışma grubu üyeleri Pihla Meskanen (Finlandiya), Igna Abaeva ve Nona Aznavuryan (Rusya), Takeshi Inaba ve Nobu Motooka (Japonya), Beverley Garlick (Avustralya), Antonio Manrique (Kolombiya) ve Tezcan Karakuş Candan (Türkiye)'nin yanı sıra TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Erkan Karakaya ve Emre Mardan'ın katılımlarıyla gerçekleştirildi.

Çalışma grubuna yeni katılan üyelerin kendilerini tanıttıkları küçük sunuşlarıyla başlayan toplantı Zagreb'te gerçekleştirilen bir önceki toplantının raporunun değerlendirilmesi ile devam etti. Yapılı Çevre Eğitimi İlkeleri kılavuzunun farklı dillere çevirisinin yapılması ve yaygınlaştırılması amacıyla her üye bu kılavuzu kendi diline çevirmekle görevlendirildi. İki gün süren toplantının temel konusu 2011 yılında Tokyo'da gerçekleştirilecek UIA Dünya Kongresi'nde sahiplerini bulacak olan Mimarlık ve Çocuk alanında verilecek Altın Küp Ödülleri; felsefesi, kategorileri, yöntemi, takvimi ve şartnamesi konuları ayrıntılarıyla tartışıldı. Mimarlık ve Çocuk grubunun web sitesinin yenilenmesi ve Altın Küp Ödülleri için web sitesi yapılması konuları karara bağlandı. Ayrıca çalışma grubunun etkinlikleri için sponsor bulunması konusu değerlendirildi.

22 Kasım 2009 Pazar günü Sayın Emre Mardan rehberliğinde Beypazarı'nın tarihi yerlerini gezen katılımcılar, son olarak akşamüstü yeniden biraya gelerek çalışma grubu içerisindeki koordinasyon ve çalışma ilkeleri konularında fikir alış verişinde bulundular. Uluslararası Mimarlar Birliği Mimarlık ve Çocuk Çalışma Grubu açısından yarışma sürecini hızlandıran ve diğer tüm konuları açıklığa kavuşturan çok verimli bir toplantı gerçekleştirildi.

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ KAMU, ÖZEL SEKTÖR VE ÜNİVERSİTELER İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ VE TEMSİLCİLİKLER BÖLGE TOPLANTISI 11-12-13 ARALIK 2009 TARİHİNDE KIZILCAHAMAM'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

ATÖLYE BAŞLIKLARI >>

1. MİMARİ PROJE ÜRETİM SÜRECİNDE DENETİM ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ MAHMUT KÜÇÜK

Yapı üretim süreci içerisinde mimari proje üretim süreci ve uygulanması aşamasında nasıl bir dönüşüm yaşanmaktadır.
Kalite nasıl artırılır?
Mimarlığın kamusal yanının denetimi nasıl sağlanır.
Kamudaki denetim hangi ilkeler doğrultusunda yapılmalıdır.
Mimarlar Odası mesleki denetimi nasıl dönüştürülmelidir.
Mesleki denetim nasıl yapılmalıdır?
Yeni bir üretim ve denetim zinciri tanımlanabilir mi?

ANAHTAR KELİMELER KAMUDA DENETİM, ODA DENETİMİ-MESLEKİ DENETİM, YASAL MEVZUAT İLE YAPILAN DENETİM, ETİK DENETİM

2. GELECEK DÖNEM MİMARLAR ODASI ÖRGÜTLENMESİ VE EYLEM PLANI ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ BÜLENT BATUMAN

Mimarlar Odası nereye doğru gidiyor?
Kamu yararını savunan bir meslek odası mı olacak yoksa kamu kurumuna bağlı bir müdürlük mü?
Salt meslek alanlarını düzenleyen bir örgütlenme mi olacak yoksa toplumsal süreçte sorumluluk üstelenecek mi?
Hükümet meslek odalarına neden ve nasıl müdahale etmek istiyor.
Cumhurbaşkanlığı devlet denetleme kurulunun meslek odalarına yönelik raporu ne anlama geliyor.
Mimarlar Odası ve TMMOB gelecek dönem açısından ne yapmalı?

ANAHTAR KELİMELER ÖRGÜT İÇİ DEMOKRASİ, DEVLET DENETLEME KURULU'NUN ARAŞTIRMA VE İNCELEME RAPORU, ODA ÖRGÜTLENMESİ, EYLEM PLANI, MÜCADELE, KAMU YARARI, MİMARLIK VE TOPLUM

3. KRİZ VE MİMARLIK

ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ EMEL AKIN

Mimarlık üretim süreci ve mimarların krizden etkilenme biçimleri
Kriz tasarım sürecinde olumlu bir girdi olarak değerlendirilebilir mi?
Krizin Mimarlığı mı, Mimarlığın Krizi mi?
Tasarlama süreçlerinde değişen sosyal ve ekonomik şartlara göre yeni çözümler nasıl üretilebilir?

ANAHTAR KELİMELER KRİZ, ÜRETİM SÜRECİ, MİMARLIKTA YENİ ÇÖZÜMLER, KRİZ GİRDİLERİ

4. KAMU YARARI KAVRAMI VE KENT MÜCADELESİ

ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ GÜVEN BİLSEL

Neo-liberal politikalar kentleri nasıl dönüştürüyor?
Kentler uluslararası bir sistemin pazarı haline gelebilir mi?
Kentsel dönüşüm, neyin dönüşümüdür?
Meslek Odalarının kent mücadelesi içerisindeki yeri nerededir?
Kent mücadelesinin aktörleri kimlerdir?
Kent mücadelesinde yeni deneyimler ve toplumla buluşmanın araçları nelerdir?

ANAHTAR KELİMELER KENT, AKTÖRLER, MÜCADELE, EYLEM PLANI

ankara'nın yamaları

Havagazı Fabrikası

Cumhuriyetin ilk
sanayi tesislerinden
olan, Başkentin
endüstri mirası
Havagazı Fabrikası
1929 yılında inşa
edilmiş ve Ankara
Büyükşehir Belediyesi
EGO Genel Müdürlüğü
tarafından 13.06.2006
tarihinde
saat:18.00'da
başlayan bir gece
operasyon ile
yıkılmıştı.

Havagazı Fabrikası'nda son durum

Cumhuriyetin önemli endüstri miraslarından biri olan Maltepe Havagazı Fabrikası ve destekleyici birimleri 1990'lı yılların başında Murat Karayalçın'ın başkanlığı döneminde Büyükşehir Belediyesi tarafından yıkılmak üzere gündeme taşınmıştı. Bu durum karşısında TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi 23.10.1990 tarihinde geçmişten günümüze elimizde kalan, kentin endüstrisinin somut belgesi olan yapı kompleksinin endüstri mirası olarak taşınmaz kültür varlığı statüsünde tescil edilmesi için Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'na başvurmuştur. Yapı ve içinde bulunduğu parsel Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 19.03.1991 gün ve 1679 sayılı kararı ile taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni'nde daha önceleri *"Ankara'nın Sökükleri"* olarak adlandırdığımız alan ve mekanlara ilişkin hem hafızalarımızı yeniden tazelemek hem de yaşanan son gelişmeleri sizlerle paylaşmak amacı ile *"Ankara'nın Yamaları"* başlığı altında Eylül 2009 Bülteni'nde başlatmış olduğumuz *Emek İşhanı, Akay Kavşağı, Gençlik Parkı, AKM Alanları* ve Atatürk Orman Çiftliği yazılarımıza Havagazı Fabrikası ile devam ediyoruz.

Bu metin; Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından yakından takip edilen süreci yeniden anımsatmak ve hukuki sürecindeki son gelişmeleri aktarmak için kaleme alınmıştır.

Alınan tescil kararından sonra mülk sahiplerinden birisi olan EGO Genel Müdürlüğü tescilin iptali için dava açmış ve açmış olduğu “taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesi işleminin iptali” davasını 13.01.1993 tarihinde Murat Karayalçın'ın Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde kaybetmişti. İtirazlardan dolayı hukuki süreç devam etmiş ve karar son olarak Danıştay 6. Dairesinin 1996 / 5342 sayılı kararı ile kesinleşmiştir. Kesinleşen kararda, Havagazı Fabrikası kamu yararı adına koruma altına alınmış ve Havagazı Fabrikasının “sanayi arkeolojisi” niteliği yasal bir nitelik kazanmıştır.

Anayasanın 63. maddesi uyarınca, devlet kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. 2863 sayılı (5226 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile çeşitli kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun ile değişik) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma kanunun 6. maddesinde Kültür varlıkları; “*tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi yada tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde ve yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıklar*” olarak tanımlanmıştır. Kanunun 5. maddesi ile devletin sorumluluğu ise şöyle tariflenmiştir; “Devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlarda varlığı bilinen veya ileride meydana çıkacak olan korunması gerekli taşınır taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları Devlet malı niteliğindedir.”

1996 yılında kesinleşen karar ile tescillenen alan ve içinde yer alan yapı ve mekanik donatılar ile devlet adına korumadan sorumlu Kültür Bakanlığı ve alanın sahibi Ankara Büyükşehir Belediyesi alanın korunmasından sorumludur. Bu sorumluluk 10 yıl boyunca hiçbir şekilde yerine getirilmemiştir. Melih Gökçek başkanlığı döneminde Ankara Büyükşehir Belediyesi yıllarca plansız köprül

kavşaklara, fıskiyeli havuzlara yatırım yaparken, bünyesinde olan ve kullanılan alana gerekli değeri ve önemi göstermemiştir.

Kullanılmayan, tahrip olması için kendi kaderine terk edilen Maltepe Havagazı Fabrikası ve alanı daha sonra BEDAŞ'ın başvurusu ve talebi doğrultusunda Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun, 26.05.2006 tarih ve 1545 sayılı kararıyla, 2863 sayılı Kanun kapsamından çıkarılmış ve açıklayıcı nitelikteki tescil kaydı kaldırılmıştır.

Bu süreçte; Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu büyük hatalar yapmıştır. Bunlardan en önemlisi; Ankara'nın endüstrileşme döneminin önemli ve ülke de benzeri olmayan bir yapısının yıkım kararını vermiş, bir değeri yok etmiştir.

YANLIŞ YAPMIŞTIR

Kurumsal bir yapı olan Koruma Kurulu'nun bir başka yanlış tutumu ise; kararlarındaki istikrarsız tutumudur. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, Ankara'nın simgelerinden olan Emek İşhanı için daha önce verdiği tescil edilmeme kararını gerekçe göstererek tescil talebini reddetmiştir. Sürekliliği olan ve bir ülkenin en önemli kurumlarından biri olan Koruma Kurulu'nun Maltepe Havagazı Fabrikası için tescil kararı vermişken, sonrasında tescil şerhinin kaldırılması kararı vermiş olması, Emek İşhanı'na ilişkin verdiği kararlar karşısında manidardır. Bu denli önemli bir kurumdan bilimsel nitelikte, gerekçeli kararlar alması, ilke kararlarına uygun davranması ve istikrarlı tutum sergilemesi beklenmektedir. Karşılaştırma yaptığımız bu noktada, Koruma Kurulu çelişkili kararlar üretmektedir.

HATA YAPMIŞTIR

Koruma Kurulu'nun Havagazı Fabrikasına ilişkin tescil kaydının kaldırılmasına ilişkin kararının iptali talebiyle Ankara 2 İdare Mahkemesinde açtığımız dava, “terk edilişten oluşan yerel ve genel tahribat

sonucu güvenilirliğini yitirmiş ve beklenmeyen herhangi bir tetikleme ile çökebilir konuma geldiği, çevre için akut tehlike oluşturan bu kompleksin çok kapsamlı, çok maliyetli ve çok özel bir tasarım gerektirecek bir önlemler paketi ile resanite edilmeden, mevcut durumu ile bekletilmesinin felakete yol açacağı, artık bu yapının 2863 sayılı Kanun kapsamına giren özelliklerini kaybettiği, çevre, insan ve mal güvenliği için ciddi tehlikeler oluşturduğu gerekçesiyle,” reddedilmiştir. Karar Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından temyiz edilmiş ve Danıştay 6.Daire, “Yapının, Cumhuriyet'in teknolojik yapı niteliğini koruduğunun anlaşıldığı, tehlike arz ettiği yolunda tespit ve rapor olması, onarma yoluyla bu tehlikenin giderilmesinin olanaklı olmadığı yolunda bir saptamanın da bulunmadığı göz önüne alındığında yargı kararının uygulanmaması sonucunu doğuran koruma kurulu kararında hukuka uygunluk bulunmadığı”, gerekçesiyle mahkeme kararını bozmuştur.

Tüm bu gelişmeler ışığında yerel yönetimlerin arsa gözü ile baktığı önemli endüstri mirası, Maltepe Havagazı Fabrikası mahkeme kararıyla

koruma altına alındığı ve bulunduğu parselde koruma tescili şerhi olmasına rağmen “sanayi arkeolojisi” niteliğindeki bu eser Ego Genel Müdürlüğü tarafından 13.06.2006 tarihinde herhangi bir hukuki gerekçe, izin göstermeksizin, usulsüzce yıkılmıştır.

Bu yıkım karşısında, Anayasanın 63. maddesi uyarınca, devlet adına kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri almaktan devlet adına sorumlu olan Kültür ve Turizm Bakanlığı bu konuda hiç bir şey yapmamıştır.¹

TEKRAR SORUYORUZ

Kültür ve Tabiat Varlıklarının korunmasından 1. derece sorumlu olan Kültür ve Turizm Bakanlığı, Cumhuriyet'in Başkentinde, Ankara'nın orta yerinde bir kültür varlığının tescilinin kaldırılarak gece yarısı operasyonu ile ortadan kaldırılmasına göz yummakla suça ortak olmuş sayılmaz mı?

VE YİNE TEKRAR SORUYORUZ

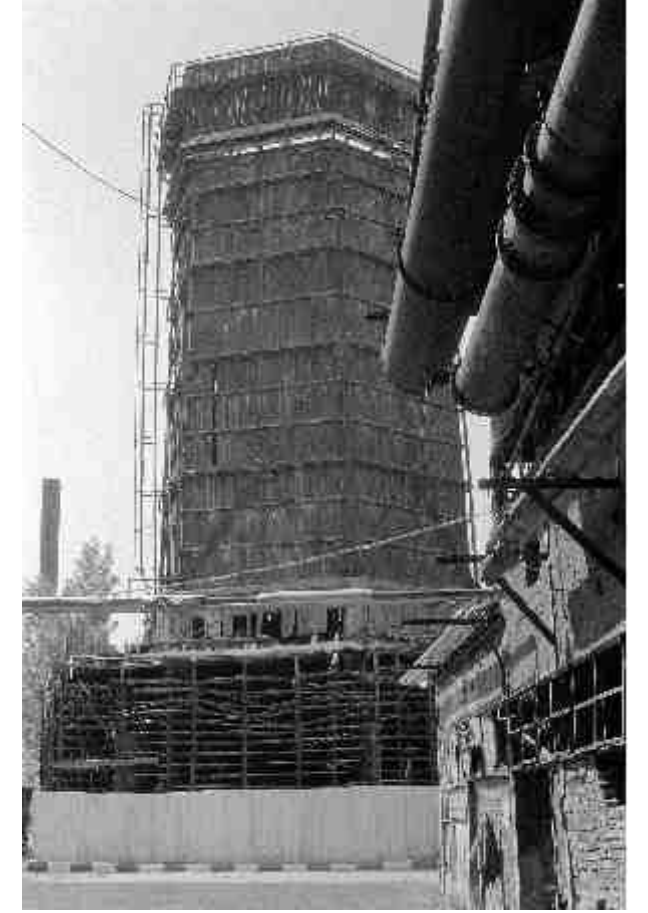
Devlet adına ülkedeki kültür mirasının korunmasından sorumlu Kültür Bakanlığı tescilli bir mirasın yıkılmasında sorumlular aleyhine neden dava açmamış, bu yıkımı yapan, yaptıranlar hakkında yasanın gereğini neden yerine getirmemiştir...

Başkent Ankara'nın tamda orta mekânlarından biri olan Havagazı fabrikası alanı bugün kentsel bellekten silinmeye çalışılıyor, silmenin ilk eylemi yıkmak, ikinci eylemi unutturmaya yönelik olarak bir süre başka bir amaçla kullanmak, üçüncü eylemi ise hafızalardan tamamen koparmaya yönelik yeni bir yapı yapmaktır. Büyükşehir Belediyesi bu alanı bir süredir Maltepe Pazarındaki satıcıların kullanımına vermiş, süreci ve yapıyı unutturmaya çalışmaktadır, bir süre sonra ise satıcıları da boşaltarak alanı bir sermaye grubuna verecek ve yapıyı tamamen hafızadan silecektir.

SÜREKLİ OLARAK HAFIZADAN SÖZ ETMEMİZİN BİR TEK NEDENİ OLABİLİR: ARTIK HAFIZA YOK

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak dönemdeki zihniyetin temsilcisi Ego Genel Müdürü hakkında başlattığımız hukuki süreçte “görevi kötüye kullanma” hakkında açmış olduğumuz kamu davası sonucu EGO Genel Müdürü hakkında verilen beraat kararı tarafımızca temyiz edildi. Temyiz incelemesi Yargıtay'da devam etmektedir.

Planlı gelişen bu sürecin siyasi bir boyutu var mıdır?

Başkent Ankara kimliğinin başat ürünleri, somut belgeleri olan değerleri yok eden ve değerlerin birlikteliğinden oluşan Cumhuriyet dönemi mimari manzumesini parçalamaya çalışan, İ. Melih Gökçek ve suç ortakları hakkında soruşturma açılmasına yönelik yapılan tüm girişimlere kayıtsız kalan bu siyaset ve hukuk, gerçekliği değiştirmeye yönelik kuvvetler bütünüdür.

¹ 2863 sayılı Kanun'un 10.maddesine göre; Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldirmek ve bunların her türlü denetimini yapmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir. Böylesi bir yıkımı 60m2 taban alanı olan iki katlı tescilli bir geleneksel konutun mal sahibi yapmış olsa idi, mal sahibi hakkında tüm işlemler Kültür Bakanlığı tarafından takip edilir ve gerekli soruşturmalar başlatılırdı. (bkz, Mekan Planlama ve Yargı Denetimi, M.Ersoy, Ç.Keskinok, Yargı Yayınevi, 2000)

DOCOMOMO_TÜRKİYE ULUSAL ÇALIŞMA GRUBU TÜRKİYE MİMARLIĞINDA MODERNİZMİN YEREL AÇILIMLARI-V

DOCOMOMO Ulusal Çalışma Grubu tarafından 19-20-21 Kasım 2009 tarihlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen "Türkiye Mimarlığında Modernizmin Yerel Açılımları V" Kongresine, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin modern mimarlık mirasının belgelenmesi ve korunması konusunda hem akademik bilgi üretimi hem de konunun gündelik hayattaki açılımları üzerine çalışmalarını aktaran bir sunuşla Şube Yönetim Kurulu Başkanı Nimet Özgönül katılmıştır.

Özgönül, Ankara'nın modern mimarlık mirası konusunda Türkiye'de ve dünyada akla gelen ilk kentlerden biri olduğuna değinmiş ve bu sebeple Mimarlar Odasının diğer şubelerine nazaran modern mimarlık ürünlerinin korunması ve belgelenmesi konusunda Ankara Şubesi'nin farklı bir konumda olduğunu belirtmiştir. Nimet Özgönül, sunuşunu modernitenin yapılanmasının ana odağı olan Ankara'nın önemi ve sahip olduğu değerleri içeren genel bir giriş ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin mimarlık kültürünün devamlılığı için yürüttüğü çalışmalar olmak üzere iki bölüm ile aktarmıştır.

GENEL

Modern mimarlık mirası ele alındığında Başkent Ankara, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren girişilen radikal imar faaliyetleri ile öne çıkmaktadır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında deklare edilen çok boyutlu modernleşme projesi batı ile eşzamanlı sayabileceğimiz bir hızla Türkiye'de de başlatılmış, bu projenin siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel modelleri öncelikle Başkent Ankara'da hayat bulmuştur.

1923 yılında Cumhuriyetin kurulması ile birlikte Genç Cumhuriyet ülkenin sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda kalkınması hedefi ile çeşitli modeller geliştirir. Bu modellerin tümü öncelikle Başkent Ankara'da hayata geçmiştir. Bu anlamda Ankara kentinin fiziksel yapılanması söz konusu modellerin hayata geçmesi ile kurgulanmıştır. Bir kalkınma modeli olarak Cumhuriyet'in modernleşme süreci yapıları çevre aracılığıyla halkın eğitilmesini ve kentleşme süreci ile kentleşme sürecini birlikte ele alır.

Cumhuriyet'in ilanı ile eşzamanlı olarak, Anadolu'nun tam ortasında yer alan Ankara gerek diğer illere örnek olması gerekse de siyasi mekanizmaların yerleştiği bir kent olması bakımından önemli bir yapıları çevre inşası sürecine girer. Sosyal hayata dair gerçekleştirilen atılımlar endüstrileşme ile, endüstrileşmeye getirilen atılımlar ile kültürel hayatın zenginleştirilmesi, yeni iktisadi modellerle birlikte ele alınır.

Ancak, 1980 sonrasında kent merkezlerinin dönüşümü rant tarafından biçimlenen bir evre ve bilimsel çabalar arasında sıkışıp kalmıştır. Gündemden düşmeyen özelleştirme politikaları ile birlikte, 1990'lı ve 2000'li yıllarda AB'ye uyum süreci bahane edilerek, kamuda tasfiyeler meydana gelmiş, pek çok kamu kurumu işlemez, işletilemez duruma getirilmiş, pek çok kamu kurumu da kapanmanın eşiğine gelmiştir. Bu süreç içerisinde ülke genelinde endüstrisizleştirme eğilimi hâkim olmuştur. Üretim gücü azalan ülkede kar elde etme yöntemleri geliştirilerek, arsa ve bina spekülasyonları artmıştır. Yerel yönetimlerin kenti yeniden inşa etme hırsları ise yalnızca yapıları çevreyi değil, gündelik hayatımızın her alanını etkilemiştir. Bu süreç içerisinde bilimsel çabalarla oluşturulan planlar yeterince uygulanamamıştır.

2000'li yıllarda halen Ankara şehrinin gelişimi. kentin sahip olduğu birikim ihmal edilerek rant haritasına göre şekillenmektedir. Mimarlık tarihi açısından son derece önemli yapıların niteliksiz her tür eklemeler ile özgün kimliği tahrip edilmiş, mezbelelik görünümü alması sağlanmış ve böylece bu yapıların yıkılması teşvik edilmiştir. Bugün modern mimarlık mirasları birer birer yok olmaktadır.

ŞUBE ÇALIŞMALARI

Bugün Başkent Ankara incelendiğinde özellikle 1950 sonrası hızlı endüstrileşmeden kaynaklı aldığı göçlerle nüfusunun 4.5 milyon civarına yaklaştığı gözlemlenmektedir. Bir yandan siyasi baskılar, bir yandan ekonomik baskılar modern mimarlık ürünlerinin tahribatını ve yok edilmesini hızlandırmaktadır. Şubemizin Cumhuriyetin mimari kültürünün yaşatılması ve mirasının korunması için yürüttüğü çalışmalar 3 başlıkta ele alınabilir:

1. Belgeleme / Envanter Çalışmaları
2. Koruma Çalışmaları
3. Toplumsal Duyarlılık
4. Kentsel Mücadele

1. BELGELEME / ENVANTER ÇALIŞMALARI

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Ankara'da ve şubeye bağlı temsilciliklerin hinterlandında çeşitli dönemlere tanıklık etmiş yapı ve alanlarının yaşatılmasının sağlanması, koruma bilincinin oluşturulması, gelecek kuşaklara ve topluma kazandırılması için gerçekleştirilmesi gereken ilk adım olan belgeleme ve envanter çalışmalarına büyük önem vermektedir. Yürütülen belgeleme ve envanter çalışmaları ile, yapıların mimarı, yapım yılı, özellikleri, yapıya ilişkin ulaşılabilen kaynakların bilgilerini içeren bir kent arşivi oluşturulmaktadır. Söz edilen belgeleme ve envanter çalışmalarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

1.1. Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesi

Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesinin amacı, Ankara'daki modern mimarlık ürünlerine dair bilgi toplamak, bu envanterin kamu, üniversiteler ve kentliler tarafından kullanılabilir olmasını sağlamak, düzenlenen sergi ve kataloglama çalışmaları ile modern mimarlık ürünlerine dair duyarlılık oluşturmak, modern mimarlık mirasına dair akademik alanda yürütülen çalışmalara destek olmaktır.

Şubemizin yürüttüğü Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesi etaplar halinde ele alınmaktadır. Bu etaplar

- I. 1923–1933 (1. etap)
- II. 1933–1950 (2. etap)
- III. 1950–1980(3. etap)
- IV. 1980- Günümüze kadar

Proje kapsamında hazırlanan sergiler, kataloglar, Şube ajandasında yer alan ayraçlar, Goethe Institut Ankara işbirliği ile hazırlanan, Ankara'da Alman mimarlar tarafından yapılmış yapıların envanterinin çıkarılması ve harita üzerine aktarılmasını

kapsayan projeler her yapı hakkında detaylı bilgi edinmek üzere başlatılan Bina Kimlikleri Söyleşileri ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi süreli yayınlarından Bülten'de yer alan Bilinmeyen Ankara bölümü, Bina Kimlikleri ve Envanteri Projesinin sonuç ürünleridir.

Pek çok kuruma modern mimarlık mirası ile ilgili envanter oluşturma ve bu envanterin kamuoyu ile paylaşılma sürecinde örnek olan Bina Kimlikleri ve Envanteri projesi, envanter genişletme çalışmalarını sürdürmektedir. Ankara'daki sivil mimarlık örneklerine ve kamusal yapılara dair envanter çalışmaları Ankara Şubesi coğrafyası içerisinde bulunan toplam 19 temsilciliğindeki modern mimarlık mirasının belgelenmesi çalışmaları ile devam etmektedir.

1.2. Kamu Hizmetinde Mimarlığa Tanıklık Projesi

Kamunun son yıllarda tasfiyesi ile birlikte Ankara kentinde ve diğer illerde inşa edilmiş, projelendirilmiş, pek çok kamu yapılarına dair bilgi de arşivleri ile birlikte yok olmaktadır. Bir arşivleme projesi olarak başlayan Kamu Hizmetinde Mimarlığa Tanıklık Projesi kamuda üretilen Cumhuriyet Dönemi mimarlık hizmetlerini kamuoyuna sunmayı, arşivlemeyi ve bu konuda bellek oluşturmaya hedeflemektedir.

Kamunun yeniden yapılandırılması ve kamu kurumların kapatılması sürecinde Cumhuriyet Dönemi'nin mimarlık ve planlama anlayışının şekillendiği kurumların belgelenmesi, hizmetlerine tanıklık edilmesi, gelecek kuşaklara aktarılacak üzere arşiv ve dokümantasyonlarının dijital olarak Oda ortamına aktarılması, söyleşi ve sergilerle üyelerimizle paylaşılması çalışmanın yöntemidir.

Bugüne kadar İller Bankası ile başlayıp, 13 kurumla gerçekleştirdiğimiz projenin çalışmaları devam etmektedir.

1.3. Endüstri Mirasının Korunması

Modern mimarlık mirasının önemli bileşenleri olan endüstri yapılarının belgelenmesi ve korunmasına yönelik girişimler Şubemizin önemli çalışma alanlarından birini oluşturmaktadır. 1930 yılında inşa edilen Havagazı Binası'nın bir gece yıkılması ile başlayan süreç, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin endüstri mirasının korunması çalışmalarının ilk aşaması olan tespit, belgeleme ve envanter çalışmalarını derinleştirmesine ve hızlandırmasına neden olmuştur. Ankara Şubesi'ne bağlı, endüstri mirası ile ön plana çıkan Temsilciliklerde başlatılmış olan çalışmalar da bu sürecin bir parçasıdır.

Ankara Şubesi ve coğrafyasında hızla başlatılmış olan endüstri mirası belgeleme projesi kısa zamanda büyük bir bilgi birikimi yaratmıştır. Oluşturulan bu bilgi birikimi bir gezici sergi ile kamuoyuna sunulmuş, endüstri mirasının korunması konusunda iki ayda bir yayınlanan "Dosya" yayın organımızda konuya özel sayılar oluşturulmuştur. Endüstri mirasının korunması konusunda mimarlık öğrencileri ve kamuoyunda duyarlılık yaratabilmek amacıyla düzenlenen Zonguldak Lavuar Alanı Yeniden Değerlendirme Ulusal Öğrenci Proje Fikir Yarışması da bu çalışmalar içerisinde yer almaktadır. Burada değinilen tüm çalışmaların genişletilerek Türkiye'nin "Endüstri Mirası Rotası" adlı kapsamlı çalışmaya evrilmesi hedeflenmektedir.

1.4. Kent Düşleri PROJEFİKİR Yarışmaları

Kentin yok sayılan ve sorunlu mekan / alanlarına yönelik diğer meslek grupları ile katılımcı projeler üretmeyi hedefleyen

Kent Düşleri Projefikir yarışmaları, kent yaşamında yer alan modern mimarlık ürünlerinin yeniden hayata kazandırılması yönünde öğrencileri düşünmeye iten bir bilinçlendirme projesidir.

Mimarlık öğrencileri arasında lisans ve yüksek lisans olmak üzere iki aşamalı düzenlenen bu yarışmalar içerisinde Ankara Ulucanlar Merkez Kapalı Cezaevi'nin, Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü Yerleşkesi'nin, Zonguldak Lavuar Alanının ve Kızılay Kent Meydanı'nın öğrenciler tarafından tüm geçmişi ile yeniden ele alınması, tarihsel boyutları ile kent mekanlarının kavranmasını ve modern mimarlık ürünlerinin benimsenmesini sağlamıştır.

2. KORUMA ÇALIŞMALARI

Belgeleme ve envanter çalışmalarının yanı sıra koruma çalışmaları da 50 yılı aşkın süredir Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin çalışma akslarının başında gelmektedir. Uluslararası Yirminci Yüzyıl Mimari Mirasının Korunması Hakkındaki Tavsiye Kararı'nın esasını oluşturan yirminci yüzyıl mimari mirasının tanıtılması, incelenmesi, korunması, yenilenmesi ve hakkında kamu bilinci oluşturulması kararının aksine özellikle kentsel rantın artması ile birlikte bu döneme ait mimarlık ürünlerine karşı bir yıpratma ve yıkım süreci başlatılmıştır. Ankara, geniş bir modern mimarlık mirasına sahip olmasından dolayı, bu yıkım ve tahribatlardan en çok etkilenen yapı çevreye sahiptir.

Ankara kentindeki modern mimarlık ürünlerinin korunması ve yasal boyutta devamlılığın sağlanması için akademisyenler ve konu üzerinde uzman üyelerimizin katkılarıyla hazırlanan raporlar ile Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'na tescil başvurusunda bulunulmakta ve koruma altına alınmış olan yapıların özgün konumlarını bozmadan sürekliliğinin sağlanması konusunda ise Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun tüm toplantıları düzenli takip edilmektedir. Bu girişimler sonrasında yaşanan gelişmeler olumlu olmadığında ise, hukuksal yollara başvurulacak süreç devam ettirilmektedir. Hukuksal süreçler ile de elde edilemeyen kazanımlar için ise son aşama olarak basın açıklamaları, çeşitli eylem ve aktivitelerle kamuoyu bilinçlendirilmekte, kentsel mücadele ortamı yaratılmaktadır.

Bugün Ankara'nın modern mirasına yapılan saldırıları önlemek üzere TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesince 50 civarında dava yürütülmektedir. Diğer yandan halen koruma altına alınmamış olan modern mimarlık mirasına dair çalışmalar da son hızla devam etmektedir.

3. TOPLUMSAL DUYARLILIK

Nitelikli mimarlık eserlerinin korunması konusunda toplumu bilinçlendirmek ve kamuoyu oluşturmak amacıyla yapılan çalışmalar, sergiler, söyleşiler, süreli ve süresiz yayınlar, internet vb araçlarla etkinliklerle ortamla paylaşılmaktadır. Modern mimarlık ürünlerinin korunması konusunda hazırlanan sergiler gündelik hayatın içindeki mekânlarda sergilenerek, mümkün olduğu kadar farklı sosyal, ekonomik ve yaş gruplarını içeren kitlelere hitap etmek amaçlanmaktadır. Yapıların korunması konusunda düzenlenen etkinliklerle kamuoyunu daha fazla bilgilendirmek ve harekete geçirmek için basının da katkılarıyla çalışmalar yapılmaktadır. Diğer tüm etkinlikler gibi modern mimarlık mirasının korunması üzerine düzenlenen etkinlikler de tüm kesimlerin katılımına açık bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Toplumsal bilinç yaratma konusunda TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak yürüttüğümüz çalışmaların içinde belki de en önemlisi Çocuk ve Mimarlık projesidir. Çocuklarda yaşadıkları çevreye karşı duyarlılık oluşturmak, yaşadıkları kentin geçmişi hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak, kültürel miras konusunda bilinçlenmelerini sağlamak, çocukların mekân algılarını geliştirmek üzere yürütülen projede bugüne kadar binlerce çocukla temas kurulmuştur. Yaratıcı bir öğrenme süreci ile yürütülen çalışmalarda modern miras hakkında duyarlılık yaratmak, kentlerdeki modern mimarlık ürünleri ile çocukları tanıştırmak önemli bir yer tutmaktadır.

4. KENTSEL MÜCADELE

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, yürüttüğü tüm çalışmalarla Cumhuriyet'in değerlerinin ve kültürel mirasının korunarak ve kullanılarak yaşamlarını sürdürmesini, Ankara'nın 'Başkent İmajı'nın zedelenmemesini, içinin boşaltılmamasını ve aksine güçlenmesini hedeflemektedir. Bu uygulamalarla ilgili hukuksal girişimler ve kitlesel etkinliklerin sürdürülmesi, kentsel mücadelenin, tüm iletişim araçları kullanılarak kamuoyuna mal edilmesi sağlanmaktadır.

Şüphesiz tüm bu çalışmaların yanında geliştirilebilecek yeni projeler de var. Yaşadığımız kentin, bulunduğumuz coğrafyanın modern mimarlık mirası açısından ayrı bir öneme sahip olduğu bilinci ile bu mirasın korunması, korunurken herkes tarafından kullanılabilir, erişilebilir yapılar olarak sağlıklı çevreler içerisinde olması en önemli hedefimizdir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bu sürecin tüm paydaşlarının birlikte yürütülmesini önemsemektedir.

10. KIRSAL ALAN SEMİNERİ

gerçekleştirildi

10.Kırsal Alan Planlaması Semineri 19 Kasım 2009 tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sedad Hakkı Eldem Oditoryumu'nda gerçekleştirildi. Seminere, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi adına katılım sağlandı.

Bayındırlık Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından düzenlenen 10.Kırsal Alan Planlaması Semineri'nin konusu “Kırsal Yerleşme Planlamasında Ülke Örnekleri; İtalya, Portekiz, Romanya ve Almanya” olarak belirlenmişti.

MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Güzin Konuk'un açılış konuşması ile başlayan seminerde, Konuk, kırsal alanların planlamasına sadece akademik olarak yaklaşılması yerine, rol alan tüm aktörlerle beraber hareket edilmesinin doğru olduğunu belirterek sözü Bayındırlık ve İskan Bakanlığı TAU Genel Müdür Vekili Osman İyimaya'ya bırakmıştır. İyimaya, kurum olarak yapmış oldukları Kayseri ili pilot projesi hakkında bilgi aktararak başladığı konuşmasında, kırsal yerleşimlerin kalitesinin artırılmasının, estetik yönden geliştirilmesinin TAU tarafından ele alınan başlıca konular olduğunu belirtmiş, artan dünya nüfusunun ve yarattığı tahribatın tüm mekânları olduğu gibi kırsal alanları da etkilediğini, doğal kaynakları tükettiğini, organik yapıda değişme, bölgeye aykırı yapılaşma vb. etkenlerle kırsalın niteliklerinin bozulmakta olduğunu altını çizmiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 2007 yılında kurulan Kırsal Alanlar Dairesi Başkanlığı'nın çalışmalarını aktaran Osman İyimaya, mevzuat oluşturma konusunda girişimlerde bulunduklarını, TÜBİTAK KAMAG (Kamu Araştırmaları Grubu) programına başvuru yaptıklarını, kaynakların yerinde kullanılmasını amaçladıklarını belirtmiştir. Kırsal alan çalışmalarını AB politikalarının devamı olarak gördüklerini ve köy tasarım rehberlerinin ülkemizde uygulanabilirliğinin araştırıldığını da söyleyerek konuşmasına sonlandırmıştır

Seminerin tematik açıklamasını yapan Yrd. Doç. Dr.Hürriyet Öğdül, seminerin amacının kırsal yerleşmeler ve planlama sorunlarının gündeme taşınarak, ilgili meslek gruplarının bilgilendirilmesinin hedeflendiğini ,kırsal yerleşmeleri, köyleri ayrı bir planlama sorunsalı olarak ele alarak, değişik ülke örneklerinin kırsal alan yaklaşımlarını, kullandıkları yöntem ve araçlarını incelemek ve ülkemiz için bir tartışma zemini oluşturmak olduğunu ifade etmiştir.

Kırsal alanları etkileyen gelişmelere de değinen Öğdül, bu gelişmeleri;

- . Tarımda yeniden yapılanma (Küresel tarım politikaları).
- . Kırsal yoksulluk
- . AB giriş süreci (ortak tarım politikası, Avrupa mekânsal gelişme perspektifi, kırsal kalkınma programları vb.)
- . Çevre sorunları, küresel iklim değişikliği
- . Kırsal kalkınma yaklaşımları
- . Kırın kentleşmesi (rurbanisation) (kentlilerin kırdaki yaşamaya başlaması, kırsal kimliğin yok olması) gibi başlıklar altında ele almıştır.

Türkiye kırsal nüfusu ve istihdamı konusunda sayısal bilgiler aktaran konuşmacı, planlama araçlarını;

- . 1924 tarihli 442 sayılı Köy Kanunu ve ilgili yönetmelikler,
- . 3194 sayılı İmar Kanunu,
- . 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu olarak sıralamıştır.

Hürriyet Öğdül, kırsal yerleşme planlamasının ülke planlamasındaki yeri ve diğer plan türleri ile ilişkisi konusunun önemli olduğunu vurgulayarak konuşmasını noktalamıştır.

Prof.Dr. Mehmet Çubuk ise, kırsal alan konusunun ilk olarak 1979 yılında ele alındığını belirtmiş, kırsal alan planlaması ve sorunları üzerine çalışan bir araştırma merkezinin kurulmasının önemli olduğunu dile getirmiştir. Kırsal alan planlaması eğitiminin de önemli olduğunu söyleyen Çubuk, Le Corbusier'in köy kent çalışmalarından örnekler göstererek, kentsel büyümenin kırsal kaynaklarla dengelenmesi amacı ile kentsel faaliyetlerin kırsal sunulmasının önemine değinmiştir.

TAU Kırsal Alanlar Planlama Dairesi Başkanı İsmail Alaca, konuşmasını Türkiye'deki kırsal yerleşimler, yerleşimleri farklılaştıran yöresel özellikler ve yerleşimleri olumsuz etkileyen faktörler olarak 3 başlık altında gerçekleştirmiştir. Kırsal yerleşimlerin nüfus yapısı, hükümetin planlama politikasını belirleyen 9.Kalkınma Planı (2007-2013), Orta Vadeli Program (2009-2011) ve Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi'nin 3 no'lu amacından bahseden Alaca, Bakanlık tarafından yürütülen projeleri de detaylı olarak konuşmacılara aktarmıştır.

İlk olarak 2008 yılında gerçekleştirilen ve pilot il olarak Kayseri'nin belirlendiği “Kırsal Alanda Yöresel Mimari Özelliklerin Belirlenmesi, Rehber Bir Kitap ve Örnek Mimari Projeler Oluşturulması” projesinden bahsetmiştir.

Bakanlığın geliştirdiği diğer bir proje de Koruma Odaklı Kırsal Alan Planlaması-Bir Model Önerisi başlığıyla TÜBİTAK ile gerçekleştirmekte olduğu projedir.

Bunların yanında, Köy Tasarım Rehberleri'nin (Village Design Statement) Türkiye'deki uygulanabilirliğinin araştırıldığını da belirten Alaca, kırsal yerleşmelerde sadece tarım değil, eğitim, çağdaş barınma gibi sosyal ihtiyaçların da geliştirilmesi gerektiğinin de altını çizmiştir.

Lizbon Teknik Üniversitesi'nden katılan Prof. Dr. Sidónio Costa Pardal Portekiz'deki kırsal yerleşme planlaması üzerine bir sunum gerçekleştirdi.

Kırsal yerleşimlerin oluşumlarının doğallığından bahseden Pordal, bu yerleşimlerin tasarım olmadan, proje hazırlanmadan oluştuğunu, bugün yapılanların ise taklitten öteye geçemediğini söylemiştir. Portekiz'in

kırsal nüfus oranının yaklaşık %11 olduğunu belirten konuşmacı, mimari yapıyı muhafaza etmeye çalışırken, kırsal uygarlığın sürmediğini, süremeyeceğini göz ardı ettiğimizin altını çizmiştir.

Kırsal yerleşimleri planlayabilmek, tasarlayabilmek için orada yaşamak gerektiğini, ofiste yapılan masa başı çalışmaları ile aynı doğallığın sağlanamayacağını da dile getirmiştir.

Ayrıca, kırsal bölgelerdeki toprak alım satımlarında da hatalar yapıldığını, kırdaki yaşayanların karşılayamayacağı fiyatlarla arazilerin satıldığını, bu yüzden kırlarda kentlilerin sahip olduğu toprakların da artmasıyla doğal düzenin, tarım politikalarının çöktüğünü anlatmıştır.

Konuşmacı, kırsal bölgelerde gerçekleşen yeni bina yapımlarının da kontrol altında tutulması gerektiğini de dile getirerek Portekiz'deki kırsal yerleşim yapılarında iç mekânda *hi-tech* mekanlar oluşturarak, dışarıda ise çevreyi ve peyzajı koruyarak, uyum sağlamayı benimsediklerini ifade etti. Ancak hem tasarlanacak yeni yapılar hem de korunacak mevcut yapılar için kontrolün sağlanmasının oldukça zor bir süreç olduğunu da belirtti

Konuşmasının ikinci bölümünde peyzaj mimarlığının tarihçesini dinleyicilere aktaran Pardal, bahçe, park, peyzaj ilişkisinden bahsederek, bahçeyi küçük ölçekli yapıların parçası niteliğinde bir mimari fikir olarak nitelendirirken, kırsal peyzajın hem daha doğal hem de daha ekonomik olduğunu vurgulamıştır.

Prof.Dr.Dietwald Gruehn ise “Almanya'da Kırsal Yerleşme Planlaması: Yasal, Metodolojik ve Çevresel Yaklaşımlar” sunumu ile Almanya'da yaşanan kırsal yerleşim planlaması süreçlerini dinleyicilere aktarmıştır. Avrupa Mekânsal Gelişim Perspektifinden bahsederek çevre, ekonomik gelişme, ulaşım ve kültürel mirasın ele alınan temel konular olduğunu söylemiştir. Almanya'da kırsal bir metropoliten alan oluşturma konusunda da gelişmeler yaşandığını ancak sürecin henüz başında olduklarını ifade etmiştir.

Planlama konusundaki bakanlıklar ve yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluk sınırlarını, kapsamlı plan ve bölgeleme planlarının yapım sürecini aktaran konuşmacı, demokratik olarak planlamadan en çok etkilenen taraf olan halkın da sürece katılımının sağlanması konusunda çaba harcadığını belirtmiştir.

Planlama yapılırken, bölgenin kentsel gelişim yapısı, doğa ve peyzajın öncelikli ele alındığını, su, tarım, orman, enerji gibi kriterlerin de son derece önemsendiğini dile getirmiştir.

Gruehn, 1960 lı yıllardan bu yana ülkelerinde şehre yakın ve aynı zamanda yeşil olan ortamlarda yaşama isteği doğrultusunda kentlerden kaçışların başladığı, banliyölere yerleşimlerin arttığı bir dönemin yaşandığını aktarmıştır. Konuşmacı, peyzaj planlarının diğer planlara olan etkisi konusunda istatistikî veriler sunarak konuşmasını sonlandırmıştır.

Romanya'da kırsal yerleşme planlaması hakkında bilgi veren Prof.Dr. Vielota Puscasu ve Viorel Chirita, ülkelerindeki kırsal planlama anlayışının Almanya ve Portekiz'den farklı olduğunu belirterek konuşmalarına başlamışlardır. Romanya'nın siyasi durumundan bahseden konuşmacılar, AB üyesi olduklarını ve birçok yeni mevzuat ve planlama ilkesinin yeni kabul edildiğini söylemişlerdir. Orta Avrupa ülkesi olarak kültürel bakımdan birçok gelenekten etkilendiklerinin de altını çizmişler, tarihi, idari, siyasi bakış açısının planlamanın alt yapısını oluşturduğunu vurgulamışlardır.

Avrupa'da kent olarak nitelendirilen planlama ünitelerinin Romanya'da "komün" olarak tanımlandığını, bu birimler içinde sayıları 40'a kadar varan köylerin bulunabildiğini, her komünün içinde aynı sayıda köy bulunmadığını da aktarmışlardır.

Romanya'daki köylerin demografik, fonksiyonel ve dinamik yapısından da bahseden konuşmacılar, köylerdeki nüfusun yaşlandığını ve azaldığını, ekonomik yapıda dengesizliklerin oluşmaya başladığını ve en baskın aktivitenin ise turizm ve taşımacılık olduğunu belirtmişlerdir.

Kırsal alanların yapısal özelliklerine de değinen konuşmacılar 3 temel oluşumdan söz etmişlerdir:

- 1) Yoğun, sıkışık köyler (compact villages): Bu tanıma Romanya'nın orta bölgesindeki köyler örnek olarak gösterilebilir.
- 2) Dağınık köyler (scattered villages): Dağlar arasındaki bölgelerdir, engebelidir.
- 3) Saçılmış köyler(dispersed villages): Özel olarak entegre edilmiş köy tipidir. Yapısı en kırılgan olan, en çok korunması gereken yerleşimlerdir.

Romanya'da planlama yapmanın halk içinde negatif bir etki yarattığını söyleyen konuşmacılar, Romanya'da ve

Batı sisteminde yapılan planlamanın karşılaştırmalı tablosunu dinleyicilerle paylaşmışlardır.

Ülkelerinde gerçekleşen rejim değişikliğinden sonra "Systematization" (Sistemleştirme) adıyla köylerin yıkılarak, insanların köklerinden uzaklaştırıldığını ve buna gerekçe olarak da sosyal ve ekonomik koşulların gösterildiğini belirtmişler, Türkiye'deki kentsel dönüşüm uygulamalarına benzer bir sürecin Romanya'da da gerçekleştiğini açıklamışlardır.

Puscasu ve Chirita, kırsal planlamanın ulusal master planın bir ögesi olarak kabul edilmesi gerektiğini, kurumların, komitelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve üniversitelerin birlikte çalışmasının doğru olacağını belirterek, SWOT analizi ile sunumlarını sonlandırmışlardır. Yaptıkları analize göre, ülkelerindeki kırsal planlama ulusal sistemle uyumlu, özel yaklaşımla gerçekleşen ve yasal çerçeveye sahip bir olgudur. Bunun yanında zayıf yanları ise altyapı eksikliği, rekabet ve bürokrasi olarak sıralanabilmektedir.

Dr. Franca Giannini ise, "İtalya'da Kırsal Yerleşme Planlaması" sunumu ile İtalya'daki kırsal alan çalışmalarını dinleyicilere aktarmıştır. İtalya'nın sahip olduğu kırsal peyzajın çok eski olduğunu, kültürel kimliğin önemli bir ögesi olduğunu ancak son yıllarda kötüleşmeye başladığını belirtmiştir. Yerel kültürel kimliğin ve mekânsal çeşitliliğin azalmakta olduğunu söyleyen konuşmacı, kırsal alanda yeni yapılmakta olan binaların da tarihe saygı göstermediğinden yakınmıştır. 1939 dan bu yana İtalya'nın doğal peyzajı korumak için bir yasaya sahip olduğunu söyleyen Giannini, "Cumhuriyet peyzajı korur ve onunla beraber gelen tarihi ve artistik değerleri de korur" maddesinin altını çizmiştir.

Konuşmacı, Puglia bölgesinin çeşitlilik içeren bir kırsal sisteme sahip olduğunu belirtmiş, bu bölgeden örnekler sunarak konuşmasına devam etmiştir. Giannini, İtalya'da eskiden inşaat yapılabilecek alan olarak görülen kırsal alanlara bakış açısının değiştiğini de belirtmiştir.

Seminer, soru-cevap ve tartışmaların gerçekleştiği oturumla son bulmuştur.

1. ULUSAL MİMARİ KORUMA PROJE VE UYGULAMALARI SEMPOZYUMU 5-6 Şubat 2010

Bugün gerek evrensel, gerekse ulusal değerlendirme ölçütlerine göre, "Korunması Gerekli Kültür Varlığı" ya da "Kültürel Miras / Tarihi Miras" olarak nitelendirilen yapıların korunması, onarılması ve değerlendirilmesi hizmetleri değişik kaynaklarda tanımlanmış süreçlere uygun olarak ülkemizde de yürütülmektedir.

Kültür varlıklarının belgelenmesi ve bu belgelere dayalı olarak uygulama projelerinin hazırlanması, ülkemiz için yeni bir olgu değildir. Y. Mimar Sedat Çetintaş'ın ve Y. Mimar Ali Saim Ülgen'in 1930'lu yılların sonundan itibaren hazırlamaya başladıkları belgeler, programlı belgeleme etkinliklerinin en özgün örnekleri arasındadır. Daha sonra Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Rölöve Bürosu ile Vakıflar Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Rölöve Bürosu'nda çok sayıda, rölöve, restitüsyon ve restorasyon projesi üretilmiştir.

Daha sonra bu kurumlar hizmet alımı yöntemini uygulayarak, gereksinmelerini kurum dışından karşılamayı yeğlemişlerdir. Hizmet talep edenin özel kişi ya da kurum olması halinde, bu talep uzun yıllardır serbest meslek mensupları tarafından karşılanmaktadır.

Bugün kısaca "Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Projesi" olarak tanımladığımız uygulamayı yönlendiren bu belgeler, evrensel ve ulusal koruma kuramının öngördüğü doğrular, değişik kurumlar tarafından hazırlanan teknik şartnamelerde belirlenen usul ve esaslar ile ülkenin koruma geleneğinden süzülüp gelen ve kimi yazılı olmayan gelenekler üzerine kurgulanmaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası, her dönemde kültürel ve doğal mirasın korunması ve kamu yararına değerlendirilmesine yönelik olarak bir meslek odasından beklenen her türlü çabayı göstermiştir ve göstermeye devam edecektir. Değişik dönemlerde korumanın değişik alanlarında yapılan etkinlikler, Mimarlar Odası'nın ülkemizin kültür mirasına gösterdiği duyarlılığın göstergesidir.

Mimarlar Odası, kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi konusundaki bu geleneksel tutumundan yola çıkarak, bu mirası oluşturan yapı ve yapı guruplarının bilimsel ölçütler gözetilerek onarılması ve günlük yaşamımıza katılması süreçlerinin değişik bir bağlamda ele alınmasını amaçlayan ulusal bir etkinlik yapmayı planlamıştır. Bu etkinlikte kültürel mirasın yeniden kullanımına yönelik proje ve uygulamaların kamuoyu tarafından tartışılmasına ve değerlendirilmesine olanak sağlayacak bir zemin oluşturulması amaçlanmıştır.

Taşınmaz kültür varlıklarının yeni ve çağdaş işlevlerle kullanılması için yeni düzenlemeler yapılması kaçınılmazdır. Çünkü bu yapılar başka bir yaşam biçiminin, değişik bir kültürün, günümüzden oldukça farklı sosyal, politik ve ekonomik ilişkilerin mekâna yansımasıdır. Özgün işlevi çağdaş yaşamda artık geçerli olmayan, bir bölümü ise belli değişikliklerle değerlendirilebilen yapıları hiçbir işlevsel müdahale yapmadan, çağdaş yaşam içinde değerlendirmek neredeyse olanaksızdır. Bunun en geçerli örneği, en yaygın taşınmaz kültür varlığı olan geleneksel konutlardır. İnsanların barınması için mekân oluşturma eylemi binlerce yıldır süre gelmektedir. Konut gereksinmesi hiçbir şekilde bitmeyecek ve sürecektir. Bu nedenle, hem barınma işlevini sağlayan, hem de korunması gerekli yapı stoku olan geleneksel konutların günümüzde de yoğun bir kullanım potansiyeli vardır. Ancak, değişik bir yaşam biçimine, farklı aile yapısına ve üretim ilişkilerine göre tasarlanmış bu yapılar, çağdaş yaşamın kimi gereklerini karşılayamamaktadırlar. Özellikle, konfor koşullarının (wc, banyo, mutfak vb.) iyileştirilmesi ve kimi hallerde yeniden oluşturulması için köklü müdahaleler gerekmektedir.

Özgün işlevini günümüzde de sürdüren bu yapı türünün yanı sıra, özgün işlevi ile değerlendirilme olanağı kalmamış yapılar da bulunmaktadır. Bu yapıların, çağdaş kullanımlarla değerlendirilmesi halinde daha kapsamlı müdahaleler gerektirmesi kaçınılmazdır. Bu guruba, işlevini hala sürdüren dini yapılar (cami, türbe, mescit, kimi kiliseler) dışındaki hemen tüm anıtsal nitelikli yapılar girer. Örneğin, bir medrese yapısının özgün işlevini sürdürmesi olanaksızdır. Çünkü o yapının oluşmasını gerektiren eğitim biçimi, günümüzde yerini farklı eğitim biçimlerine bırakmıştır. Kaldı ki, işlevini sürdürebilen dini ve kimi ticari yapılarda da yeni müdahaleler gerekebilmektedir.

SEMPOZYUM TAKVİMİ 4 Ocak 2010 Posterlerin sekreteryaya teslimi | 9–10 Ocak 2010 BDK'nın sempozyuma kabul edilecek sunuşları belirleme toplantısı / Ankara | 11 Ocak 2010 Sonuçların katılımcılara duyurulması | 25 Ocak 2010 Katılımcıların final poster ve bildirilerinin teslimi. | 5–6 Şubat 2010 1. Ulusal Mimarî Koruma Proje ve Uygulamaları Sempozyumu.

Bildirisi sempozyuma kabul edilmeyen katılımcıların posterleri kendilerine iade edilecektir.

Sempozyum Sekreteryası
Ali Alptekin, TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi Konur Sokak 4/2, Kızılay / Ankara
Tel: 0.312. 417 7 27 Faks:0.312. 418 03 61 e-posta: alialptekin@mo.org.tr

Tüm başvurular ve bilgilendirme istekleri için Sekreteryaya başvurulacaktır.

MİMARLIK VE EĞİTİM

kurultayı-V

Mimarlar Odası'nın düzenlediği Mimarlık ve Eğitim Kurultayı V, 11 Kasım 2009'da İstanbul Kültür Üniversitesi'nde başladı. Kurultay Başkanı Mehmet Şener Küçükdoğu, Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna, KKTC Mimarlar Odası Başkanı Ekrem Bodamyalızade ve İKÜ Rektörü Dursun Koçer'in açış konuşmalarının ardından Bayındırlık ve İskan Bakanı Mustafa Demir'in danışmanı Feridun Duyguluer bir konuşma yaptı. Mimarlar Odası Genel Sekreteri ve Kurultay Sekreteri Necip Mutlu, "Dünyada ve Türkiye'de Mimarlık Meslek Ortamı" başlıklı sunuşunda Mimarlar Odası, Türkiye'de mimarlık eğitimi, ulusal ve uluslararası meslek ortamı ve sürekli mesleki gelişim merkezi ile ilgili çeşitli istatistiksel bilgiler aktardı. Uzmanlık, yetkinlik ve yeterlilik konularının yanı sıra mesleğe kabul kurulu hakkındaki alt yapı çalışmaları ve Türkiye'nin üye olduğu çeşitli uluslararası mimarlık meslek örgütleri hakkında kısaca bilgi verdi.

Kurultay açılışı yapıldıktan sonra oturum başkanlığını Ali Cengizkan'ın yaptığı 1. oturumda, Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) Başkanı Juhani Katainen, ACE Eğitim Komitesi Başkanı Ferenc Makovenyi ve Avrupa Mimarlık Politikaları Forumu (EFAP) Başkanı Rob Docter sunuşlarını gerçekleştirdiler. ACE'nin organizasyonu ile ilgili kısa bir bilgilendirme yapan Katainen, mimariyi teknolojik bir sanat olarak nitelendirdi ve iyi kullanıldığı takdirde toplumun tüm bileşenlerine ulaşabileceğini belirtti. Öğrencilerin iyi bir meslek eğitimi almaları gerektiğini ve ancak bu şekilde toplumun beklentilerine cevap verebileceklerini söyledi. Mimarlığın hem teknolojik bir sanat hem de ticari bir iş olduğunu ve mimarın görevinin iki duruma da uyum sağlamak olduğunu ekledi. Mimari uygulamada kamu çıkarının söz konusu olduğunu vurgulayan Katainen, mimarlık ünvanının yasalar tarafından korunması gerektiğini ve ancak gerekli tüm becerilere sahip

kişilere ünvan verilmesinin uygun olacağını söyledi. Mesleki sorumlulukların önemine değinerek, gerekli yeteneklerin kişide var olup olmadığının da incelenmesinin yerinde olacağını belirtti. ACE'nin, Avrupa'da yeterli mimarlık eğitiminin verilebilmesi için çeşitli politikalar ortaya koyduğunu ve UIA'nın belirlediği standartlara göre alınması gereken eğitimleri belirlediğini anlattı. Daha sonra söz alan Makovenyi, UIA'nın "mimar"ın kim olduğu ile ilgili tanımına katılmadığını belirterek asıl önemli olanın, mimarın yetki ve hizmeti olduğunu söyledi. Akreditasyon ve validasyon çalışmaları kapsamında denklik için en az 5 yıl mimarlık eğitimi alınması gerektiğini vurguladı. ACE'nin de dört yıllık eğitimi beş yıla çıkarmak için lobi faaliyeti yaptığını belirtti. Mimarlık eğitimi zorlaştıran sebeplerden birinin teknolojik ve sanatsal değerler arasındaki dengeyi sağlamak olduğunu belirtti. Öğrenci ve öğretim görevlisi sayıları oranının da eğitimin kalitesini doğrudan etkilediğini anlatan Makovenyi, eğitimin doğru yapılabilmesi için lisans ve yüksek lisans biçiminde değil, kesintisiz olarak yapılması gerektiğini vurguladı. Avrupa ülkelerinde, doktora seviyesinde olan mimarların bile işsiz olduğunu söyleyen Makovenyi, az gelişmiş ülkelerde devletin eğitime ayırdığı bütçenin Avrupa ülkelerinin ayırdığından fazla olduğu gerçeğini vurguladıktan sonra "Değişime hazır mıyız?" sorusuyla sunuşunu tamamladı.

"Mimarlığın toplumdaki rolü nedir?" konusunu irdeleyen Docter, mimarın toplum için vizyon ortaya koyması gerektiğini belirtti. EFAP'ın amacı siyasi gündemde mimarın konumunu güçlendirmektir, dedi. Mimarın sürdürülebilir kalkınmaya katkısının oldukça fazla olduğunu ve toplumun entelektüelleri olarak mimarların rolünün yeniden tanımlanması gerektiğini Zekai Görgülü yönetimindeki 2. oturumda "Toplum ve Mimarlık" kapsamında konular tartışıldı. Ruşen Keleş, toplum ve mimarlık ilişkisinin anlamını

irdelerken, Deniz İncedayı bütüncül bir toplum düşüncesiyle "herkes için tasarım" yapılması ve ayrımsız bir toplumsal hizmet verilmesi gerektiğini belirtti. Emre Madran "toplum ve mimarlık alanında meslek etiği" konusunu açarak mimarın topluma, işverene ve mesleğe karşı yükümlülüklerinden bahsetti. Toplumun ya da iş sahiplerinin mimara karşı neden yükümlülüğünün olmadığı konusuna dikkat çeken Madran, Oda yöneticilerinin yükümlülüklerini anlatan yeni bir belge çalışması hakkında ön bilgi verdi. Son olarak toplumsal yaptırımların ve cezaların, maddi cezadan daha önemli olması gerektiğini belirtti. Daha sonra söz alan Afşar Timuçin her bireyin kentin bir parçası olduğunu, sanatına bakarak o toplumun hangi durumda olduğunu anlayabileceğimizi belirterek edebiyat, politika ve diğer birçok alanda toplumun kalitesizleşmesine alıştığımızı vurguladı.

Başkanlığını Güven Arif Sargın'ın yaptığı 3. oturumda, Tanju Gültekin, "Mimarlık Hizmetlerinde Kalite Güvencisi" çalışma grubunun raporlarını sundu ve ardından çalışma grubu üyelerinden Rüksan Tuna bir değerlendirme yaptı.

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı V, ikinci günü Çetin Türkçü'nün başkanlığında "Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Eğitimi-1" başlıklı 4. oturumla başladı. Tahsin Yeşildere'nin "YÖK ve Üniversiteler" başlıklı sunuşunun ardından Arzu Erdem mimarlık eğitimi alanındaki hukuk sorunlarından bahsetti. En çok değişen yasanın YÖK yasası olduğunun altının çizildiği oturumda, üniversitelere araştırma görevlileri alınırken öğretim görevlilerinin etkilerinin sifıra indirildiği vurgulandı. Araştırma görevlilerinin uzmanlık alanlarına ait bilgi birikimleri yerine, ALES sınavı aracılığıyla matematik, Türkçe ya da yabancı dil gibi başka tür bilgilerinin sınanmasının yanlış olduğu belirtildi.

Emre Aysu başkanlığında başlayan 5. oturum aynı temayla sürdürüldü. Füsun Alıoğlu sunuşunda, ulusal ve uluslararası akreditasyon, mimarlık eğitiminde kademelenme gibi konulara değindi ve Mesleğe Kabul Kurulu'nun ivedilikle kurulması gerektiğini belirtti. Ardından İbrahim Numan "KKTC'de Mimarlık Eğitimi" başlıklı sunuşunu yaptı.. Emel Aközer'in "Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi" başlıklı sunuşunun ardından eğitimin kademelenmesi ve akademik ünvanlarla ilgili tartışmalar yapıldı.

"Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon" başlıklı oturumu Orhan Hacıhasanoğlu yönetti.

Selahattin Önür "MİAK Mimarlık Akreditasyon Kurulu Çalışmaları" başlıklı sunuşunda yapılandırmaya çalıştıkları kurulla ilgili bilgiler aktardı. Mimarlık eğitimi veren kurumların dış değerlendirme için inanacakları ve güvenecekleri bir akreditasyon kurulu olması gerektiğini belirterek kurulun amaçlarını ve ilkelerini anlattı.. MİAK'la ilgili değerlendirmelerde bulunan Zafer Ertürk, Türkiye'de "değerlendirme kültürü" kavramının henüz çok yeni olduğunu ve yaşamımızın bir parçası haline gelemediğini belirtti. MİAK'ı kurma girişiminde olan kişilere teşekkür ettikten sonra kurulla ilgili çeşitli eleştirilerde bulunan Ertürk'ün en büyük eleştirisi MİAK'ın Türkiye'ye uygun özgün bir model kuramamış olması oldu. Anadolu gibi çok kültürlü bir bölgede yaşadığımızı ve bu konuda kendi özgün modelimizi oluşturmamız, alıntı işler yapmamamız gerektiğini belirtti. Değerlendirmenin bir bütün olduğundan ve karşılıklı yapıldığından bahseden Ertürk, MİAK'ı oluştururken basitten başlayıp karmaşığa doğru gidelim tavsiyesinde bulundu. Daha sonra söz alan MİAK başkanı Nur Esin genel bir değerlendirme yaptı.

Cengiz Bektaş'ın başkanlık yaptığı 7. oturumda Mimarlık Eğitiminde Staj Çalışma Grubu'ndan Esin Kasapoğlu, grubun çalışmaları ile ilgili bilgiler verdikten sonra öğrenciler arasında "staj" konusu ile ilgili yaptıkları anketin sonuçlarını aktardı. Staj yapılan yerlerin öğrenciler tarafından değerlendirilmesinin iyi olacağını ve bu verilerin Mimarlar Odası'nda toplanarak öğrencilerin yararına sunulması gerektiğini belirterek, kamu kurumlarında staj olanaklarının arttırılmasını istediklerini ifade etti. Sunuşun ardından değerlendirme yapan Haluk Zelef, stajın eğitim ve çalışma hayatı arasındaki bir arayüz olduğunu söyledi. ODTÜ'den verdiği örnekte, Anadolu'dan gelen öğrencilerin oranının %31 olduğunu ancak Anadolu'da staj yapma yüzdesinin %5 olduğunu belirtti ve öğrencilerin daha çok İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde staj yapmayı seçtiklerini ifade etti. Zelef ODTÜ'de yeni bir staj yönetmeliği geliştirildiğinin bilgisini verdi. Öğrencilerin staj süresinin uzatılması konusunu ciddi biçimde düşünmeleri gerektiğini ve stajı, mezun olmak için bir zorunluluk olarak değil, gerçek hayatın ta kendisi olarak algılamaları gerektiğini vurguladı. Bektaş, oturumu kapatmadan önce, teknik gezilerin ve arkeolojik kazıların çok önemli olduğunu ve mutlaka staj olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtti. Mimarlık eğitiminin yalnız okulda

tamamlanamayacağını vurgulayan Bektaş, öğrencilerin kendi ülkelerinde nasıl bir tarih yattığını öğrendikten sonra mimarlık yapmalarının doğru olduğunu söyledi.

Kurultay'ın ikinci günü öğrenci forumuyla sona erdi. Kurultay'a daha önce yapılan öğrenci forumunda aldıkları kararları ve taleplerini aktaran öğrencilerin sunuşlarından sonra Mimarlık ve Eğitim Kurultay V Öğrenci Forumu Düzenleme Kurulu üyesi Ayşe Mutlu sunum yaptı.

Mimarlık ve Eğitim Kurultay'ının son günü, Hasan Topal başkanlığında “Meslek Yetkisinin Verilmesi ve Yetkinin Yenilenmesi” temasıyla başladı. Nur Esin “*Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi Çalışmaları*”, Mehmet Bozkurt “*Meslek Pratiği Mesleğe Kabul Kurulu Çalışmaları*” başlıklı sunuşlarını gerçekleştirdi. Mesleğe Kabul Kurulu'nun hukuksal alt yapısının henüz kurulmadığını belirten Bozkurt'un sunuşunun ardından Eyüp Muhcu konuyla ilgili değerlendirmelerde bulundu.

“Kamuda Mimarlık Hizmetleri” temalı 10. oturumu Nimet Özgönül yönetti. İlk kez dördüncü kurultayda oluşturulan çalışma grubunun MEK-V'teki yürütücüsü Kubilay Önal, “Kamuda Mimarlık Hizmetlerinde Yerelleşme ve Yerel Yönetimlerde Mimar İstihdamı” başlıklı sunuşunda Kamuda ve Özel Sektörde Ücretli Çalışan Mimarlar Kurultayı ile ilgili bilgiler aktardı ve bunun işlevsizleşen, işsizleşen ve işçileşen mimarlara örgütsel dayanışma ve örgütlenme çağrısı olduğunu söyledi. Türkiye'de belediyelerde çalışan mimar sayısını, belediye çeşitlerine, bölgelere ve illere göre ayrı ayrı değerlendirdi. İstatistikler sonucunda mimar istihdamının yetersiz olduğunu belirten Önal, bölge ve il düzeyinde belediyede çalışan mimar sayısıyla, metropol belediyelerinde çalışan mimar sayısı arasında dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliğin de ekonomik ve sosyal politikaların sonucu ortaya çıktığını belirtti. Bu konunun değerlendirmesini bir iktisat profesörü olarak Aziz Konukman yaptı. Değerlendirmenin ardından Bülend Tuna, belediyede mimarların hangi şartlar altında ve nasıl görev yaptıklarının irdelenmesi gerektiğini belirtti. Konukman, DPT'yi ve TÜİK'i Türkiye'deki mimar gereksinimini, kaç adet işsiz mimar olduğunu ve ne kadarının istihdam edildiğini ortaya çıkarmak üzere göreve çağırdı.

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı V'le ilgili genel değerlendirmelerin yapılacağı 11. oturumu Doğan Hasol yönetti. İlk kurultaydan bu yana sıkıntılar olsa da çok gelişme kaydedildiğini belirten Hasol, tüm oturulardan en çarpıcı teşhislerle ilgili yorumlarını aktardı. Ardından Atatürk'ün mimarlıkla ilgili çeşitli sözleriyle sunuşuna başlayan Oktay Ekinci, Türkiye'de geçmişten bugüne modern mimari arayışlarına örnekler verdi. Kurultay'ın ilk günü yapılan tüm açış konuşmalarından alıntılar yaparak, çeşitli noktalara vurgular yaptı. İkinci olarak söz alan Mücella Yapıcı, kültür ve sanatın alt bileşeni olarak eğitimin de bir endüstri haline geldiğini belirtti. Kurultaya en büyük eleştirisinin değişen mimarlık alanına hiç değinilmemiş olması olduğunu belirten Yapıcı, varolan sistemi değiştirmeye çalışmak yerine, ona ayak uydurup kendimizi korumaya almaya çalışmamızın yanlış bir adım olduğunu belirtti. Daha sonra söz alan Cafer Bozkurt, eğitimin üniversitede ortak başlaması gerektiğini, iç mimarlık, şehir ve bölge planlama, peyzaj mimarlığı gibi dallarda sonradan uzmanlaşma alınmasının daha doğru olacağını söyledi. Staj sisteminin bozukluğuna değinen Bozkurt, bürolara stajyer kabul edilmediğini, edilse de kimsenin onları eğitmediğini vurguladı. Son olarak söz alan Hakkı Önel, kurultayın, tüm aktörlerin özgürce düşünce üretebildikleri bir platform olduğunu, burada edindiğimiz bilgilerle bir ulusal mutabakata varıp varamayacağımızı ve bu mutabakatı bir siyasal iradeye dönüştürüp dönüştüremeyeceğimizi irdeledi. Tartışmalar sırasında ortaöğretimde tasarım kültürü ile ilgili dersler verilmesinin uygun olacağı görüşüne varıldı. Kurultay'da bir kez daha söz alan Bayındırlık ve İskân Bakanı Mustafa Demir'in danışmanı Feridun Duyguluer, Mimarlık ve Eğitim Kurultayı-III'ün bir ders kitabı niteliğinde olduğunun altını çizdi.

Kurultay Ahmet Eyüce başkanlığındaki forumla son buldu. Daha çok öğrencilerin dinlendiği forumda, kurultayda gündeme gelen çeşitli konular tartışıldı. Öğrencilere yeteri kadar söz hakkı verilmediği, öğrenci staj şartları, mimarlık eğitimi süresi, mimarlık okullarının sunduğu olanaklar, sürekli mesleki gelişim merkezinin amacı, Mesleğe Kabul Kurulu'nun oluşturulması bunlardan bazıları idi. Kurultay Başkanı Mehmet Şener Küçükdoğu ve Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna'nın kapanış konuşmalarıyla Mimarlık ve Eğitim Kurultayı-V sona erdi.

MİMARLIK VE EĞİTİM kurultayı-V

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ ÖĞRENCİ KOMİSYONU

Bu bildiri, MEK-V'in 'Öğrenci Forumu' başlıklı kısmında okunmuş, katılımcılarla paylaşılmıştır

2001 yılından itibaren iki yılda bir gerçekleştirilen, mimarlık ortamını, mimarlık eğitimini tartışmak, bu konuda ulusal ve uluslar arası sorunları tespit etmek ve çözümler üretmek amacıyla yapılan Mimarlık ve Eğitim Kurultayı'nın beşincisi 11-12-13 Kasım 2009 tarihlerinde, 'Kalite', 'Yetki' ve 'Sorumluluk' başlığı altında İstanbul Kültür Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Kurultaya hazırlık sürecinde, akademisyenlerin ve mimarların yer aldığı atölyeler, çalışma grupları oluşturulmuş, belli konu başlıkları altında çalışmalar yürütülmüştür.

Öğrenciler için ise yıl içinde Ankara, İzmir ve İstanbul'da yılın belirli tarihlerinde üç bölge toplantısı yapılarak öğrenci iradesi bu kurultaya dahil edilmeye çalışılmıştır. Hedefine ulaşma konusunda yetersiz kalan bölge toplantıları, öğrencilere göstermelik söz hakkı tanımının ötesine geçememiştir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Öğrenci Komisyonu, verimsiz bulunduğu bu bölge toplantılarını göz önüne alarak MEK 5 programı dahilinde 10 Ekim 2009 tarihinde kurultayın başlıklarını inceleyip tartıştığı, Ankara özelinde ayrı bir öğrenci kurultayı organize etmiştir.

Ankara'daki öğrencileri tartışmalardan haberdar etmek ve tartışmalara dahil etmek amacı ile düzenlenen bu kurultay kapsamında yapılan çalışmaların sonucunda MEK-V'te alınacak tutum belirlenmiş ve yazılı hale getirilerek detaylı bir bildiri ortaya çıkarılmıştır.

Öz olarak, çalışma yürüten grupların incelemelerinin paylaşıldığı ve değerlendirildiği kurultayda öğrenciler, yapmış oldukları hazırlık çalışmaları ışığında bu tartışmalara katılmak, eğitimdeki bu yeniden yapılandırma sürecine dair ürettikleri fikirleri belirtmek istemiştir. Ancak, atölyelere ve çalışma gruplarına dahil edilmeyen öğrencilerin, kurultay içinde söz

söyleme hakkı kısıtlanmış, tartışmalara katılımı sınırlandırılmıştır.

2006 yılından itibaren diplomalarından 'mimar' unvanı kaldırılmış, 'yetkin' duruma gelmek ve ünvanını almak üzere, meslekiçi eğitim ya da uzmanlaşma adı altında verilecek paralı kurslara mahkum edilmiş, 1 yıl 'staj' adı altında yetkin bir mimarın yanında çalışarak emeğinin sömürülmesi şart koşulmuş olan biz öğrencilerin, bu sürecin somuta bağlandığı MEK- V içinde söz söylemesi ve karar hakkına sahip olması bizlerin en doğal hakkıdır.

Kurultay başlıkları altında yaptığımız araştırmalar, değerlendirmeler ve etkinlikler, kuru muhalefet yapmaktan öte, tartışmalara düşünsel katkıda bulunmak niyetinde olduğumuzun en açık göstergesidir. Yaşımızın, deneyimlerimizin ve bilgi birikimimizin sınırlılığı gerekçe gösterilerek bu alandan nazikçe dışlanmamız, tartışmalara dahil edilmememiz demokratik olduğu belirtilen, olgun bir tartışma ortamı içinde kabul göremeyecek bir tutumdur.

Her fırsatta öğrenci üyeliğinin öneminden, öğrencilerin katılımının eksikliğinden bahseden ve bu sorunu aşmak üzere eylemliliğe geçmenin yollarını arayan TMMOB Mimarlar Odası, öncelikle öğrencilerin taleplerini dile getirebileceği ortamlar yaratmalı, aynı zamanda öğrencileri karar mekanizmalarına dahil etmekten kaçınmamalıdır.

MEK V kapsamında, çıkarılması ve göz ardı edilmemesi gerektiğini düşündüğümüz sonuçlar, sadece bir sonraki MEK' e dair değil, bundan sonra işleyecek olan tüm sürecin niteliğine ilişkin değerlendirmeler için yol göstermeli, öğrenci iradesinin katılımı somutlaştırılmalıdır.

İLK TMMOB KADIN KURULTAYI gerçekleşti

Kadın mimar, mühendis ve şehir plancıları iş yaşamında karşılaştıkları sorunları tartışarak, bu sorunlara çözüm önerileri oluşturmak, TMMOB içerisinde kadın örgütlülüğünü geliştirmek amacıyla 21-22 Kasım 2009 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryum'unda bir araya geldi. TMMOB tarihinde ilk defa gerçekleştirilen Kadın Kurultayı meslek yaşamı ve kadın örgütlülüğü konusunda önemli tartışmaların yapıldığı ve kararların alındığı hareketli bir buluşma olarak TMMOB tarihine damgasını vurdu.

TMMOB Kadın Kurultayı bir yıldır Türkiye'nin dört bir yanında süren hazırlık süreci içinde Marmara, Akdeniz, Ege, Karadeniz, İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde 7 farklı bölgesel çalıştay ve hazırlık toplantıları ile olgunlaştırıldı. Kurultay öncesi etkinliklerin amacı yaygın ve uzun süreli bir çalışma ortamı oluşturmak olduğu kadar, Türkiye'nin farklı bölgelerinde farklı sorunlar ile karşılaşan tüm kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarına ulaşabilmektir. Nitekim 21-22 Kasım 2009 tarihinde Türkiye'nin farklı bölgelerinden katılan yüzlerce kadın, sorunlarını tespit etmiş, çözüm önerilerini tartışmak için Kurultay salonunda hazır bulunuyordu.

Kurultay açılışında konuşma yapan Düzenleme Kurulu Başkanı ve EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Boran Başak Koç, Kurultay Düzenleme Kurulu Üyesi ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Gülay Odabaş ve EMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi Pınar Hocaogulları kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarının öğrencilik dönemlerinden başlayarak iş seçme, iş bulma, uzmanlık alanı oluşturma, vasma uygun istihdam, ücretlendirme, mesleki gelişim ve kariyer konusunda yaşadıkları toplumsal baskılar ve cinsiyet ayrımcılığı konularına vurgu yaptılar. Kurultay açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da bir konuşma ile kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarının çalışmalarına destek oldu.

Kurultay'da 54 yıllık TMMOB tarihinde ilk defa bir araya gelen kadınlar, bölgesel çalıştaylarda ve hazırlık toplantılarında oluşturdukları öneri kararları kıyasıya tartıştılar. Bu kararlar içerisinde ön plana çıkan konular kadının iş yaşamında özlük haklarının düzenlenmesi, cinsiyet ayrımcılığı ile karşılaştığında şikâyet mercilerinin ve müdahale mekanizmalarının oluşturulması, kadın mücadelesi ve toplumsal cinsiyet konusunda bilinç yaratılması yönünde mekanizmaların tanımlanması oldu. Kurultay'da yapılan önemli tespitlerden biri ise TMMOB içerisinde kadın temsiliyetinin az olmasıydı. Türkiye'nin farklı bölgelerinden yaşayan her kesimden kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarının kendi örgütlerinde temsiliyetlerinin sağlanması ve iş yaşamında karşılaşılan sorunların çözümüne dair pratik örgütlenme modellerinin oluşturulması üzerinde

önemle duruldu. Kurultay'da katılım sorunsalını ele alan öneriler de geliştirildi.

Çözüm önerileri yapılan oylamalarla birlikte Kurultay kararına dönüştürüldü. Kurultay kararına dönüştürülen önemli konulardan birisi TMMOB içerisinde kadınların örgütlenmesine dair. Alınan kararlar arasında her ilde Kadın Komisyonlarının oluşturularak, illerden sağlanan temsiliyetle kurulacak TMMOB Kadın Çalışma Grubu TMMOB içerisinde kadınların örgütlenme modelini tarif etmekte. İş yaşamında karşılaşılan sorunlara dair TMMOB Genel Kurulunda kararı alınan ancak hayata geçirilemeyen TMMOB Cinsiyet Ayrımcılığı Takip Sekreteryası'nın ivedilikle aktif hale geçirilmesi kararı da önemli kararlar arasında yer almakta. Bu modellerin yanında TMMOB, bağlı Oda ve Şube Yönetim Kurulları ile diğer organlarda en az %35 kadın kotası önerisi de karara dönüştürüldü.

Kurultay'da ayrıca Doğu Anadolu Bölgesi'nden katılan kadın katılımcılar, bu bölgede savaşın yıkıcı etkisine dikkat çekmesi ile, bu bölgelerde çalışan kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi için çalışma yapılması gerekliliği üzerinde duruldu.

TMMOB örgütlülüğünün aktif bileşenleri olma yolunda önemli çalışmalar yürüten kadın mimar, mühendis ve şehir plancılarının sorunlarının tartışıldığı ve önemli kararların alındığı bu Kurultay meslek odalarımızda ve üst örgütümüz TMMOB içerisinde başlatılmış olan toplumsal cinsiyet çalışmalarının önemli bir adımı olarak tarihe geçti.

ACE MİMARLIK MESLEĞİNDE EKONOMİK DARALMA DÖNEMİNİN SONA ERMESİ KONUSUNDA BELİRGİN İŞARETLER

görülmediğini açıkladı

Avrupa Mimarlar Konseyi'nin (ACE) 14 Ekim 2009 tarihinde açıkladığı ekonomik krizin Avrupa'daki mimarlık mesleğine etkilerine ilişkin araştırma sonuçlarına göre, geçmiş aylara kıyasla sonuçlarda görülen küçük olumlu işaretlere rağmen, ekonomik krizin mimarlar üzerindeki ciddi etkileri devam ediyor. ACE Mart 2009'dan bu yana her üç ayda bir mimarlara gönderdiği anket aracılığıyla krizin mimarlık mesleği üzerindeki etkilerinin izini sürüyor ve mimarlar için krizin biteceği dönemi tespit etmeye çalışıyor.

ACE'nin araştırmasına göre mimarlar geçen yıla göre daha az kötümser bir bakış açısına sahip ve elde edilen sonuçlarda az da olsa bir iyimserlik gözlemleniyor. Örneğin, Nisan 2009'da yapılan araştırmada mimarların % 65'i geleceğe kötümser bakarken, bu oran Eylül ayında % 56'ya düşüyor. Mimarların % 12'si önümüzdeki aylarda iş yükünün ciddi bir biçimde düşeceğini düşünürken, % 22'si küçük bir artış bekliyor.

Son anketin sonuçları mimarların ancak 2010 yılı içinde ekonomik krizin olumsuz etkilerinden sıyrılma ihtimalinin olduğunu ifade ediyor.

Bununla birlikte araştırmaya çeşitli ülkelerden gelen farklı cevaplar, ekonomik krizin etkilerinin Avrupa'nın her bölgesinde etkisini farklı bir şekilde hissettirdiğini gösteriyor. Bazı ülkelerde mimarlar (İrlanda, Macaristan, Polonya ve İspanya) çoğunlukla önümüzdeki üç ayda işlerin daha kötüye gideceğini düşünürken, bazı ülkelerdeki mimarlar (Almanya, Avusturya, Finlandiya ve İngiltere) iyileşme yaşanacağı kanısında yoğunlaşıyor. Bununla birlikte, kötümser görüşlerini bildiren bölgeler daha büyük bir çoğunluk oluşturuyor.

Anket sonuçlarının geneli, mimarlık ofislerinin % 37'sinin Eylül'den bu yana elemanlarını azaltma eğiliminde olduğunu gösterirken, % 21'i önümüzdeki aylarda daha fazla eleman azaltmaya gideceğini belirtiyor. Bununla birlikte, beklenen iş yükü dikkate alındığında daha iyimser bir tablo ortaya çıkıyor: Mimarlık ofislerinin % 24'ü daha çok iş almak konusunda iyimserken (bu yüzde Nisan sonuçlarına göre % 14 artmış durumda), kötümser olanların oranı % 48'den % 43'e düşüyor.

Mimarların iş yükünün % 45'ini oluşturan konut projeleri konusunda mimarların % 16'sı geleceğe olumlu bakıyor (Nisan ayındaki % 11'e göre artış), % 45'i ise geleceğe olumsuz bakıyor (Nisan ayındaki % 68'e göre düşüş). Mimarların % 23 iş yükünü oluşturan ticaret yapıları konusundaki beklentiler de benzer bir eğilim gösteriyor. Anket yöntemiyle hazırlanan Eylül ayı araştırmasının sonuçları, daha sağlıklı veriler yansıtmak amacıyla ülkelere göre ağırlıklı veri dağılımı yapılarak yayın olarak hazırlandı.

Anket sonuçlarına ilişkin sunuma ulaşmak için:

http://www.ace-cae.org/docs/aceinfo/overview/Third_Econ_Survey_Sept_09.pdf

SEYFİ ARKAN *Sempozyum ve Sergisi*

22-23 Ocak 2010 tarihleri arasında "Modernist Açılımda Bir Öncü: Seyfi Arkan: Mimarlık – Değişim – Özerklik" başlıklı sempozyum, İstanbul'da Arkan'ın uzun yıllar Şehircilik Kürsüsü'nde eğitim verdiği Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde gerçekleşiyor. 22 Ocak-14 Şubat 2010 tarihlerinde açılacak Seyfi Arkan retrospektif sergisi ise aynı mekânda izleyicisi ile buluşuyor.

Mimarlar Odası, Türkiye'nin mimarlık kültürüne katkıda bulunmuş ve bugün hayatta olmayan mimar(lar)ın anısını yaşatmak üzere, 2006 yılında bir Anma Programı'ni kurumsallaştırmanın ilk adımlarını atmıştı. Seçici Kurul bu program için Mimar Kemalettin'i seçmiş ve bu seçim mimarlık kamuoyuna duyurulmuştu. Mimarlar Odası, Anma Programı'nın 2008-2010 döneminde "Atatürk'ün mimari" olarak bilinen Seyfi Arkan'ı anılmaya değer buldu. Afife Batur, Ali Cengizkan, Müge Cengizkan, Derin İnan ve Bülend Tuna'dan oluşan Anma Programı Komitesi üyeleri, Seyfi Arkan üzerine yapılacak çalışmalar için "Modernist Açılımda Bir Öncü" temalı bir program belirledi.

Seyfi Arkan Sempozyumu
Bilimsel Komitesi:
Afife Batur, Ali Cengizkan, N. Müge
Cengizkan, Derin İnan, Bülend Tuna

Sempozyum Yürütücüsü
Ali Cengizkan

Program Yürütücüler
N. Müge Cengizkan, Derin İnan

Fotoğraflar Cemal Emden

Bilgi için: www.mo.org.tr/anmaprogrami

Oda'nın 2008–2010 çalışma dönemi içerisinde:

- Mimarın özgün çizimlerinin eksiksiz bir envanterinin çıkarılarak sayısal ortama aktarılması; ayakta olan yapılarının tespit edilmesi ve fotoğraflanması;
 - Mimarın yaşamı ve yapıtları üzerine retrospektif niteliğinde bir kitap;
 - Kitaba paralel olarak retrospektif bir sergi;
 - Mimarın çalışmalarının yanısıra dönemine de ışık tutan bir sempozyum;
 - Eserlerinin bulunduğu kentler için özel mimarlık rehberleri yayımlanması;
- için hazırlıklar yürütülüyor.

İlk etapta, ilgili tüm kurum ve özel arşivleri tarandı, Arkan'ın yazdığı / Arkan üzerine yazılan yayımlanmış yazı ve belgelere ulaşıldı ve Arkan'ın ayakta olan tüm yapıları 2009 yılı içerisinde mimar ve fotoğrafçı Cemal Emden tarafından fotoğraflandı.

22-23 Ocak 2010 tarihleri arasında “Modernist Açılımda Bir Öncü: Seyfi Arkan: Mimarlık – Değişim – Özerklik” başlıklı sempozyum, İstanbul'da Arkan'ın uzun yıllar Şehircilik Kürsüsü'nde eğitim verdiği Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde gerçekleşiyor. 22 Ocak–14 Şubat 2010 tarihlerinde açılacak Seyfi Arkan retrospektif sergisi ise aynı mekânda izleyicisi ile buluşuyor.

Sempozyum ardından yayımlanacak “Seyfi Arkan” kitabı ise, Arkan'ın mimarın yayımlanmış / yayımlanmamış tüm proje, yapı ve imar planlarının arşiv belgeleri ve güncel fotoğraflarıyla derlenecek katalogunun yanısıra; Türkiye modern mimarlığı ve Arkan üzerine sözü ve çalışmaları olan kişilerin araştırma ve değerlendirmelerini içerek sempozyum bildirileri, Arkan hakkında bugüne kadar yayımlanmış nitelikli makaleler, Arkan'ın hazırladığı raporlar, Arkan'ın ders notları, İller Bankası inşaatı sırasında tuttuğu günlükten örnekler, özel ve kurumsal yazışmaları içeriyor.

Arkan'ın oğlu Melih Şallı'nın açış konuşmacısı olarak katılacağı, İlhan Tekeli'nin “Seyfi Arkan'ın Yaşamı ve Mimarlığının Toplumsal Bağlamı” başlıklı çerçeve konuşmasını yapacağı sempozyumda, Zafer Akay, Afife Batur, Cengiz Bektaş, Bilgen Boyacıoğlu, Esin Boyacıoğlu, Ali Cengizkan, Ataman Demir, Şengül Öymen Gür, Göknıl Gürbüz, Ersen Gürsel, Abdi Güzer, Bilge İmamoğlu, Emre Madran, Ebru Omay Polat, Uğur Tanyeli, Han Tümertekin, Atilla Yücel, Haluk Zelef şu oturumlarda sunum yapacaklar:

- 1930'lar ve Modernitenin Türkiye Açılımı
- Türkiye'de Modern Mimarlık, Planlama ve Arkan
- Seyfi Arkan Historiyografisi 1: Yapılar, Türler, Belgeler
- Seyfi Arkan Historiyografisi 2: Yapılar, Okumalar, Değerler
- Seyfi Arkan Historiyografisi 3: Yapılar: Arkan Mirasının Korunması ve Değerleri
- Seyfi Arkan Historiyografisi 4: Katkılar, Kalıtlar ve Gelecek

ARTICLE 25'TEN MİMARLARA *haiti'ye yardım çağrısı*

Yoksulluk, açlık ve felaketler karşısında tasarım projeleri geliştiren uluslararası mimari yardım organizasyonu “Article 25”, bütün mimarları büyük bir deprem ile sarsılan Haiti'nin yeniden inşa sürecinde bulunmaya çağırdı.

Kaosa neden olan böylesine büyük çaplı bir doğal afetin ardından başlayacak olan yeniden inşa çabasında mimari uzmanlığın önemine işaret eden Article 25'ten Stephanie Johnston şöyle konuştu:

“Uzun vadeye yayılan yeniden kalkınma sürecinde, evlerini ve geçim kaynaklarını kaybeden kişilerin yaşadıkları sıkıntıyı hafifletmekte, güvenli ve yeni tasarım çözümleri sunan yapıcı çevre önemli bir rol oynar.” Johnston ayrıca Article 25'in Haiti'yi kurtarmak için yardım sözü veren bütün uluslararası sivil toplum kuruluşlarını ve yardım kuruluşlarını destekleyeceğini açıkladı.

Article 25, RIBA Başkanı Maxwell Hutchinson tarafından 2004 yılında Endonezya'da meydana gelen tsunami faciasının hemen ardından kurulmuştu. Kuruluş, 2005'teki Pakistan depreminden sonra depreme dayanıklı evlerin inşası konusunda yardımcı olmuştu. Article 25 halen pek çok ülkede yoksullukla savaş projeleri yürütüyor.

Haiti'de neler oluyor?

Kurtarma çalışmaları için başta Küba olmak üzere pek çok ülkenin yardım gönderdiği ülkede ölü sayısının artmasından endişe ediliyor. Haiti Devlet Başkanı deprem nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısını “30-50 bin arasında” olarak açıklamıştı.

Önemli bölümü harabe haline gelen kentte yaralıları taşımak için ambulansların yetişmediği ve ambulans olarak polis araçlarının kullanıldığı, içme suyu sıkıntısının ciddi düzeyde olduğu doktorların göçük altından kurtulan yaralıların susuzluk nedeniyle ölebileceği uyarısında bulunduğu gelen bilgiler arasında.

Haiti'nin başkenti Port-au-Prince'de iki gün önce en az 7 şiddetindeki deprem ile sarsılmıştı.

Kaynak: mimarizm Haber, *The Architects' Journal*'dan ve *milliyet.com.tr*'den derlenmiştir.

DÜNYA SOSYAL FORUMU ULUSLARARASI KONSEYİ STRATEJİ TARTIŞMASI

krizle yüzleşme tartışma taslağı

Sunuş

Alternatif küreselleşme hareketi, kapitalist küreselleşmenin neoliberal evresinden daha aydınlık bir gelecek sağlayabileceği iddiası taşıyan, sistem karşıtı bir hareket olarak kendini göstermektedir. Yaşanan küresel krizin bazı ciddi sorunlar yaratırken aynı zamanda yeni perspektifleri ve fırsatları da açığa çıkardığını anlamamız ve anlatmamız gerekiyor.

Yıllardır alternatif küreselleşme hareketi, özellikle, neoliberal ideolojinin emri altındaki emperyalist kapitalizme hem teorik hem de pratik alternatifler arama uğraşını sürdürmektedir. Küresel finans krizi, egemen neoliberal düzeni epeyce sarstı. Finans krizinin etkileri, bugüne kadar kapitalist düzenin başka taraflarına da nüfuz etmiş durumdadır. Neoliberal düzenin böyle zayıflaması, bir yandan alternatifini gündeme getirmek için çok fazla fırsat yaratıyor şeklinde görülebilen, öte yandan zaten yoksullaştırılmış halkın, gıda ve istihdam rejimlerinin üzerindeki doğrudan etkileri, acilen alternatif perspektiften dile getirilmesi gereken kaygı verici gelişmelerdir. Hem Dünya Sosyal Forumu'nun Uluslararası Konseyi hem de forum süreci, bu gelişmeleri büyük bir ciddiyetle ve devrimci zihniyetle ele almalıdır.

Alternatif Küreselleşme Hareketi Alternatif küreselleşme hareketi, değişik ifadeleri olan, önceden belirlenmiş yazgıya hayır sözünden doğmuştur ve yeni bir umuda gebe; “başka bir dünya mümkün” iddiasının anlamı budur. “Tarihin Sonunu” ya da “Medeniyetler Şokunu” yaşamıyoruz. Alternatif küreselleşme hareketinin stratejisi, dayanışma, özgürlük, barış ve demokrasiye vurgu yapan toplumsal yurttaş hareketlerinin amaç birliği yapması etrafında şekilleniyor. Hareketler yeni ittifaklar ve dayanışma ilişkileri kurmak için mücadelelerini, pratiklerini, reflekslerini ve gelecek projelerini DSF bağlamı içerisinde karşılaştırıyorlar. Ayrıca farklılıklara, öz-yönetim etkinliklerine, işbirliğine ve hiyerarşi yerine “yataylığa” dayanan yeni bir politik kültür de yaratıyorlar.

Forumlar aracılığıyla stratejik bir yönelim açığa çıktı: herkesin temel haklardan yararlanması eğilimi. Küresel

sermaye piyasasının denetimi yoluyla kendisini küresel pazara uydurmasını her toplumdan talep eden egemen düşünüş biçimine bir alternatif yaratılması eğilimidir. Bir toplumu örgütlemenin tek kabul edilebilir yolunun piyasa denetimi olduğu, karşı konulamaz bir gerçek olarak bize dayatılmaktadır. Aksine biz, toplumları ve dünyayı, herkesin temel haklardan yararlanabileceği bir temel üzerinde örgütleme önerisini destekledik. Bu ortak yönelim, hareketlerin bir amaç etrafında birleşmesine anlam yüklemekte ve hareketlerin her birinin gelişiminde görülebilecek yeni bir dönüşüm kültürüne yol açmaktadır.

Hareketin içinde süren tartışmalarda, hem toplumsal dönüşüm modeli ve kalkınmanın özü sorunu hem de bizi her defasında devlet ve devletin partilerle bağlantısı tartışmasına döndüren stratejik iktidar sorunu öne çıkıyor.

Alternatif küreselleşme hareketi sosyal forumlarla sınırlı değildir; fakat forumlar sürecinin hareketin içerisinde özel bir rolü vardır. Alternatif küreselleşme hareketi sürekli genişliyor ve gittikçe derinleşiyor. Hareket on yıldan daha kısa bir süre içinde coğrafi, toplumsal ve tematik genişlemeyle birlikte, yarattığı etki bakımından da kayda değer bir artış yaşamaktadır. Her şeye rağmen mevcut kriz pek çok bakımdan hareketin çoğu analizini doğrulamış ve direniş çağrılarını haklı çıkarmış olsa bile, galip geldiği söylenemez. Alternatif küreselleşme hareketi, uzun erimli gündemiyle tarihsel bir harekettir. Önceki üç tarihsel hareketi genişletir ve canlandırır: tarihsel bağımsızlık (decolonisation) hareketi (bu açıdan alternatif küreselleşme hareketi ortak küresel projenin menfaatine olacak şekilde Kuzey-Güney temsiliinde önemli değişiklikler yaptı), tarihsel işçi sınıfı mücadeleleri hareketi (bu açıdan küresel bir toplumsal yurttaş hareketine doğru bir değişim sürüyor) ve 1960-70'lerde başlayan demokrasi mücadeleleri hareketi (ve bu açıdan sovyetizmin 1989 yılında çöküşünden ve zapturapt ideolojilerinin neden olduğu gerilemelerden sonra demokratik ihtiyacın canlanması). Bağımsızlık mücadeleleri, toplumsal mücadeleler, demokratik hak ve özgürlük mücadeleleri, alternatif küreselleşme hareketinin tarihsel referans noktasını ve kültürünü temsil eder.

Belém Dünya Sosyal Forumu (DSF), alternatif küreselleşme hareketinin yeni bir boyutunu meydana çıkardı. Dünya çapındaki ekosistemin tam ortasında yer alan Amazonlarda toplanan DSF, ekolojik kriz ve toplumsal kriz arasındaki çelişkiler ve birlikteliğe ilişkin önemli bir sorunu gündeme taşıdı. Latin Amerika'daki yeni toplumsal yurttaş hareketi -yerli halklar, kadınlar, işçiler, köylüler ve topraksızlar ve toplumsal dayanışma ekonomisi arasındaki ittifak- DSF'na damgasını vurdu. Bu yurttaşlık hareketinin toplumsal ve politik taraflar arasında inşa ettiği yeni ilişkiler, yeni rejimlerin doğmasına yol açmaktadır. Bunlar bir yandan demokratik hak fikrini canlandırırken öte yandan emperyalist hegemonyanın, esasen ABD'nin karşısında durmaktadır. Toplumsal hareketler ile Venezuela, Bolivya, Ekvator, Paraguay ve Brezilya gibi ülkelerin devlet iktidarı arasındaki ilişki, özünde barındırdığı bütün çelişkilere ve sürdürülebilirlik sorularına rağmen, yeni tarz bir toplumsal dönüşüm umutlarını yeniden ateşledi. Ancak toplumsal hareketler ve rejimler arasındaki bu yeni ilişki biçiminin Afrika, Asya, Arap dünyası gibi diğer bölgelere, özellikle Nepal gibi bir ülkedeki yeni rejim biçimi düşünüldüğünde, nasıl genişleyeceği de dahil birçok sorun varlığını sürdürüyor.

Küreselleşmenin Krizi

Alternatif küreselleşme hareketi, neoliberal evresindeki kapitalist küreselleşmenin krizi olarak nitelenebilecek bir küreselleşme kriziyle karşı karşıyadır. Bu kriz hareket için sürpriz olmadı; çok önceden öngörülmüş ve ilan edilmişti. Bu yapısal bir krizdir; yani, ekonomik ve sosyal, ekolojik, jeopolitik ve ideolojik bir krizdir. Şimdi birbiri ardına gelen finans, para, gayri menkul, gıda krizleri ve ekonomik kriz, daha derin bir krizin tezahürleridir. Doğruluğu tartışma götürür olsa da, bir çok kişi bunun aynı zamanda bir medeniyet krizi olduğunu da ileri sürebilir.

Üç önemli sorun, küresel düzeyde mevcut durumun gelişimini belirler ve her düzeyde (küresel, bölgesel, ulusal ve yerel) toplumsal dönüşüme damgasını vurur. Egemen sistem üçlü bir krizle karşı karşıyadır: *küresel ekolojik kriz* apaçık hale geldi; *neoliberalizmin krizi* ve Birleşik Devletlerin hegemonyasının sona ermesiyle ortaya çıkan *jeopolitik kriz*. Birleşik Devletlerin hegemonya krizi, hızla derinleşiyor. Amerika'nın hegemonya krizine her bölgenin tepkisi farklı olduğu için önemli bölgelerin gelişimi daha çok farklılaşıyor. Sözde medeniyetler savaşına ve çok reel, sonu gelmez savaşa karşı verilen mücadele, alternatif küreselleşme hareketinin önceliklerinden birisini oluşturur.

Neoliberal evre, bir ayağı çukurda olmasa bile yine de bayağı sarsılmış görünüyor. Yeni finans krizi özellikle ağır bir krizdir; fakat yine de bu dönemin ilk finans krizi olmadığı unutulmamalıdır (Asya, Arjantin, Meksika finans krizleri hafızalarımızdaki canlılığını korumaktadır) ve tek başına neoliberalizmin güçten düşmesini yeterince anlatmaz. En dikkate değer olan, muhtelif krizleri oluşturan unsurlardır. Para krizi, döviz kurlarının yeniden ayarlanmasıyla ilgili belirsizliği artırır. Birleşik

Devletlerdeki gayri menkul krizi, aşırı borçlanmanın büyümenin motoru olarak oynadığı rolü ve sınırlarını açığa çıkarıyor. Enerji krizi ve iklim krizi, dünya çapında ekosistemin ve dolayısıyla kalkınmanın sınırlarını açığa çıkarıyor. Fevkalade vahim durumdaki gıda krizi, temel dengeyi daha çok gündeme getirir. Her toplumda ve ülkeler arasında var olan eşitsizliklerin ve ayırımcılıkların derinleşmesi, çatışmaların ve savaşların şiddetlenmesi ve etik ve ahlaki kriz üreten değerlerin çatışması gibi olumsuz sonuçlar doğurarak kritik bir düzeye ulaşıyor.

Uluslararası ekonomik sistemi düzenlemekten sorumlu olan kurumların (IMF, Dünya Bankası, DÖ) artık meşruiyeti kalmadı ve çaresizce kendilerini yenilemeye çalışıyorlar. G20 olarak kamufle edilen G8, kendisini krizin çözümleyicisi gibi sunuyor. 20 ülke dünya nüfusunun üçte ikisini temsil ettiği için tabii ki G20'nin temsil yeteneği G8'den daha fazladır. Buna rağmen, dünya halklarını temsil etme yetkisi olmadan kendini yönetim kurulu ilan ederek gayri meşru durumunu sürdürüyor. G20 birçok sorunun kaynağı olduğu halde nasıl kendisini bir çözüm gibi sunabildiği merak konusudur. 1977 yılında G8'in öncüsü, petrol üreten ülkeleri petrodolarları yeniden kullanıma sokmaya ve bankaları çok fazla incelemeyen borç vermeye çağırarak borç krizi yaratmıştı. Böylelikle, yoksul ülkelere karşı petrol üreten ülkeleri harekete geçirerek Güney ülkeleri cephesini parçaladı. Bugün aynı stratejiyi gelişen ülkelerle deniyor. Ve Çin, Brezilya ve Hindistan'ın da şu anda aralarında yer almaktan gurur duyduğu, ekonomik olarak güçlü ülkelerin ince ayar yaptığı planlara bu gelişen ülkelerin itaat etmesi bizi dehşete düşürmektedir.

Ve sırada Birleşmiş Milletler var! Elbette Birleşmiş Milletlere daha yakından baktığımızda güven duymak zordur. Kaçınılmaz radikal reformlar söz konusu olduğunda, bütün bu devlet başkanlarına bakmak güven vermez. Ancak yine de Birleşmiş Milletler bazen kendini aşmayı ve kendisini oluşturanlardan daha iyi duruş sergilemeyi başarmaktadır. 1980lerden itibaren G8'in marjinalleştirme çabalarıyla karşı karşıya kalmasına rağmen, Birleşmiş Milletler sistemi, 1992 yılında Rio de Janeiro Çevre ve Kalkınma Konferansı ile başlayarak küresel konferanslar düzenledi ve sivil toplumla ittifaklar oluşturmayı başardı. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Seçmeli Protokolünün kabulü bunun bir örneğidir: neredeyse bütün devletlerin karşı çıkmasına rağmen kabul edildi. Birleşmiş Milletlerin özünde yer alan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, toplumsal ve entelektüel güçlerin ittifaklarının sistemin ötesine geçmesini ve sistemin kendisini de sınırların ötesine geçmeye zorlamayı mümkün kılar. Şüphesiz tartışmalı olmakla birlikte, Birleşmiş Milletler hâlâ bütün yönetim organlarının üzerindedir. Churchill'in demokrasi konusunda söylediği gibi, Birleşmiş Milletler uluslararası sistemlerin en kötüsüdür ancak daha iyisi henüz bulunamamıştır.

Kriz Üzerine Düşünceler
Krizin süresi ve geleceği ile ilgili belirsizlikler sürüyor. Konunun Brauderci analizi, bir Kondratiev dalgası sonu hipotezine zemin hazırlar. Muhtemelen yeni devre, gelecek 25 ila 40 yılı karakterize edecektir. Bu önceden saptanamaz ve olası birkaç çıkış yolu vardır. İdeolojik bakış açısından hareketle, neoliberalizm krizi, sistem içerisindeki çelişkileri keskinleştiren alternatif küreselleşmenin gücünün artmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Her şeye rağmen neoliberalizm krizi yine de kendisinin kaçınılmaz olarak ortadan kalkacağı anlamına gelmez. Üstelik, sistemin egemen düşünce biçimine göre alternatif küreselleşme hareketi, sistem karşısı tek hareket değildir. Çeşitli fundamentalist hareketler de egemen akımla çatışabilir.

Orta vadede iki önemli eğilim olasıdır. Her eğilim için farklı değişkenler mümkündür. Birinci eğilim, neoliberalizmle savaş ya da devletin ekonomiyi kontrol ettiği başka biçimlerle karşı karşıya gelen ve aynı zamanda muhafazakar özelliği ağır basan eğilimdir. İkinci eğilim ise, kapitalizmin neo-Keynesci ve ekolojik reformdan ya da “Yeşil Yeni Düzen” şeklinde kapsamlı reformdan geçirilmesi eğilimidir. Alternatif küreselleşmeci bir sonuç, küresel olarak koşullar olgunlaşmamış olduğu için kısa vadede pek mümkün değildir; fakat, alternatif küreselleşme hareketinin güçlendirilmesinin olası sonuçlar üzerinde etkisi olacaktır. Bu nedenle, alternatif küreselleşme hareketinin genişlemesi ve güçlenmesi, bu aşamada farklı dünya düzeni gibi bir şeyi şekillendirmek için hem bir fırsat hem de bir karşı duruştur...

Tıpkı neoliberalizmin 1979 ve 1985 yılları arasında var olan eğilimlere dayanarak ortaya çıkması gibi, gelecek 5 ile 10 yıl içerisinde yeni ekonomik rasyonalitenin somutlaşması mümkündür. Bu ufukta beliren dönemden sonra neyin ortaya çıkacağı ile ilgili tartışma sürüyor. Immanuel Wallerstein kapitalizmi gelecek 30 ile 40 yıl içinde aşmanın tarihsel olarak mümkün olduğunu gündeme getirerek, 100 yıllık -hatta yüzyıllar süren- dönemin tersine çevrileceği hipotezini ileri sürdü. Bu durum alternatif küreselleşmeciliğe yeni bir anlam yükler. Alternatif küreselleşme hareketinin gelecek on yıl içerisinde bütün yaratıcı ve örgütsel enerjisini buraya yöneltmesi gerekir.

Küresel krizin tehlikeleri
“Krizi” betimleyen eski ve saygıdeğer Çin ideogramı, her iyi diyalektikte olduğu gibi, iki çelişik karakteri birleştirir: “tehlikeler” ve “fırsatlar”.

İlk tehlike yoksullukla ilgilidir. Egemen güçlerin aradığı krizden çıkış yolu, krizin faturasını önce ayırımcılığa ve sömürgeciliğe maruz kalanlardan başlayarak yoksullara ödetmekten ibarettir. Aynı zamanda orta sınıfları küçültmekten ibarettir. Ve bu yeterli değilmiş gibi muhtemelen bazı varlıklı kategorilere de

ödettirilecektir. Bu yaklaşımın ne kadar makul olabileceği soruları bir yana, eğer gerçekleşirse, keskin çelişkiler öngörülebilir.

Bu tür çözümlerin uygulanması için baskıya, toplumsal hareketlerin suç sayılmasına ve dayanışmanın cezalandırılmasına; terörizmin kullanılmasına, politik uçlara yönelik ırkçı, İslam düşmanı ve milliyetçi ajitasyona dayalı zapturapt ideolojisine; göçmenler ve ayırımcılığa uğrayanlar gibi günah keçilerinin sömürülmesine ihtiyaç olacaktır. Bazı bölgelerde bu gelişme, otoriter ve baskıcı rejimlere ve hatta faşizan popülizmlere kadar ileri gidebilir.

Krize yönelik ağır basan başka bir çözüm de, marjinalleşebilecek ve yıkılabilecek ülkelerin hedeflenebilmesidir. Savaş riskleri de büyük krizlerin klasik bir ürünüdür. Dünyanın zaten savaşta olduğunu ve yaklaşık bir milyar insanın savaş bölgelerinde yaşadığını unutmayalım. Çatışmalar sürekli ve istikrarsızlaştırma sistematiktir. Toplumların militarizasyonu, küresel apartayd, güçlülerin zayıflara karşı savaşıyla ve işkencenin olağanlaştırılmasıyla birlikte savaş biçimleri de değişti.

Tehlikelere karşı mücadele etmek için direnişleri güçlendirmek, özgürlük, demokrasi ve barış için ittifakları ve koalisyonları genişletmek zorunda kalacağız.

Küresel krizin sunduğu fırsatlar

Krizin tehlikeleri biliniyor; sunduğu fırsatlar ise daha az biliniyor. Krizlerin sunduğu altı fırsatı hatırlayalım.

Birincisi, neoliberalizmin ideolojik yenilgisi, devletin kamuya müdahale gücünü artırır.

İkincisi, servetin yeniden dağıtılması ve yerli pazarın dönüşü, gelir istikrarı ve güvencesi, sosyal koruma ve kamu hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi ihtimalini geri getirir.

Üçüncüsü, ekolojik uyarı, toplumsal kalkınma tarzında bir dönüşümü gerekli kılar.

Dördüncüsü, aynı hattı izleyerek, politik temsil modelinde yaşanan kriz hem sosyal demokrasi ve katılımcı demokrasiyi hem de yeni iktidar fikirlerini güçlendirir.

Beşincisi, Kuzey ile Güney arasındaki yeni denge, yeni bir bağımsızlık (declolonisation) evresi ve yeni bir dünya jeopolitiği başlatıyor. Buna, gezegenin yeni iskan biçimleri olan, yeni bir kentleşme ve göçler eşlik eder.

Altıncısı ve sonuncusu, küresel yönetim ve denetim sistemi, küresel düzeyde toplumsal dönüşümün tasarlanmasını ve denetlenip yönetilmesini olanaklı kılar. Küresel yurttaşlık perspektifi başlatır.

Alternatif küreselleşme hareketi, bu fırsatları kapsamaya ve güçlendirmeye yönelmelidir.

Bu fırsatların hiçbiri, müdahale olmaksızın kendiliğinden gelmeyecektir. Ancak direnişler büyürse ve toplumsal ve ekolojik mücadeleler, özgürlükler için ve savaşa karşı verilen mücadeleler daha güçlü olursa daha iyi koşullar sağlanmasına zemin hazırlayabileceklerdir. Her zamankinden daha kuvvetli bir neden vardır; çünkü kriz aynı zamanda, yeni baskı biçimlerine eğilim gösterecek olanlarla kapitalizmin radikal reformuna doğru savrulacak olanlar arasında bölünecek olan yönetici seçkinler için de fırsatlar sunuyor. Bu radikal reform, kaçınılmaz değildir fakat imkansız da değildir. Yalnızca seçkinlerin mevcut iktidar biçimlerini korumak için başvurduğu bütün yollar yetersiz kaldığında güvenilir olacaktır. Özellikle 1929 krizinden sonra Roosevelt'in açığa kavuşturduğu Yeni Düzen ile birlikte kapitalizm, toplumsal ilişkilerini, kapitalizmi sürdürerek “devrimcileştirme” kapasitesine sahip olduğunu gösterdi.

Alternatif küreselleşme hareketi, radikal reform girişimleriyle her zamankinden daha fazla karşı karşıya kalacaktır; çünkü, alt sınıflar açısından krizin başlangıçtaki, ağır evresinden çıkmak için atılacak adımlarla ilgili sorunlar sıkıştıır. Aynı şekilde, orta vadede muhafazakâr eğilimle reform eğilimi arasında bir denklik yoktur. Bu reformların krizin üstesinden gelme kapasitesi ve insanlığın gerçek kurtuluşunu sağlama konusundaki yetersizliğiyle ilgili sorular yanıtlanmadan kalır. Dahası, hareket içinde bu sorularla ilgili değerlendirmeler farklılık gösterecektir. “Yeşil Yeni Düzen” şeklinde fazlasıyla basitleştirerek adlandıracağımız bu reformların cazibesine kapılan politik güçlerin karşısında alınacak konum, ülkelerdeki ve büyük bölgelerdeki duruma ve çeşitli koşullara göre tanımlanmaya devam edecektir. İki soru zaten sorulmuş durumdadır... Neoliberal / muhafazakar güçlerle reformcular arasındaki asgari reformlara, yeşil ve otoriter rejimlere dayalı ittifakı nasıl engelleyebiliriz? Reform hareketlerini alt sınıfların yararına olacak şekilde radikalleştirmek nasıl mümkün olabilir?

Alternatif küreselleşme hareketi, olası ilerlemelere ilgisiz değildir ve katlanması zor durumlara müdahale etmekten ve önlemekten çekinmemelidir. Aynı zamanda hareket içindeki çoğunluk, radikal dönüşümlerle de ilgilidir ve çok ciddi bir şekilde krizin hazırladığı kapitalizmi aşma olanaklarını kullanır. Bu kapitalizmi aşma uzun vadeli bir iştir ve önceden belirlenemez. Günümüz toplumundaki kapitalist toplumsal ilişkilerin feodal toplumlarda açığa çıkmış olması gibi, bunun habercisi olan toplumsal ilişkiler zaten vardır. Bunlar yenidir ve tamamlanmış ilişkiler değildir; bunlar toplumsal pratiklerde ortaya çıkan fakat kendisini egemen ilişkilerden tamamen kurtarmamış girişimlerdir. Kopuş, eski toplumsal ilişkilerin ortadan kaldırılmasıyla değil, zamanla yeni ilişkilerin egemen olmasıyla, eski toplumsal ilişkileri tabi kılmasıyla ve onları kökten dönüştürmesiyle

gerçekleşir. Eski dünyadan doğan yeni dünya tedrici bir şekilde inşa edilir; yaşanan çelişkilerden çıkar ve yenilerini yaratır. Alternatif küreselleşme hareketi, direnişler ve devrimci toplumsal pratikler aracılığıyla bu yeni ilişkileri içinde taşır. Sosyal forumlar, onların denendiği ve görünebildiği yerlerdir. Aynı zamanda, kapitalist ilişkilerin yeniden üretimini takviye edebilecek şeyleri yeni perspektifler olarak ilan edilenlerden ayırt etmeyi mümkün kılan eleştirel entelektüel çalışmayı da kolaylaştırırlar.

Alternatif küreselleşme hareketi bugün üç düzeyde harekete geçmelidir:

Kısa vadede tehlikelere karşı direnişleri güçlendirmelidir.

Orta vadede nüfuz sahibi olmalı, reformcuların stratejileri üzerinde nüfuz sahibi olmalıdır.

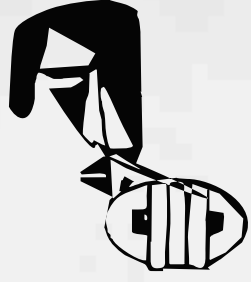
Uzun vadede dönüştürmeli, kapitalizmi aşmak amacıyla dönüştürmelidir.

Her bir fırsat açısından her şeyden önce krizin neyi öne çıkardığını ve sistemin korunmasını engellemek için neye karşı mücadele edilmesi gerektiğini ve taşıdığı tehlikeleri belirtmek önemlidir. O halde, su yüzüne çıkan ve reformcuların tahayyül ettiği ve radikalleştirilmesi gereken planların belirlenmesi önem taşır. O halde, yükselecek olanın ana hatlarıyla taslağının çıkarılması ve radikal dönüşümün şartlarını ve koşullarını ve radikal dönüşüm için olası fikirleri belirlemek önemlidir.

Ve şimdilik sonuca ulaşmak

Krizin sunduğu fırsatlara ilişkin bu düşünceler, yeniden düzenleme ile daha radikal perspektiflere tekabül eden kopuşun birbiriyle iç içe olduğunu gösterir. Alternatif küreselleşme, direnişlerin sağlayabileceği potansiyeli, mevcut pratikleri ve entelektüel gereksinimleri öne çıkararak küresel krizden kurtulmak için birkaç farklı konfigürasyonlar halinde bir perspektif sunar. Otoriter ve baskıcı muhafazakarlara karşı direnişleri teşvik ederek, toplumsal modernizasyon taleplerini, özgürlük ve demokrasi koalisyonlarını güçlendirmemize imkan sağlar. Neo-liberaller ve neo-Keynesçiler arasında bir ittifak yoluyla oluşacak yeni bir hegemonik bloğa karşı savaşmamıza ve küresel Yeşil Yeni Düzeni sınırlarının ötesine geçmeye zorlamamıza imkan tanır. Mümkün olan başka bir dünyayı karakterize edecek alternatifleri ana hatlarıyla tasarlamamıza imkan tanır. Daha ileri gitmemize imkan tanır. Yeni bir kolektif kurtuluş projesi gündemdedir. Kapitalizm ölümsüz değildir; kapitalizmi aşma sorunu güncel bir konudur. Ve mümkün olan dünyayı tanımlamaya ve yaratmaya şimdi başlamalıyız.

http://www.sosyalforum.org/index.php?option=com_content&task=view&id=240&Itemid=34

dalgınlık
Mustafa Fethi

Dalgınlık hastalığına kapılmıştı son günlerde. Bir yerden bir yere giderken başına olmadık işler gelmesinden korkar olmuştu. Karşıdan karşıya geçmeye çalışırken bir belediye otobüsü, bir otomobil, belki de bir motosikletin gazabına uğramak, üst geçitten inerken merdivenlerden yuvarlanmak, kaldırımın ortasına dikilmiş bir reklam panosuna ya da kaldırımda otomobillere cebren ve hile ile kazandırılmış park yerlerini korumak için dikilmiş demir çubuklara çarpıp yaralanmak, kaldırımda bir çukura düşmek ya da yerinden oynamış bir kaplama taşına takılmak... Of, of! Nasıl bir memleketti burası?

Yerel yönetim seçimleri yapılabildi çok olmamıştı. Onca umut bağladıkları yeni yöneticiler iş başına geldiklerinde “enkaz devraldık” dediler, “...bize zaman tanıyın, katılımcı, demokratik, saydam, yeni toplumcu belediyecilik nasıl yapılmış, göreceksiniz!”

Bunları duydukça kendine kızıyordu. Dalgınlık olur da, bu kadar olur! Bu yeni hastalığına bir çare bulmalıydı... Hem de acilen! Seçim öncesinde de dalgınlığına gelmiş, “...nasıl yani?” diye sormak aklına gelmemişti. Ne demekti “yeni toplumcu”? Mesela “serbest piyasacı Marksizm” filan gibi bir şey mi? Bu çok şaşırtıcı olurdu doğrusunu isterseniz (sağ olası Hakkı Devrim). Gerçi 12 Eylül'den beri onu hiçbir şey şaşırtmaz olmuştu. Muhafazakar Thatcher, Cumhuriyetçi Reagan ile buluşup Komünist Gorbi ile işbirliği yaparak dünyayı Adam Smith'in hayal ettiği gibi değiştirmeye kalktığında yerli çömezleri de boş durmamışlar, takunyalarını ayaklarına taktıkları gibi memleketin ipliğini pazara çıkarmışlardı. Ama durumdan vazife çıkaran Komünist Çin'in boğaz tokluğuna çalışan işçilerinin kanserojen boya ile imal ettikleri iplikler daha ucuz olunca... Aman Tanrım, neler diyorum ben? Vah Mao vah! Vah Dünya vah!

Yaya üst geçidinin kıyısından zar zor geçerek köşeyi döndü. Bunu yapabilmesi için kaldırımdan araç yoluna inmesi gerekiyordu, ki öyle yaptı, bir taksinin altında kalıyordu az kalsın. Şoför kafasını pencereden çıkarıp “dikkat etsene kardeşim” diye azarlardı. Boğazına bir şey düğümlendi. Nefes almakta bile güçlük çeker oldu. “Ama” diyecek oldu. Diyemedi. Yutkundu. Taksici de basıp gitmişti zaten.

“Bu üst geçitlere dava açılmalıydı...” diye düşündü. “Kaç kere söyledim, dinleyen kim?”

Yeni toplumcuların Kent Konseyi toplantısında seçimler yapıldığında da dile getirmişti. Hem de yazılı önerge ile. Kentsel çevre standartları yapılmalı, bunun için bir çalışma grubu kurulmalıydı. Ama katılımcı Belediye Başkanı aynı zamanda Kent Konseyi Başkanı olarak aday gösterilince başka adayın çıkmadığı Genel Kurul sonunda gördü ki, önergenin yazılı olması işe yaramamıştı. Yerel yönetimin yerel yöneticileri önceden kararlaştırdıkları çalışma gruplarını istedikleri gibi kurmuşlardı çoktan.

Konur Sokağa girdi. Çöplerden sızan atık yağlardan nokra tutmuş, üzerinde katran gibi bir tabaka oluşmuş taşlara basmamak için yönünü değiştirmeyi unuttuğuna hayıflandı. Adım attıkça ayakkabısı yere yapışır gibi oluyor, yerden cık cık ses çıkıyordu.

Önce “...bu işe el atarlar yakında, daha seçileli ne oldu şunun şurasında...” diye düşündü. Aslında altı ay olmuştu. “Zaman ne çabuk geçiyor...” dedi kendi kendine, “...farkına varmıyor insan...”

Zaten dalgınlık hastalığına tutulmuştu son günlerde...

40 YILLIK ÖZVERİ VE İNANMIŞLIK

Arif Şentek

Gürol Gürkan (Sağda)

Mimarlar Odasında 1960'ların sonlarında başlayan değişim sürecine etkin katkıları bulunan dostumuz, arkadaşımız, ağabeyimiz Gürol Gürkan'ı 7 Aralık günü İzmir'de yitirdik.

Gürol Gürkan, Oda içinde kendisine önerilen her görevi özveri ile üstlendi, yönetim kurullarında, komite ve komisyonlarda, yarışma jürilerinde görev aldı. TMMOB'de, Mimarlar Derneğinde çalıştı. Odayı yurt içinde ve yurt dışında çeşitli toplantılarda temsil etti. Çoğu meslektaşımız onu, başarıyla yönettiği genel kurullardan hatırlayacaklardır.

1956 yılında Ankara'da eğitime başlayan Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinin ilk öğrencilerinden olan Gürol Gürkan, 1961 yılında okulu bitirdi. Meslek yaşamına Ankara'da Behruz Çinici'nin bürosunda başladı. Bir süre sonra İmar ve İskan Bakanlığına geçerek, planlama bölümünde çalıştı. 1970'lerde Ankara'da kendi bürosu DMP'yi kurdu ve genç meslektaşları ile birlikte mimari tasarım ve planlama işleri yaptı. Bir süre Suudi Arabistan'da çalıştı. 1980'lerde İzmir'e taşındı. 1986'da Fethiye'ye yerleşerek meslek yaşamını burada sürdürdü. Fethiye'de Nail Çakırhan'la birlikte Letonya tatil köyünün tasarımı, projelendirme ve yapımını yürüttü, serbest mimarlık hizmetleri verdi.

Gürol Gürkan'la birlikte çalışma, zaman zaman gerilimli de olsa çok keyifliydi. O, bütün elindekileri birlikte olduklarıyla paylaşmaktan hiç kaçınmazdı. Parasal çıkarlar, maddi olanaklar onun için çok da önemli değildi. Evinin, yığınının kapısını dostlarına sonuna kadar açardı.

1968-1970 yıllarında Mimarlar Odası Ankara Şubesi 13 ve 14. Dönem Yönetim Kurullarında yer aldı. O yıllarda 5 kişiden

oluşan Şube Yönetim Kurullarında Gürol Gürkan'la birlikte Sami Anolay, Yılmaz İnkaya, Cenap Terzioğlu, Erkal Güngören, Aydın Özgün, Kurt Toğan Sübay, Sevinç Kaynak, Ertuğrul Şatana görev yapıyordu.

Gürol Gürkan aynı yıllarda Oda Genel Sekreterliğinde, Vedat Dalokay ve Ergun Unaran'ın sekreter üyeliği dönemlerinde tam gün görev aldı. O tarihlerde Merkez Yönetim Kurullarında bulunan meslektaşlarımız arasında Şevki Vanlı, Doğan Hasol, Turgut Cansever, Cemil Gerçek, Orhan Şahinler, Nejat Ersin ve Arman Güran'ı görüyoruz.

1960'lar Türkiye'de rüzgarların soldan yana estiği, siyasal tartışmaların yoğunlaştığı, işçi ve gençlik hareketlerinin yükseldiği, ordu içinde “zinde güçler”in 27 Mayıs'ı sürdürme mücadelesi verdiği yıllar oldu. Ülke genelinde yaşanan bu ortamın meslek topluluğunu ve Mimarlar Odası'nı etkilememesi olanaksızdı. Gürol Gürkan böyle bir ortamda görev yaptı ve emekten yana ilerici bir çizginin başarısı için özveri ile çalıştı. Genç mezunlarla, mimarlık öğrencileriyle yakın ilişkiler kurdu, onların Oda çalışmalarına ve giderek Oda yönetimlerine katılmalarına önem verdi.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin 1968 Ekiminde başlattıkları boykot sırasında Gürol Gürkan'ı amfide Odanın mimarlık eğitimine, yurt ve meslek sorunlarına yaklaşımını anlatırken görüyoruz. Kendi yorum ve değerlendirmelerini katarak yaptığı konuşmayı özenle hazırlamış, hatta teksirle çoğaltarak getirmiş bizlere dağıtmıştı.

Oda ile mimarlık öğrencileri arasında uzun ömürlü olacak, 40 yıl öncesinden bugünlere uzanan bir ilişki ortamı kurulmuştu. Bir yıl sonra Mimarlar Odası .

Genel Merkezinin düzenlediği ve yürütücülüğünü Gürol Gürkan'ın üstlendiği, 3 gün süren “Mimarlık Semineri”ne tam kadro, hatta öğretim üyeleriyle birlikte katıldılar. Seminerin başladığı 15 Aralık 1969 günü sabahı okulda yapılan forumda, 3 günlük boykot ilan edilmiş ve derslere “Mimarlık Semineri”nde devam edilmesi kararı alınmıştı.

Gürol Gürkan'ın, Prof. Aptullah Kuran, Önder Şenyapılı ve Ersen Gömleksizoğlu ile birlikte hazırladıkları “Mimarlık Semineri”, 1948'de bakanlık tarafından düzenlenen 1. Yapı Kongresinden sonra meslek sorunlarının kapsamlı olarak ele alındığı ilk etkinlik olmuştu. Semine sunulan bildiriler ve tartışmalar 1960-1970 döneminde mimarlık konusundaki genel yaklaşımları göstermesi açısından önemli bir kaynaktır. Seminerin başlangıcında Gürol Gürkan'ın yaptığı “Mimarlıkta Devrime Doğru” başlıklı sunuş, o günlerin “devrimci” heyecanını çok iyi yansıtır. Gürol Gürkan, “*bugün mimarlık öyle bir noktaya gelip dayanmıştır ki, ya bir devrim yaparak gelişimi yakalayacak, ya da hepten çökecektir...*” ve “*mimarlıkta devrim topluma yönelişle olacaktır*” diyordu.

Gürol Gürkan'ın o konuşmasının üzerinden 40 yıl geçti. O gün söylediklerinin bugün de geçerli olup olmadığı belki tartışanlar olacaktır. Ama o, 40 yıl boyunca aynı heyecanı, aynı duyarlılığı korudu. Son kez vücudunu Tıp Fakültesine bırakarak bilime bağışlaması da bu duyarlılığı, kararlılığı yitirmediklerini gösteriyor.

Dostları Gürol Gürkan'ı içtenliği, inanmışlığı, özverili görev anlayışı ile, sevgi ve özlemle hatırlayacaklardır. Ailesine, yakınlarına, meslekten arkadaşlarına başsağlığı diliyoruz.

Cüneyt... Emine Onaran İncirlioğlu, Zuhal Ulusoy

Üç nedenle birlikte yazmak istedik. Birincisi, insan yoktur, ilişki vardır ve her ilişki biriciktir. İnsanlar birbirlerini ilişki içinde, belli bir bağlamda, başka bir yüzüyle görür, başka yönleriyle tanır. Böylece, belki Cüneyt'in anılarımızda örtüşmeyen yönlerinden söz ederiz dedik. İkincisi, “hafıza-i beşer nisyan ile maluldür:” Belki laf lafı açar, belleklerimizi tazeler, konuştukça unuttuklarımızı birbirimize hatırlatınız diye düşündük. Üçüncüsü, belki en önemlisi de, Cüneyt hakkında yazmak gibi zor bir işi paylaşarak yükümüzü hafifletmek istedik.

Zuhal Ulusoy- Sen de ben de Cüneyt'le ODTÜ Mimarlık'tan sınıf arkadaşıyız. Bölüme başladığım 1975 yılında kontenjanlar arttırılmış, 120 kişi 1. sınıfa başlamıştık. Basic Design'ı dört ayrı şube olarak yapıyorduk. Cüneyt'le ilk olarak ne zaman ve nasıl tanıştığımı hatırlamıyorum. Aynı stüdyoda değildik ama diğer derslerden birini birlikte almış olmalıyız. Ama

benim gibi liseyi bitirip üniversiteye daha yeni girmişlerden farklı olduğunu bir biçimde öğrenmiş olmalıyım: mühendislikte okurken mimarlığa merak sarıp önce bölümden ders almaya başlamış, sonra da tamamen mimarlık bölümüne geçmiş olmasıyla bir tür idealist olduğunu. Böyle bir seçim süreci mimarlığa verdiği değeri, asla sıradan bir öğrenci olmayacağını, mimarlığa geçme yönünde aldığı kararın hakkını vereceğini de gösteriyordu.

Emine Onaran İncirlioğlu- Ben bir yıl önce, 1974'te girmiştim ODTÜ Mimari'ye. O yıl daha nüfusumuz tek stüdyoya sığmamıza izin veriyordu. Stüdyoda Cüneyt'le masalarımız yan yanaydı. O dönem hâlâ İnşaat Mühendisliği'ne kayıtlı olduğu halde bizden stüdyo alıyor, iki bölümü paralel yürütmeye çalışıyordu. Şimdi nasıl bilmiyorum, bizim zamanımızda her gün stüdyo vardı. Hocaların itirazlarına, “mimarlık kendi başına tam gün iştir, mühendisliğin yanında bir de mimarlık diploması alamazsın” demelerine karşın Cüneyt, İTÜ'deki gibi “Mimar-Mühendis” olmak için uzun süre direndi. Israrla double major yapmanın yollarını aradı, hocalarla tartıştı, “Kayıt-Kabul”ün yollarını aşındırdı. Sonunda olmadı, elbette; Mimarlığa “transfer” etti. Evet, o zaman Cüneyt'in yalnızca “bir tür idealist” ve “sıra dışı” değil aynı zamanda hem müthiş inatçı bir insan olduğunu hem de kendisine büyük hedefler koyduğunu anlamıştım. Kendine biçtiği değeri gösteren bir konuşma hatırlıyorum: bir tartışma sırasında Cüneyt'e “sen megalomansın!” diyen (ismi lazım değil) babası yaşında bir adama gülümsemiş, “ben megaloman değil, megaloyum” demişti.

Z.U.- Sınıf arkadaşlığımıza rağmen Cüneyt'le pek birlikte zaman geçirmedik; ayrı gruplarda takılıyorduk herhalde. Ama her dönem final jüriler yaklaşırken merakla projelerini beklediğim arkadaşlardan olduğunu hatırlıyorum.

E.O.İ.- Biz öğrenciliğimiz süresince yakın arkadaştık, çok sık beraber olurduk, ortak ödevler yapardık, evlerimize gider gelirdik, okuduklarımızı tartışırdık, iddialaşırđık, inatlaşırđık. Çok konuştuk, pek çok şey konuştuk; Edip Cansever'in dediği gibi “ölü bir denizi bile bir tartışmaya çevirdik.” Her zaman anlaşılamadık, belki çoğu zaman anlaşılamadık, ama birbirimizi olduğumuz gibi kabul edecek kadar çok sevdik. Öğrenciliğimizden sonra yollarımız ayrıldı. Uzun zaman farklı coğrafyalardaydık. Ama uzun aralardan sonra bir araya geldiğimizde sanki hiç ayrı kalmamışız gibi kaldığımız yerden devam edebiliyorduk.

Z.U.- Cüneyt'le asıl kader ortaklığımız Mimarlık bölümünde doktora ve asistanlığa aynı zamanda başlayışımıza dayanıyor. 1983-1984 eğitim yılında 1. sınıfların iki Basic Design stüdyosundan birinde asistandık. Stüdyonun yürütücüsü olan hoca, geçtiğimiz yıllarda aramızdan ayrılan Feyyaz Erpi'ydi. Haftanın üç günü öğle saatlerinde Feyyaz Bey'in ofisinde üçümüz toplanır, uzun tartışmalar sonunda öğrencilere vereceğimiz projenin konusuna karar verir, stüdyoya zar zor yetişirdik. Zamanla bu düzen aksamaya başladı ve şimdi tam olarak hatırlayamadığım nedenlerle bir noktadan sonra stüdyoyu Cüneyt'le ikimiz yürütür olduk. Gayet ilgili, yetenekli, akıllı ve yaratıcı bir öğrenci grubumuz vardı ve çok keyifli, heyecan verici, öğretici bir deneyim yaşadık. O dönemki öğrencilerimizin kimi projelerini hala hatırlıyorum. Zorluklar da çekmiş olmalıyız; ne de olsa ikimiz de asistanlıkta çok yeniydik, ama

nedense o kısmını hiç hatırlamıyorum. Ertesi yıl stüdyo düzeni değışti, bir yıl sonra da yurtdışına gidişimle bir daha birlikte çalışma imkânımız olmadı. Epey sonraları öğrendiğime göre bizim iki tıfl asistan olarak üstlendiğimiz sorumluluk o yıl bölümde çokça konuşulmuş.

Cüneyt'le yollarımız 1999'da XXI Mimarlık Kültürü Merkezi'nde tekrar kesişti. Haluk Pamir ve Suha Özkan'ın öncülüğünde kurulan XXI'de önemli sorumluluklar üstlenmişti. Ben de o sıralar Bilkent'te olmanın kolaylığıyla, arada sırada çeşitli vesilelerle Tepe İnşaat'ın içinde bir mekânda çalışmalarını sürdüren merkeze uğruyordum. Her karşılaşmamızda mutlaka heyecanla anlattığı, gözlerini ışılatan bir konu, yeni bir girişim, paylaşmaya can attığı bir merak olurdu. Görüşmediğimiz yılları konuştuğumuz sohbetlerin birinde geçirdiğı trafik kazasında ölümden dönüşünü, defalarca ameliyat oluşunu şakayla karışık “gittim gittim geldim” diye anlatmıştı.

E.O.İ.- O trafik kazasını ve izleyen olayları, bir tatilde İstanbul'a geldiğimde, o sırada Yaşama Sanatı'nı çıkaran Ahmet Turhan Altinel'in bürosunda anlatmıştı. Döneceğim günü birlikte geçirmıştık. Uçağım sabaha karşı kalkacaktı. Akşam önce Ahmet Turhan Altinel'e gitmiştik. Güven İncirlioğlu da vardı. Sonra sokaklarda serseri serseri dolaşıyştık. Taze simit kokularının peşinden gidip bulduğumuz fırında kahvaltı yapmış, deniz kenarında yürümüştük. Sonra Cüneyt beni hava alanına bırakmıştı. Ameliyatların üstünden uzun zaman geçmişti ama kaza âraz bırakmıştı; topallıyordu.

Sonra, ben 1997'de Ankara'ya döndüğümde Cüneyt XXI'de çalışıyordu. Hemen, derginin “Gezilerle Görgülenme” temalı ikinci sayısı (Mayıs-Haziran 2000) için bana bir ödev vermişti. Sen de o sıralarda XXI'e Ahmet İğdirilgil ile birlikte bir New York yazısı hazırlamıştın, değil mi?

Z.U.- Evet, ilk iki sayılardaki dosyalarda yazım vardı. Sonraki sayılardan birinde yayınlanacak olan “Kıyıları ve Kıyı Gelişim Projeleri” başlıklı dosya için Manhattan'ın güney-batısındaki Battery Park City ile ilgili bir yazı ve fotoğrafları üstlenmiştik. Bütün bunlar sık sık XXI'de bulunmama, oradaki idealist heyecanı paylaşmaya vesile oluyordu.

Yaşadığı onca zorluğa rağmen Cüneyt'in herhangi bir konuda şikayet ettiğini hatırlamıyorum. Yüzündeki muzip ifade, neredeyse çocuksu heyecanı, aklından kim bilir neler geçiyor şimdi dedirten gülüşü, bütün şakacılığına karşın karşındakini ciddiye alan tutumu onu özel kılan yanlarıydı. Cüneyt işini tutkuyla yapan, kendini işinde kaybeden, vaktini işine vakfeden insanlardandı. Aslında onun için iş, iş olsun diye yapılan bir şey değil, bir varoluş biçimiydi.

E.O.İ.- Suha Özkan'ın, Cüneyt'in ölümünden sonra kaleme aldığı yazı bu tutkusunu da mimarlığa katkısını da çok özlü bir şekilde anlatıyor bence (<http://www.worldarchitecture.org/main/?manifest=cbudak>). Öğrenciliğimizde Suha Özkan'la, sanıyorum onun da özellikle kışkırtmasıyla, sık sık atıştığını hatırlıyorum. Biz acemi çaylakların şaşkın bakışları altında Cüneyt, pek çok kimseyle olduğu gibi Suha Hoca ile de iddialaşırđı. Bildiğim kadarıyla hep sıkı bağlantıları oldu.

Cüneyt'le son görüşmem, geçen baharda, seninle birlikte Şişli'deki evine gittiğimizdeydi. Hani Özgün kendi yaptığı vişne likörünü ikram etmişti, çok beğendiğim için tarifini vermişti. Cüneyt masasının başında oturuyordu. Çok çalışıyordu. Bir yandan Yeditepe'de ders veriyor, bir yandan da “Jonathan Budd” takma adıyla World Architecture'ın koordinatörlüğünü ve baş editörlüğünü yürütüyordu. Yorgun, uykusuzdu. Yine de, beni, çiğir açan birşeyler yapmadığım, tembellik ettiğim için iğneleyecek enerjiyi bulmuştu. Sen de Cüneyt'i en son o gün mü gördün?

Z.U.- Bir kez daha görüştük ondan sonra, Ağustos'un sonlarına doğru Özgün'ün doğum gününde bir grup arkadaşlarıyla yemekte birlikteydik, şen şakrak bir akşam geçirmıştık. Ayrılırken “mutlaka görüşelim” dedik elbette, nasıl olsa aynı şehirdeyiz, pek çok fırsatımız olur diye düşünerek. O akşamki sohbette bir yandan şimdi neler yaptığımızı konuşup bir yandan da birlikte çalıştığımız zamanları anmıştık. Benim çoktan unuttuğum kimi detayları hatırlattığında aslında her birimizin anılarının birlikte kurulduğunu, birleşerek bir örüntü oluşturduğunu, paylaşıldığında daha da anlam kazandığını düşünmüştüm. O akşamı geçenlerde Özgün'le de andık, ne güzeldi, iyi ki bir araya gelmiştik dedik; bir daha fırsat olmayacakmış, nereden bilebilirdik... En yakınındakilerden olmadığım halde Cüneyt'in yokluğuyla ben de eksildim, değerli bir dost eksildi, mimarlık camiasından tutkulu bir şövalye eksildi, eğitim ortamı eksildi. Cüneyt'in yokluğu alışılır, kabul edilebilir bir şey değil. Yaratıcı enerjisini özleyeceğim.

EOİ- Çekişmelerimizi bile özleyeceğim.

TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI'NIN 13. MADDESİNDE ALAN HESAPLARI AŞAĞIDAKİ GİBİ BELİRLENMİŞTİR.

13. ALAN HESAPLARI

Binaların alanlarının hesaplanmasında farklı yaklaşımlar vardır. Farklı yaklaşımlar dil birliğini ortadan kaldırmakta ve yanlış anlamalara yol açmaktadır. Bu kargaşayı ortadan kaldırmak için alan hesapları aşağıdaki şekilde yapılmalı ve anlaşılmalıdır.

Bina inşaat alanı = Brüt alan = Yapı alanı

Işıklıklar hariç, bodrum kat, asma kat, çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil yapının inşa edilen tüm katlarının toplam alanıdır. Emsale dahil ve emsal harici alanların tümü bina inşaat alanı olarak kabul edilir.

Bina net alanı = Net alan = Net kullanım alanı

Bina içindeki kullanılan mahallerin her birinin bitmiş duvar kaplamasından ölçülerek bulunan alanlarının toplamıdır. 1 m²'den küçük boşluklar düşülmez. Zemine oturan üstü açık teraslar hesaplanmaz. Balkonlar ayrıca hesaplanır ve tamamı alana dahil edilir. Kapı açıklıkları alana dahil edilir. Gömme dolapların düşey düzlemdeki alanları ayrıca hesaplanır ve gösterilir.

Emsale dahil alan : İmar planı hükümlerine göre (E=Emsal) ya da (K.A.K.S.=Kat alanı katsayısı) uygulaması olan imar parsellerinde, parsel alanına göre (E) ya da (K.A.K.S) değerinin çarpılması ile bulunan bina Emsal alanıdır.

İlgili yapının tabi olduğu farklı bir yönetmelik yoksa, Kat Alanı Kat Sayısı (KAKS) (Emsal) tanımından : Yapının bütün katlardaki alanları toplamının parsel alanına oranından elde edilen sayıdır. Katlar alanı bodrum kat, asma kat, çekme ve çatı katı ve kapalı çıkmlar dahil kullanılabilen bütün katların ışıklıklar çıktıktan sonraki alanları toplamıdır. Açık çıkmlar, iç yüksekliği 1.80 m.yi aşmayan ve yalnızca tesisatın geçirildiği tesisat galerileri ve katları, ticari amacı olmayan ve yapının kendi ihtiyacı için otopark olarak kullanılan bölüm ve katlar, yangın merdivenleri, asansörler, kalorifer dairesi, kömürlük, sığınak, su deposu ve hidrofor bu alana katılmazlar. Kullanılabilen katlar deyiminden konut, işyeri, eğlenme ve dinlenme yerleri gibi oturmaya, çalışmaya, eğlenmeye ve dinlenmeye ayrılmak üzere yapılan bölümler ile bunlara hizmet veren depo ve benzeri alanlar anlaşılır.

Emsal harici alan : Emsale dahil alan dışında inşa edilmesine ve kullanılmasına izin verilen (Açık çıkmlar, iç yüksekliği 1.80 m.yi aşmayan ve yalnızca tesisatın geçirildiği tesisat galerileri ve katları, ticari amacı olmayan ve yapının kendi ihtiyacı için otopark olarak kullanılan bölüm ve katlar, yangın merdivenleri, asansörler, kalorifer dairesi, kömürlük, sığınak, su deposu ve hidrofor, ışıklık ve hava bacaları v.b. gibi) alanlardır.

DENİZLİ'DE AÇILAN SON İKİ YARIŞMA, KENTİN KAZANIMI OLMUŞTUR

TMMOB Mimarlar Odası, Denizli'de son bir yıl içerisinde ulusal ölçekte gerçekleşen iki yarışma ile ilgili bir sonuç değerlendirmesi yapmak ve bunu kamuoyu ile paylaşma gereği duymuştur.

Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Yakın Çevresi Mimari Proje Yarışması, Denizli'nin en önemli kamu yapılarından birisinin yarışma ile elde edilmesinin yanı sıra, yapının Denizli kent meydanında (Çınar Meydanı) olması ve tasarımın bu açıdan da Denizli için büyük önem taşıması sebebi ile tüm mimarlık camiası tarafından ilgi ile izlenmiştir. Bu ilgi yarışmanın katılımına da yansımış; jüri değerlendirmesine 268 proje sunulmuştur. Yarışmanın sonuçlanmasının hemen ardından uygulama projelerinin hazırlanmaya başlaması ve önümüzdeki aylarda uygulamaya yönelik ihale çalışmalarının başlayacak olması ayrıca sevindiricidir. Tüm bu aşamalarda Denizli Belediyesi'nin yarışma ile bir hizmet binasının elde edilmesi yöntemini benimsemesi ve ortaya çıkan sonucu uygulama konusundaki kararlılığı Türkiye'deki tüm kamu yöneticileri açısından örnek göstereceğimiz tavrıdır.

Belediye Hizmet Binası Proje Yarışması'nın sonuçlarının açıklandığı günlerde Denizli'de ikinci bir yarışmanın gündeme geldiğini duymak tüm mimarlık camiasını olduğu gibi bizleri de bir kez daha heyecanlandırmıştır. Denizli Valiliği'nin yeni bir Hükümet Konağı yapımı ile ilgili Bakanlıktan ödenek alması ve bu yapı için ulusal ölçekli bir proje yarışması açması, tüm kamu yapılarının yarışma ile elde edilmesini kurumsal bir görüş olarak savunan Mimarlar Odası olarak bizleri mutlu etmiştir.

Mimarlar Odası Denizli Şubesi, yarışma alanının kent merkezi için en önemli odak noktası olmasından hareketle, kentteki meslek kuruluşlarının ve duyarlı sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla bir sempozyum düzenlemiş; sempozyumun sonuçlarının açılacak yarışmanın şartnamesine veri olması hedeflenmiştir. Bu noktada kurumlar arasında fikir farklılıkları oluşmuş ve yarışma süreci bu görüş ayrılıkları ile sürmüştür.

Ancak sevinerek belirtebiliriz, bugün geline nokta yine oldukça yoğun bir sayıda nitelikli projelerin katılımıyla yarışma süreci Denizli kentinin pek çok alanda beklentilerini karşılayabilecek bir proje ile sonuçlanmıştır. Bunun yaşanan tartışmalara rağmen Denizli kentinin kazanımı olduğunu düşünüyoruz. Tüm süreç boyunca yer yer tartıştığımız, eleştirdiğimiz Denizli Valiliği başta olmak üzere, ilgili kurumların duyarlı davranmaları, yarışma sürecinin sorunsuz tamamlanmasını sağlamıştır. Kurumlar arasında bir takım görüş ayrılıklarının olabileceğini, bunu tartışarak bir fayda elde edebilmek adına ortaya koyulan çabalar olarak görmek gerektiğini düşünüyoruz. Yarışma sonucuna yönelik uygulama çalışmalarının Valilik tarafından başlatıldığını duymak ise bizler için mutluluk vericidir.

Mimarlar Odası olarak, Denizli kenti için önem arzeden her iki yapının ulusal ölçekli mimari proje yarışması ile elde edilmesi konusundaki çabalarından dolayı başta Denizli Valisi ve Denizli Belediye Başkanı olmak üzere emeği geçen ve sürece katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

TMMOB Mimarlar Odası, toplum ve kamu adına görev yapan bir meslek kuruluşu olarak kentlere ve planlamaya yönelik toplumsal çabalarını sürdürmeye devam edecektir.

TMMOB İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU
Tarih: 10 Kasım 2009

TOKİ BAŞKANI İSTİFA ETMELİDİR!

10 Kasım 2009 günü Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nde TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'ın 11 Ekim 2009 tarihinde “Bize dava açanların derdi rüşvet” söylemi nedeniyle, TMMOB İstanbul Birimleri olarak bu söyleme cevaben basın açıklaması yapıldı. Basın metni; TMMOB İstanbul İKK Sekreteri Tores Dinçöz tarafından okundu ve ardından İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Cemal Gökçe, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Muhcu ve Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Başkanı Pınar Özden konu ile ilgili görüşlerini ifade ettiler. Açıklamada TOKİ ile ilgili basından haberlerin yer aldığı bir sunu kamuoyu ile paylaşıldı. Yapılan basın metnini yayımlıyoruz:

Bilindiği gibi 11 Ekim 2009 Pazar gün tarihli Habertürk gazetesinde “Paris TOKİ'yi çağırıyor, kararı Başbakan verecek” başlığıyla çıkan söyleşinin içerisinde, bize dava açanların derdi rüşvet alt başlığında ise şöyle devam ediyor; “ davacı bu derneklerin ve odaların niyeti aynı: RÜŞVET” bu yazı okunduğunda bir hata olduğunu düşünerek tekzip yayınlanması talebimiz ise bugüne kadar yerine getirilmemiştir.

Değerli basın emekçileri,

TMMOB'ye bağlı Odalarımız; yasalara, şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, kamu ve toplum yararına aykırı nitelikteki plan kararlarının ve hatalı yatırım kararlarının iptal edilmesi amacıyla davalar açmaktadırlar. Bu aynı zamanda mesleki sorumluluk gereği olarak yapılmaktadır. Odaların, tarihsel ve doğal değerlerin yok edilmesine ve çarpık bir kentleşme anlayışının sürdürülmesine razı olmaları söz konusu olamaz. Şayet, kentlerimizin ve doğal kaynakların yağmalanması karşısında kayıtsız kalınırsa işte o zaman Odalar görevlerini yapmamış olurlar. Davalar sonuçta yanlışın yapılmasını önleyebildiği gibi, davalının daha büyük yanlışlar yapmasını da önlemektedir. Buna karşın otoriter rejimlerde görülebilecek bir anlayışla; hukuk devletinde “hukuka başvuranlara hakaret edilmesini ve yargının ayak bağı olarak görülmesini” ibret ve kaygıyla izlemekteyiz...

TOKİ kentsel, tarihsel ve doğal değerlerin yok edilmesi sürecinde son yıllarda başat rol oynamaktadır. Bundan dolayı Odalar, sivil-demokratik örgütler ve yurttaşlar TOKİ'nin plan ve uygulamalarına davalar açmak zorunda bırakılmaktadırlar. Açılan davalar sonucunda “yağma” niteliğindeki plan kararları yargı tarafından iptal edilmektedir.

Bu kapsamda TOKİ'ye ; 1) Ataşehir Finans Merkezi, 2) Mecidiyeköy Likör Fabrikası 3) Seyrantepe 4) Halkalı Toplu Konut Alanı 5) Kayabaşı Planları ile ilgili davalar açılmıştır.

Son olarak TOKİ'nin Ataköy sahillerini pazarlama çalışmalarının yöre halkının açtığı davanın yargı tarafından durdurulması sonucunda; TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'ın bir hezeyan içersinde ve kamu yöneticiliğine yakışmayan bir şekilde mesnetsiz, yersiz, düzeysiz kimi açıklamalar yaptığına tanık olmaktadır.

Erdoğan Bayraktar, kamu vicdanını ve toplumsal duyarlılığı yok sayarak; İstanbul'un değerlerine ihanet niteliğindeki kararlarının iptali için dava açan Odaları, sivil-demokratik örgütleri ve duyarlı yurttaşları “rüşvet” almakla suçlamaktadır.

Değerli basın emekçileri,

Şimdi TOKİ Başkanına soruyoruz: çalışmalarını son derece şeffaf bir şekilde ve özveriyle sürdüren duyarlı kuruluş ve kesimleri hangi hakla “rüşvet” almakla suçluyorsun? Bu davalar kapsamında hangi dava için hangi odamız sizden rüşvet istedi? Siz hangi odamıza rüşvet verdiniz? Size düşen görev söyledığınızı ya ispat ediniz, ya da istifa ediniz.

Son günlerde basında yer alan haberlerde TOKİ'de işlerin nasıl yürüdüğüne dair önemli bilgiler de yer almaktadır.

Görünen o ki; bahsedilen konuyla ilgili fazlaca içli dışlı olmuşlardır. Aksi halde, kendi iş düzenleri ile köklü demokratik gelenekleri, toplum nezdinde saygınlığı olan Odaların çalışmalarını karıştırmaz ve yapılan işlerin ne kadar yasal ne kadar şehircilik ilkelerine ne kadar kamu yararına uygun olduğu konusunda açıklama yaparlardı.

Değerli basın emekçileri,

TMMOB'ye bağlı Odalar olarak TOKİ Başkanı Erdoğan Bayraktar'ın haddini aşan bu açıklaması için hakkında dava açarken; bir kez daha kamuoyu önünde kendilerini özür dilemeye çağırıyoruz.

Bu vesile ile bundan sonraki süreçte de yasalara, şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine ve kamu yararı gözetmeyen planlara karşı kararlı duruşumuzu ve İstanbul'u savunmaya devam edeceğimizi bir kez daha kamuoyu ile paylaşmak isteriz.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ | TTB
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ | TMMOB
TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ | TEB
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ | TDB
Tarih: 20 Kasım 2009

MESLEK ÖRGÜTLERİNE YÖNELEN BASKICI VE ANTİ DEMOKRATİK YAKLAŞIMI REDDEDİYORUZ!

Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (DDK) 28.09.2009 tarihinde "Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları'nın Teşkilat ve Mali Yapıları, Denetimleri, Organlarının Seçimlerine Dair Esasların Değerlendirilmesi ile Bunların Etkin ve Verimli Şekilde Hizmet Yürütmelerinin ve Geliştirilmelerinin Sağlanması Amacıyla Alınması Gereken Tedbirler" konulu bir Araştırma ve İnceleme Raporu yayınlamıştır. Kendisi 799 sayfa ve 1062 sayfalık da bir eki olan rapor beş bölümden oluşmaktadır, özeti kamuoyu ile paylaşılmıştır.

16 Ekim 2009'da basın aracılığıyla Rapor'dan haberdar olunduktan sonra DDK' dan yazı ile istenmiş, 6 Kasım 2009 tarihinde gelen yanıtta "uygulanması Başbakanlığa ait olan" raporun içeriğinde gizlilik taşıyan bilgiler olması nedeniyle tamamının verilemeyeceği bildirilmiştir. Bugün itibarıyla rapora ilişkin daha fazla bilgi edinemeyeceğimiz anlaşılmaktadır. Rapor'un geri kalanının açıklanmamış olması Rapor'un ideolojik bir amaç doğrultusunda şekillendirildiğinin belirtisi olarak değerlendirilmelidir.

Meslek örgütleri olarak sürece ilişkin değerlendirmelerimizi bu aşamada kısaca paylaşmayı gerekli görüyoruz.

Meslek örgütlerinin mesleğe ait sorumlulukları ve toplumsal rolleri ile "sivillik" tartışması hemen her zaman güncel ve yaşayan bir tartışma başlığıdır. Bu tartışmanın demokratik bir ülkedeki tezahürü ile 12 Eylül Anayasası gibi rolü belli bir düzenleme zemininde yaşanması arasında fark olacağı aşikârdır. Bu açıklamada yer alan örgütler mevcut anayasanın bütününe ve özel olarak da meslek kuruluşlarını tanımlayan 135. maddesine yönelik değerlendirme ve taleplerini hem kamuoyu hem de TBMM ile her zaman paylaşmışlardır. Dolayısıyla yasa yapıcı olarak TBMM ve özel olarak 2002 Kasımından bu yana tek başına iktidar olan AKP iktidarı meslek örgütlerinin de yer aldığı Türkiye'nin demokratik ortamının seviyesinden sorumludur. Meslek örgütlerinin gelişim ve etkinliğinin önündeki temel engel olarak öncelikle bu durum saptanmalıdır.

Raporun 16 Ekim 2009 tarihinde ANKA ajansı tarafından haberleştirilerek kamuoyuna yansımısıyla iki nokta öne çıkmıştır:

1. Meslek örgütlerinin ideolojik-politik organizasyonlar gibi hareket etmeleri ve
2. Kuruluş amaçları dışında kar amaçlı organizasyonlara benzemeleri.

Bu durum haberde aşağıdaki biçimde ifade edilmiştir:

"Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (....) meslek kuruluşlarının politize olduğunu, ideolojik faaliyet içinde bulunduklarını savunarak gerçek işlevlerine kavuşturulmaları gerektiğini bildirdi".

Meslek örgütleri olarak deneyimlerimiz, sendikalara yaklaşım, muhalif olduğu düşünülen odaklara yönelik hukuk tanımaz tavırlar ve özel olarak halen Türk Tabipleri Birliği nezdinde Sağlık Bakanlığı'nın denetleme girişimi göz önüne alındığında raporun hedefi konusunda endişelerimiz artmaktadır. Daha açık söylemek gerekirse Rapor'un diline hakim olan söylemin meslek örgütlerini "öteki" olarak konumlandıran bir yönü olduğunu, meslek örgütlerini kamuoyu nezdinde karalamak amaçlı sistemli bir faaliyetin sürdürüldüğünü düşünmekteyiz.

Meslek örgütleri olarak bilançolarımız dahil bütün mali ve diğer etkinliklerimiz açık olup kar amaçlı organizasyonlar olarak kamuoyuna tanıtılmayı reddediyoruz. Cumhurbaşkanlığı gibi en ciddi ve özenli yaklaşımın bekleneyeceği bir kurum adına hazırlanan raporun toptancı yaklaşımını kurumsal kimliğimize yönelik saldırı olarak görüyoruz.

Hatırlatmak isteriz: Bizler 1980 sonrası yakın tarihimizin her türlü baskıcı, insan haklarını çiğneyen, örgütlenmeyi ezen, demokratik hakları bastıran iktidarlarına karşı mücadele eden örgütleriz.

Bizler, mesleki sorumluluklarımızla halkın yararını buluşturmaya çalışan örgütleriz. O nedenle depremlerden nükleer santrallere, selden işkenceye, 2B arazilerinden kentsel dönüşüme, demokratik bir Anayasa talebinden Susurluk'a-kontrgerillaya... halkın örgütlü kesimleri olarak duyarlılığımıza denk düşen tutumlar aldık, görüşler açıkladık.

Kurul'un "çözüm önerileri"nin meslek örgütlerinin mesleki hak ve yararlar ile toplumun yararını buluşturan çizgiyi yürütmek amaçlı yaptıkları lobi, eylem, propaganda çabalarını siyaset yapmak şeklinde nitelendirerek meslek kuruluşlarını politize etmek olarak değerlendirmesi, endişelerimizin haklılığını açıklıkla göstermektedir. Bu etkinlikler demokratik bir ortamın gereğidir.

Öte yandan meslek örgütlerinin mevcut seçim sistemlerinin anti demokratik olduğu vurgusu ve çözüm önerisi olarak nispi temsilin dillendirilmesi dikkat çekicidir. Bu ifadeler Türk Diş Hekimleri Birliği'nin kanunlarında yapılması gereken çok fazla değişiklik varken bugünlerde sadece seçimlerine yönelik bir değişiklik önerisinin TBMM'ye sunulması ile "anlam" kazanmaktadır. Oysaki meslek örgütlerinde demokratik bir yapılanmanın oluşması 1982 Anayasası ve ilgili kanunlar ile meslek örgütleri üzerinde kurulmuş ve bugün de devam etmekte olan vesayetçi ve anti demokratik uygulamaların son bulması ile mümkündür.

Söylemek isteriz: Meslek örgütlerinin etkinleştirilmeleri, geliştirilmeleri için atılacak her adım öznesi olduğumuz, içinde yer alacağımız bilinmelidir. Bunun yolu meslek örgütlerini "etkin ve verimli bir yapıya dönüştürmek için çözüm önerileri" adı altında ideolojik olarak sorgulamaktan ve ortadan kaldırmaktan değil, Türkiye'nin demokratikleştirilmesiyle birlikte bunu içine sindiren idarelerden, hükümetlerden geçmektedir.

Bir biçimde kurumsal kimliğimize yönelik her türden baskıya karşı birlikte hareket edeceğimizi, Türkiye'nin demokratikleşmesi için dün olduğu gibi bugün de bedel ödemeye hazır olduğumuzu kamuoyuna ilan ederiz.

Mimarlık Cep Sözlüğü, Doğan Hasol

İlk kez 1976 yılında hazırlanan, her baskısında içeriği yeniden gözden geçirilip genişletilerek bugüne kadar 10 baskı yapan, "Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü" Türkiye'de mimarlık terminolojisinin yerleşmesi ve gelişmesine yaptığı eşsiz katkıyla, mimarlar için vazgeçilmez bir başvuru kaynağıdır.

Doğan Hasol kırk yıla yayılan yoğun ve titiz bir çalışmanın ürünü olan bu ansiklopedik sözlüğün özünü damıtıp farklı bir anlayışla yorumlayarak yepyeni bir sözlük hazırladı: "Mimarlık Cep Sözlüğü", YEM Yayın'dan çıktı.

Sektör profesyonelleri, akademisyenler ve öğrenciler için vazgeçilmez bir bilgi kaynağı olan mimarlık sözlüğü, yeni boyutu sayesinde ihtiyaç duyanların yanında rahatlıkla taşıyabileceği bir format halini aldı.

Mimarlar ve öğrenciler kadar, mimarlığa ilgi duyanlar ve yakın meslek dallarında çalışanların da rahatlıkla yararlanabileceği şekilde tasarlanan "Mimarlık Cep Sözlüğü", kapsayıcı ve yoğun bir içeriğe sahip. Sözlük, yaklaşık 3.000 madde ve bu maddelerin açıklamalarını desteklemek amacıyla 438 adet siyah-beyaz çizim ve fotoğraftan oluşuyor.

Mimarlık Cep Sözlüğü, Doğan Hasol, Kasım 2009, YEM Yayın, İstanbul, 220 sayfa

Ücretli Mühendis – Mimar Şehir Plancıları ve Çalışma Yaşamı

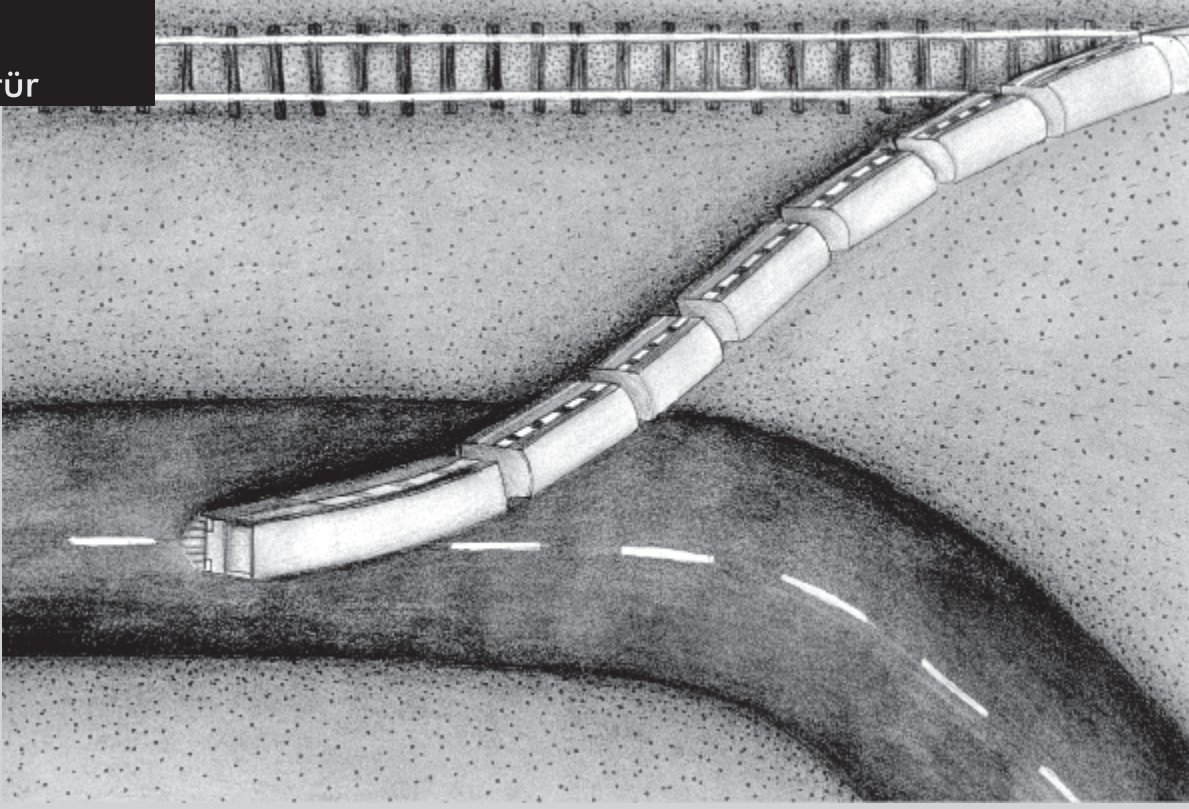

Kasım 2009'da İstanbul'da düzenlenen TMMOB Ücretli ve İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı için hazırlanan "Ücretli Mühendis – Mimar Şehir Plancıları ve Çalışma Yaşamı" kitapçığı ülkemizde çalışma yaşamını düzenleyen ve hızla değişen yasa ve yasal haklar, sorumluluklar konusunu irdeliyor.

Bugünün Türkiye'sinde mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının çalışma yaşamında yasalardan kaynaklanan hakları ve yasal sorumluluklarının özetlenmeye ve akıllardaki kimi soruların yasal karşılıklarının tanımlanmaya çalışıldığı kitapçık; iş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama gibi gerçekte toplumun bütününü ilgilendiren konuları içeriyor.

TMMOB ortamında ücretli mühendis, mimar, şehir plancısı üyelerin el kitabı olması amacıyla hazırlanan kitapçık, ilerleyen dönemlerde Neo-liberal politikalar çerçevesinde değişikliğe uğramayı sürdüren çalışma yaşamını düzenleyen yasa, tüzük ve yönetmelikleri içerecek şekilde düzeltilmiş yeni baskıları ile yayımlanmayı sürdürecektir.

TMMOB, Kasım 2009

Mojtaba Adibi, İran
27. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması

KENTE VE MİMARLIĞA DAİR OLUMLU, OLUMSUZ HER ŞEYİ GÖRÜNTÜLEYEREK, HABER YAPIN,

GÖNÜLLÜ MUHABİRLİK AĞINA KATILIN

Kente, mahallenize, sokağınıza yaşadığımız mekânlara, sosyal-kültürel ortamlara dair bir şeyleri duygularınızı paylaşmak ve kendi kaleminizden yazarak ortamla paylaşmak ister misiniz? Hangi konularda mı? Ulaşım sorunu çıkmaz içerisinde; evinize zamanında ulaşamıyor musunuz? Kaldırımlar kazaya davetiye mi çıkıyor?

Mahallenizde yeşil alanlar gasp edilip özel sektöre kiraya mı veriliyor? Bahçenizdeki ağaçları mı kesiyorlar? Çocuk parklarında kullanılan mobilyalar sağlıksız mı?

Hafta sonları alış veriş merkezlerinin dışında ailemle gideceğim bir mekan yok diye mi düşünüyorsunuz? “Evimizin yanına hastane yapılıyor, biz yapılmasını istemiyoruz.” mu diyorsunuz?

Köşedeki tarihi binayı yıkmaya mı çalışıyorlar? Sokak adlarınızı mı değiştiriyorlar? Anılarınızın mekânları yok mu oluyor?

Havaya ya da suya dair.

Bunlar aklımıza ilk anda gelenler, sizler bu başlıkları, konuları çoğaltabilirsiniz. Belki olumsuzlukları sıralamış olduk, hoşnutsuzlukları düzeltebilmek adına, tabii ki yaşadığımız kentin güzellikleri, hoşlukları ve herkes tarafından bilinmeyen yönleri de var. Her neyi haber yaparak paylaşmak istiyorsanız biz hazırız.

Mahallenizde, semtinizde kentinizde, çevrenizde, işyerinizde

muhabir@mimarlarodasiansankara.org

15 / 10 / 2009 İLE 15 / 11/ 2009 TARİHLERİ ARASI MESLEKİ DENETİME GELEN PROJELERİN BELEDİYELERE GÖRE DAĞILIMI												
ALTINDAĞ	ÇANKAYA	ÇUBUK	ETİMESGUT	BEYPAZARI	KAZAN	KEÇİÖREN	MAMAK	POLATLI	SİNCAN	YENİMAHALLE	DİĞER	TOPLAM
57	23	12	56	5	8	77	81	6	7	42	8	382

15.10.2008/15.11.2009 TARİHLERİ ARASI GELİR - GİDER DURUMUDUR			
Kayıt Ödentisi	510,00		
Üye ödentisi	29.502,50		
Mesleki denetim	177.912,00		
Bilirkişilik	1.760,25		
SMHB	600,00		
Belge Satışları	4.800,00		
Yayın	25,00		
Bilgisayar MBÇK	3.330,00		
SMGM	3.040,00		
Gelirler Toplamı	221.479,75		
Yönetici yollukları		352,00	
Temsil		3.705,72	
Konferans sempozyum		22.790,29	
Kurullar		5.681,24	
Komiteler		872,12	
Personel ücretleri		46.392,92	
Personel Sosyal Güvenlik		10.478,50	
Personel Sosyal Yardım		18.052,34	
SMGM		1.659,80	
Hizmet alımları		777,95	
Personel Yollukları		419,90	
Demirbaş bakım onarım		24,78	
PTT		8.876,63	
Kırtasiye		18.052,34	
Yayın Satın Alma		46.392,92	
Basılı Kağıt		1.318,59	
Harçlar		433,50	
Bina işletme		400,00	
Hukuki giderler		35,50	
Yayın giderleri		3.705,72	
Demirbaş Alımları		352,00	
Giderler Toplamı		149.052,68	
Kasa (15.11.2009)	2.877,84	Merkez Borçları (15.11.2009)	ALACAK
Banka(YTL ve DÖVİZve ÇEK)	156.730,73	Piyasa Borçları (15.11.2009)	
Hazır değerler(Kredi Kartları)	162.705,41	Toplam	-2.657,17
Altbirimlerden Alacaklar	300.000,00		
		BORÇ-ALACAK FARKI	624.971,15
Toplam	622.313,98	GELİR-GİDER FARKI	72.427,07

ADALET BANKASININ İFLAS ETMİŞ OLDUĞUNA İNANMIYORUM *

* Martin Luther King